

*SITUAȚIA
SOCIAL-ECONOMICĂ
A REPUBLICII MOLDOVA
în ianuarie-iunie 2016*

CUPRINS

I. INFORMAȚIE SUCCINTĂ PRIVIND SITUAȚIA SOCIAL-ECONOMICĂ A REPUBLICII MOLDOVA în ianuarie-iunie 2016.....	3
1.1. Principalii indicatori macroeconomici ai Republicii Moldova în ianuarie-iunie 2016	4
II. PRODUSUL INTERN BRUT	5
III. PRODUCȚIA BUNURILOR ȘI SERVICIILOR	
3.1. Industrie.....	8
3.2. Agricultură	12
3.3. Investiții în active materiale pe termen lung.....	15
3.4. Transporturi	18
3.5. Turism	20
3.6. Comerț și servicii	24
3.7. Comerț exterior.....	27
IV. PREȚURI	40
V. FINANȚE	
5.1. Executarea bugetului public național	43
5.2. Credite, depozite și rulajul de casă	44
5.3. Asigurări	45
5.4. Piața valorilor mobiliare	46
VI. SITUAȚIA SOCIALĂ	
6.1. Nivelul de trai al populației	47
6.2. Situația demografică	54
6.3. Ocrotirea sănătății	56
6.4. Infracțiuni.....	57
PRECIZĂRI METODOLOGICE	62

I. INFORMAȚIE SUCCINTĂ PRIVIND SITUAȚIA SOCIAL-ECONOMICĂ A REPUBLICII MOLDOVA în ianuarie-iunie 2016¹

Rezultatele activității economiei naționale se prezintă astfel:

- **Produsul intern brut** în ianuarie-martie 2016 a însumat 27 097 milioane lei, prețuri curente de piață, fiind în creștere, în termeni reali, cu 0,8% față de trimestrul I 2015.
- **Indicele volumului producției industriale** în ianuarie-iunie 2016 a rămas la același nivel în raport cu ianuarie-iunie 2015. În luna iunie în raport cu iunie 2015 acest indice a marcat 97,9%.
- **Producția globală agricolă** obținută în gospodăriile de toate categoriile în ianuarie-iunie 2016, conform estimărilor preliminare, a însumat 4 720 milioane lei (în prețuri curente), constituind 104,1% (în prețuri comparabile) față de ianuarie-iunie 2015. Majorarea producției globale agricole a fost determinată de creșterea producției vegetale cu 21,5% și a producției animaliere – cu 1,1%.
- **Investițiile în active materiale pe termen lung** din contul tuturor surselor de finanțare realizate în economia națională în ianuarie-iunie 2016 au fost însușite în valoare de 5 449,2 milioane lei (în prețuri curente), din care lucrările de construcții-montaj au constituit 2 602,1 milioane lei sau respectiv 79,0% și 82,3% (în prețuri comparabile) în raport cu ianuarie-iunie 2015. Darea în exploatare a caselor de locuit s-a majorat cu 3,7% față de perioada similară din anul 2015.
- **Întreprinderile de transport feroviar, auto, fluvial și aerian** au transportat în ianuarie-iunie 2016 mărfuri în volum de 5 328,5 mii tone, cu 11,9% mai puțin față de perioada corespunzătoare din anul 2015. Parcursul mărfurilor a totalizat 1 718,8 mil. tone-km, cu 6,1% mai puțin față de cel realizat în ianuarie-iunie 2015.
- **Volumul cifrei de afaceri din comerțul cu amănuntul** (cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete) în ianuarie-iunie 2016 s-a redus cu 0,6% (în prețuri comparabile) comparativ cu ianuarie-iunie 2015.
- **Volumul cifrei de afaceri pentru serviciile de piață prestate populației** în ianuarie-iunie 2016 s-a diminuat cu 1,6% (în prețuri comparabile) față de ianuarie-iunie 2015.
- **Valoarea cifrei de afaceri din comerțul cu autovehicule și motociclete** în ianuarie-iunie 2016 s-a majorat cu 17,8% (în prețuri curente) comparativ cu ianuarie-iunie 2015.
- **Valoarea cifrei de afaceri din comerțul cu ridicata** (cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete) în ianuarie-iunie 2016 s-a diminuat cu 2,4% (în prețuri curente) comparativ cu ianuarie-iunie 2015.
- **Valoarea cifrei de afaceri din serviciile de piață prestate întreprinderilor** în ianuarie-iunie 2016 a crescut cu 1,8% (în prețuri curente) față de ianuarie-iunie 2015.
- **Exporturile** de mărfuri realizate în ianuarie-iunie 2016 au totalizat 905,4 milioane dolari SUA, nivel inferior celui înregistrat în perioada similară din anul 2015 cu 8,8%. **Importurile** de mărfuri au totalizat 1 869,0 milioane dolari SUA, fiind în descreștere cu 5,9% comparativ cu perioada corespunzătoare din anul 2015. **Balanța comercială** s-a soldat cu un **deficit** de 963,6 milioane dolari SUA, cu 29,1 milioane dolari SUA (-2,9%) mai mic față de cel înregistrat în ianuarie-iunie 2015.
- **Cîștigul salarial mediu** al unui salariat din economia națională în luna iunie 2016 a constituit 5169,7 lei sau cu 9,2% mai mult față de luna iunie 2015 și cu 6,3% față de luna mai 2016. În sfera bugetară cîștigul salarial mediu a constituit în luna iunie curent 4 738,3 lei (+6,0% față de luna iunie 2015), iar în sectorul economic (real) – 5 350,0 lei (+10,5%).
- **Numărul șomerilor oficial înregistrați**, conform datelor Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, la 1 iulie 2016 a fost de 24,9 mii persoane. Numărul șomerilor, determinat conform definiției Biroului Internațional al Muncii, în trimestrul I 2016 a fost de peste 74 mii persoane.
- **Indicele prețurilor de consum (IPC)** în luna iunie 2016 față de luna mai 2016 a constituit 99,7 la sută, iar față de luna iunie 2015 – 107,4 la sută (IPC în luna iunie 2015 față de luna mai 2015 a constituit 100,1%, iar față de luna iunie 2014 – 108,3%).

¹ Indicatorii economico-sociali sînt prezentați fără datele întreprinderilor și organizațiilor din partea stîngă a Nistrului și municipiul Bender

1.1. Principalii indicatori macroeconomici ai Republicii Moldova în ianuarie-iunie 2016*

	Valoarea în prețuri curente	În % față de ianuarie-iunie 2015	Iunie 2016 în % față de:		Ianuarie-iunie 2015 în % față de ianuarie-iunie 2014
			iunie 2015	mai 2016	
Indicele volumului producției industriale, %	x	100,0	97,9	110,2	105,6
Producția agricolă, mil. lei	4 720,0	104,1	x	x	102,8
Investiții în active materiale pe termen lung din contul tuturor surselor de finanțare, mil. lei	5 449,2	79,0	x	x	97,5
inclusiv lucrări de construcții-montaj	2 602,1	82,3	x	x	96,3
Darea în exploatare a caselor de locuit (suprafața totală) din contul tuturor surselor de finanțare, mii m²	243,9	103,7	x	x	162,9
Parcursul mărfurilor realizat de întreprinderile de transport – total, mil. tone- km	1 718,8	93,9	95,1	104,0	97,1
din care:					
feroviar	331,5	64,6	70,4	99,1	96,8
auto ¹	1 386,9	105,4	101,3	104,9	97,2
Mărfuri transportate de întreprinderile de transport – total, mii tone	5 328,5	88,1	91,4	103,2	106,5
din care:					
feroviar	1 482,7	70,4	67,0	94,6	93,1
auto ¹	3 790,9	97,7	100,8	105,6	116,3
Cifra de afaceri din comerțul cu amănuntul (cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete), mil. lei	19 567,4	99,4 ²	104,2 ²	97,7 ²	95,3 ²
Cifra de afaceri pentru serviciile de piață prestate populației, mil. lei	6 443,4	98,4 ²	93,0 ²	127,5 ²	99,7 ²
Cifra de afaceri din comerțul cu autovehicule și a motociclete, mil. lei	3 267,9	117,8 ³	121,3 ³	107,9 ³	87,0 ³
Cifra de afaceri din comerțul cu ridicata (cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete), mil. lei	34 859,8	97,6 ³	102,3 ³	103,2 ³	113,0 ³
Cifra de afaceri din serviciile de piață prestate întreprinderilor, mil. lei	16 869,4	101,8 ³	100,9 ³	109,2 ³	104,7 ³
Export, mil. dolari SUA	905,4	91,2	87,1	102,9	84,7
Import, mil. dolari SUA	1 869,0	94,1	92,3	99,0	77,9
Balanța comercială, mil. dolari SUA	-963,6	97,1	97,8	95,6	72,2
Ciștigul salarial mediu lunar al unui salariat din economia națională, lei	4 835,9	108,7	109,2	106,3	112,8
Ciștigul salarial real al unui salariat, %	x	99,4	101,7	106,6	105,3
Numărul șomerilor oficial înregistrați (la 1 iulie 2016), mii persoane	24,9	114,1	114,1	90,6	120,2
Indicele prețurilor de consum	x	109,4	107,4	99,7	107,1
mărfuri alimentare	x	110,2	107,6	98,9	107,3
mărfuri nealimentare	x	108,5	106,9	100,3	110,2
servicii	x	109,1	107,6	100,0	102,3

* Date preliminare

¹ Inclusiv întreprinderile cu alte genuri de activitate, care efectuează transportări auto de mărfuri și dispun de 10 și mai multe autovehicule de marfă proprii sau închiriate

² În prețuri comparabile

³ În prețuri curente

II. PRODUSUL INTERN BRUT

În ianuarie-martie 2016, produsul intern brut (PIB) **pe serie brută**, a însumat 27097 mil. lei prețuri curente de piață, în creștere - în termeni reali – cu 0,8% față de trimestrul I 2015. Pe **seria ajustată sezonier**, Produsul intern brut s-a majorat cu 0,3% față de același trimestrul din 2015 și cu 1,7% față de trimestrul IV 2015.

Evoluția produsului intern brut trimestrial

		Trim.I	Trim.II	Trim.III	Trim. IV	Anul
în % față de perioada respectivă din anul precedent						
Serie brută	2014	103,8	104,4	106,0	104,4	104,8
	2015	104,8	102,5	96,3	96,7	99,5
	2016	100,8	-	-	-	-
Serie ajustată sezonier	2014	105,1	105,2	106,0	104,3	-
	2015	103,9	102,0	96,2	97,3	-
	2016	100,3	-	-	-	-
în % față de trimestrul precedent						
Serie ajustată sezonier	2014	99,0	101,7	104,3	99,3	-
	2015	98,7	99,9	98,3	100,4	-
	2016	101,7	-	-	-	-

Contribuția categoriilor de resurse și de utilizări la modificarea PIB

Categoriile de resurse

Valoarea adăugată brută pe economie (VAB) s-a majorat, în ianuarie-martie curent, cu 0,6% în raport cu perioada respectivă a anului anterior, contribuind la formarea și creșterea PIB cu 84,9% și 0,5% respectiv.

Contribuții pozitive **mai importante**, la creșterea PIB, în trimestrul I 2016 față de trimestrul I 2015 au înregistrat următoarele activități economice:

Comerțul cu ridicata și cu amănuntul; întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor (+0,5%), cu o pondere de 14,3% la formarea PIB și o creștere a VAB cu 3,5%;

Industria extractivă și industria prelucrătoare; informațiile și comunicațiile cu câte +0,3%, cu o contribuție la formarea PIB de 12,4% și 7,4%, respectiv și o majorare a VAB cu 2,5% și 4,1%, corespunzător;

Agricultura, silvicultura și pescuitul; activități profesionale, științifice și tehnice cu câte +0,2%, cu o pondere la formarea PIB de 3,7% și 2,4%, corespunzător și o creștere a VAB cu 5,1% și 7,2%, respectiv.

Volumul impozitelor pe produse s-a majorat cu 1,1% în raport cu perioada similară a anului anterior, contribuind la creșterea și formarea PIB cu 0,2% și 15,2% respectiv.

Impact negativ **mai însemnat** asupra indicelui volumului fizic al PIB au avut-o următoarele activități economice:

Administrația publică și apărare; asigurări sociale obligatorii; învățământul; sănătatea și asistența socială (-0,3%), cu o contribuție la formarea PIB de 16,1% și o reducere a VAB cu 1,7% .

Alte activități (-1,8%), cu o pondere de 11,6% la formarea PIB și o diminuare a VAB cu 13,6%;

Categoriile de utilizări

Din punct de vedere al utilizării PIB creșterea s-a datorat:

Consumului final al gospodăriilor populației (+2,0%), cu o pondere de 88,8% la formarea PIB și o majorare a volumului cu 2,3%;

Consumului final al administrației publice și instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației (+0,1%), cu o contribuție la formarea PIB de 21,0%, consecință a creșterii volumului cu 0,2%.

În perioada de referință volumul formării brute de capital fix s-a situat sub nivelul perioadei respective a anului precedent cu 3,6%, influențând negativ (-0,9%) indicele volumului fizic al PIB.

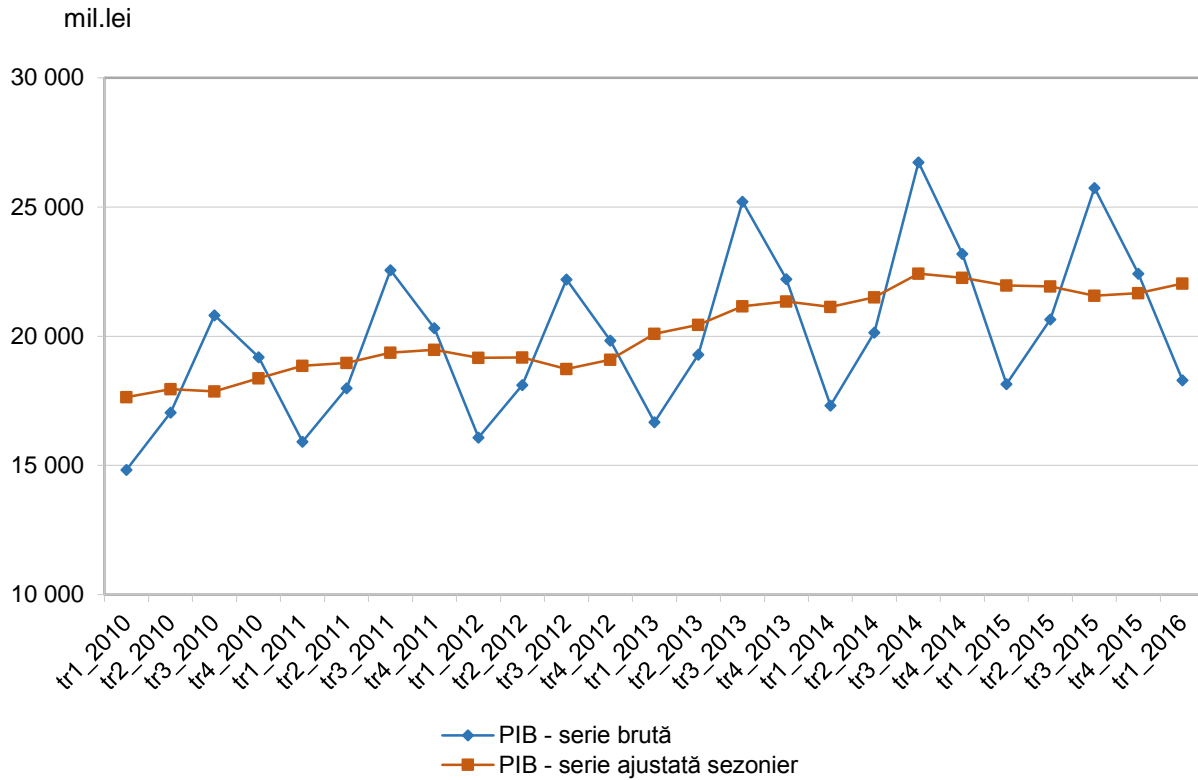
O contribuție negativă la formarea PIB a avut-o și exportul net (-4,3%), consecință a diminuării cu 5,6% a volumului exporturilor de bunuri și servicii corelată cu o creștere a volumului importurilor de bunuri și servicii, cu 1,8%.

Resursele și utilizările produsului intern brut în ianuarie-martie 2016

	Prețuri curente, mii. lei	Indicii volumului fizic în % față de trimestrul I 2015	Contribuția la formarea PIB, %	Contribuția la creșterea/ descreșterea PIB (+/-), %	
	Valoarea adăugată brută - total	23 018 994	100,6	84,9	0,5
A	Agricultură, silvicultură și pescuit	1 005 960	105,1	3,7	0,2
B,C	Industria extractivă; industria prelucrătoare	3 354 437	102,5	12,4	0,3
D,E	Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat; distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	1 175 481	97,3	4,3	-0,1
F	Construcții	697 288	96,0	2,6	-0,1
G	Comerț cu ridicata și cu amănuntul; întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor	3 863 232	103,5	14,3	0,5
H	Transport și depozitare	1 577 379	101,2	5,8	0,1
J	Informații și comunicații	2 018 444	104,1	7,4	0,3
L	Tranzacții imobiliare	1 707 361	100,7	6,3	0,0
M	Activități profesionale, științifice și tehnice	661 460	107,2	2,4	0,2
O,P,Q I,K,N, R,S,T	Administrație publică și apărare; asigurări sociale obligatorii; învățământ; sănătate și asistență socială	4 372 864	98,3	16,1	-0,3
	Alte activități	3 147 726	86,4	11,6	-1,8
	Serviciile intermediarilor financiari indirect măsurate	-562 638	x	-2,1	1,3
	Impozite nete pe produse (impozite minus subvenții)	4 078 399	102,2	15,1	0,4
	din care: impozite pe produse	4 108 901	101,1	15,2	0,2
	PRODUSUL INTERN BRUT	27 097 393	100,8	100,0	0,8
	Consumul final - total	29 741 497	101,9	109,8	2,1
	Consumul final al gospodăriilor populației	24 058 693	102,3	88,8	2,0
	Consumul final al administrației publice și instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației	5 682 804	100,2	21,0	0,1
	Formarea brută de capital	6 396 496	x	23,6	3,0
	Formarea brută de capital fix	5 946 846	96,4	21,9	-0,9
	Variația stocurilor	449 650	x	1,7	3,9
	Exportul net de bunuri și servicii	-9 040 600	x	-33,4	-4,3
	Exportul de bunuri și servicii	12 116 613	94,4	44,7	-2,8
	Importul de bunuri și servicii (-)	21 157 213	101,8	78,1	1,5

Notă: În unele cazuri pot apărea decalaje neînsemnate între totalurile indicate și sumele componente incluse, fapt ce se explică prin rotunjirea datelor.

Dinamica Produsului Intern Brut trimestrial 2010-2016
(2010 = 100)

III. PRODUCȚIA BUNURILOR ȘI SERVICIILOR

3.1. Industrie

În ianuarie-iunie 2016 **indicele volumului producției industriale** a rămas la același nivel în raport cu ianuarie-iunie 2015. În luna iunie în raport cu iunie 2015 acest indice a marcat 97,9%.

Nivelul producției fabricate și livrate ale întreprinderilor industriale, cuprinse în cercetare statistică lunară, după tipuri de activități se prezintă în tabelul ce urmează:

	Ianuarie-iunie 2016			
	Valoarea producției fabricate		Valoarea producției livrate, mil. lei	
	mil. lei (prețuri curente)	în % față de ianuarie-iunie 2015	total	inclusiv pe piața externă
Industrie, total	17 673,7	100,0	18 423,3	6 809,0
Industria extractivă	241,3	79,2	217,0	0,0
Industria prelucrătoare	15 070,1	102,1	15 844,5	6 809,0
din care:				
Industria alimentară	5 389,6	97,9	5 940,0	1 661,0
producția, prelucrarea și conservarea cărnii și a produselor din carne	1 290,0	98,8	1 263,5	42,0
prelucrarea și conservarea peștelui, crustaceelor și moluștelor	143,9	178,4	136,0	-
prelucrarea și conservarea fructelor și legumelor	656,9	90,1	836,6	661,4
fabricarea uleiurilor și a grăsimilor vegetale și animale	771,8	90,1	710,3	341,1
fabricarea produselor lactate	1 113,7	103,3	1 053,5	107,8
fabricarea produselor de morărit, a amidonului și a produselor din amidon	108,5	98,7	105,7	14,6
fabricarea produselor de brutărie și a produselor făinoase	881,3	103,3	874,8	113,7
fabricarea pâinii; fabricarea prăjiturilor și a produselor proaspete de patiserie	702,7	103,4	697,4	39,8
fabricarea altor produse alimentare	399,7	92,1	936,0	380,3
fabricarea produselor din cacao, a ciocolatei și a produselor zaharoase	353,9	108,3	320,3	35,3
fabricarea băuturilor	1 874,7	97,3	2 113,9	1 228,2
distilarea, rafinarea și mixarea băuturilor alcoolice	454,8	127,6	495,2	352,6
fabricarea vinurilor din struguri	923,9	102,9	1 093,0	858,8
producția de băuturi răcoritoare nealcoolice; producția de ape minerale și alte ape îmbuteliate	155,0	61,7	194,4	0,7
Fabricarea produselor din tutun	98,0	132,5	106,5	15,9
Fabricarea produselor textile	1 089,1	134,8	1 120,0	913,2
Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte	989,7	124,1	965,1	804,3
Tăbăcirea și finisarea pieilor; fabricarea articolelor de voiaj și marochinărie, harnașamentelor și încălțămintei; prepararea și vopsirea blănușilor	220,6	116,8	213,1	158,7
fabricarea încălțămintei	161,0	121,6	153,3	106,0
Prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn și plută, cu excepția mobilei; fabricarea articolelor din paie și din alte materiale vegetale împletite	93,6	142,5	94,9	55,8
Fabricarea hîrtiei și a produselor din hîrtie	215,2	126,1	214,5	29,8
Fabricarea substanțelor și a produselor chimice	406,3	114,0	427,8	22,8
Fabricarea produselor farmaceutice de bază și a preparatelor farmaceutice	276,3	94,5	299,0	92,8
Fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice	540,0	87,0	530,2	228,9
Fabricarea altor produse din minerale nemetalice	1 381,6	94,9	1 362,2	311,5

	Ianuarie-iunie 2016			
	Valoarea producției fabricate		Valoarea producției livrate, mil. lei	
	mil. lei (prețuri curente)	în % față de ianuarie-iunie 2015	total	inclusiv pe piața externă
Industria metalurgică	31,4	89,0	31,3	0,7
Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații	401,1	116,3	405,0	98,6
Fabricarea calculatoarelor și a produselor electronice și optice	217,1	77,6	218,9	194,5
Fabricarea echipamentelor electrice	718,8	82,3	715,5	523,9
Fabricarea de mașini, utilaje și echipamente n.c.a.	234,7	100,1	229,8	136,3
Fabricarea de mobilă	401,7	128,7	380,2	140,3
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	2 362,3	94,0	2 361,8	-
Producția, transportul și distribuția energiei electrice	2 206,0	95,6	2 205,5	-
Furnizarea de abur și aer condiționat	156,3	88,5	156,3	-

Ponderea **producției livrate** pe piața externă de către întreprinderile nominalizate în perioada de raport a constituit 37,0% din totalul producției livrate (în ianuarie-iunie 2015 – 33,6%) și respectiv pe piața internă – 63,0% (în ianuarie-iunie 2015 – 66,4%).

Întreprinderile din *industria extractivă* au obținut producție cu 20,8% mai puțin, decît în ianuarie-iunie 2015.

Situația din sectorul industrial al economiei este determinată preponderent de activitatea întreprinderilor din *industria prelucrătoare*, cărora în ianuarie-iunie 2016 le-au revenit 85,3% din valoarea totală a producției, obținute la întreprinderile cu activități principale de industrie cuprinse în cercetare statistică lunară. Volumul producției fabricate de către aceste întreprinderi a crescut cu 2,1% față de ianuarie-iunie 2015.

În ianuarie-iunie 2016 față de ianuarie-iunie 2015 industria alimentară în ansamblu a înregistrat o descreștere a volumului de producție cu 2,1%. Cu toate acestea volumul producției a crescut la majoritatea activităților: prelucrarea și conservarea peștelui, crustaceelor și moluștelor – cu 78,4%; distilarea, rafinarea și mixarea băuturilor alcoolice – cu 27,6%; fabricarea produselor din cacao, a ciocolatei și a produselor zaharoase – cu 8,3%; fabricarea pâinii; fabricarea prăjiturilor și a produselor proaspete de patiserie – cu 3,4%; fabricarea produselor lactate – cu 3,3%; fabricarea vinurilor din struguri – cu 2,9% ș.a.

În același timp, s-au înregistrat reduceri ale volumului de producție la următoarele activități ale industriei alimentare: producția de băuturi răcoritoare nealcoolice; producția de ape minerale și alte ape îmbuteliate – cu 38,3%; prelucrarea și conservarea fructelor și legumelor – cu 9,9%; fabricarea uleiurilor și grăsimilor vegetale și animale – cu 9,9%; fabricarea produselor de morărit, a amidonului și a produselor din amidon – cu 1,3%; producția, prelucrarea și conservarea cărnii și a produselor din carne – cu 1,2% etc.

Creșteri ale volumului producției industriale a fost înregistrat și în alte activități ale industriei prelucrătoare, cum ar fi: prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn și plută, cu excepția mobilei; fabricarea articolelor din paie și din alte materiale vegetale împletite – cu 42,5%; fabricarea produselor textile – cu 34,8%; fabricarea produselor din tutun – cu 32,5%; fabricarea de mobilă – cu 28,7%; fabricarea hîrtiei și a produselor din hîrtie – cu 26,1%; fabricarea articolelor de îmbrăcăminte – 24,1%; fabricarea încălțămintei – cu 21,6%; industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații – cu 16,3%; fabricarea substanțelor și a produselor chimice – cu 14,0% ș.a.

Totodată, a avut loc reducerea volumului de producție la alte activități, cum ar fi: fabricarea calculatoarelor și a produselor electronice și optice – cu 22,4%; fabricarea echipamentelor electrice – cu 17,7%; fabricarea produselor din cauciuc și mase plastic – cu 13,0%; industria metalurgică – cu 11,0%; fabricarea produselor farmaceutice de bază și a preparatelor farmaceutice – cu 5,5% etc.

Sectorul energetic în perioada de raport a marcat o descreștere cu 6,0%, inclusiv la: producția, transportul și distribuția energiei electrice – cu 4,4%; furnizarea de abur și aer condiționat – cu 11,5%.

Producția principalelor produse industriale în întreprinderile, cuprinse în cercetare statistică lunară, se prezintă în următorul tabel:

	Unitatea de măsură	Iunie 2016		Ianuarie-iunie 2016	
		cantitatea	în % față de iunie 2015	cantitatea	în % față de ianuarie-iunie 2015
Industria extractivă					
ecausin și alte pietre calcaroase pentru cioplit sau pentru construcții cu greutatea specifică $\geq 2,5$	mii tone	17,0	67,9	103,8	85,4
alte pietre pentru cioplit sau pentru construcții, exclusiv granit sau gresie	- " -	45,8	74,5	195,6	82,6
pietriș, prundiș, bolovani și silex	- " -	227,6	89,3	895,1	81,3
Industria alimentară					
carne, inclusiv subproduse de categoria I	tone	1 151,0	98,5	6 245,0	110,0
carne de pasăre	- " -	1 851,8	82,8	11 653,4	96,1
mezeluri	- " -	1 301,8	89,0	7 180,1	90,2
conserve din carne	- " -	37,0	107,6	225,8	96,0
pește uscat, nesărat; uscat și sărat, în saramură, exclusiv afumat și fileu	- " -	160,0	124,6	1 651,4	143,9
pește afumat, inclusiv fileuri	- " -	195,8	144,3	1 056,9	173,7
sucuri de legume și fructe	mii litri	1 497,6	83,8	8 375,4	89,9
conserve de legume și fructe	tone	5 048,5	de 2,2 ori	5 929,8	180,3
fructe prelucrate și conservate	- " -	262,5	40,7	499,2	24,4
lapte și frișcă cu grăsime de până la 6%, neconcentrate, neîndulcite	- " -	8 707,9	96,8	39 921,6	97,5
unt	- " -	591,7	108,1	2 619,1	116,4
cașcaval și brânză grase	- " -	386,3	156,8	1 371,8	109,2
lapte prins, cremă de lapte prins, iaurt, chefir, smântână, lapte acru, lapte acidulat și lapte covăsit	- " -	2 746,9	96,0	16 437,8	98,9
înghețată și alte forme de gheață comestibilă, cu sau fără cacao	mii litri	2 762,2	100,4	8 843,6	99,9
făină	tone	4 178,9	79,7	25 888,0	84,5
crupe, grișuri și aglomerate	- " -	237,5	130,9	1 736,2	117,3
produse de cofetărie făinoase	- " -	2 272,4	92,0	14 182,4	99,3
pâine proaspătă fără adaos de miere, ouă, cașcaval, fructe	- " -	7 780,6	94,6	46 558,3	95,3
paste făinoase, fără umplutură	- " -	438,8	102,0	2 304,1	91,5
produse de cofetărie zaharoase	- " -	1 401,7	116,9	6 685,2	98,7
	mii litri				
rachiuri și lichioruri	alcool	270,6	140,7	1 573,4	101,2
divin	- " -	128,8	68,8	612,3	77,3
vinuri spumante	mii dal	34,0	91,2	120,5	91,2
vinuri naturale de struguri	- " -	848,7	106,1	4 779,8	102,9
vinuri de Porto, Madeira, Sheary, Tokay și alte vinuri speciale având o concentrație alcoolică mai mare de 15% vol.	- " -	65,2	de 3,0 ori	223,9	138,1
ape minerale și gazoase	- " -	1 221,8	91,5	5 643,7	104,7
băuturi nealcoolice	- " -	602,8	70,8	2 157,6	64,4
Fabricarea produselor textile					
articole tricotate	mii buc.	1 320,2	86,6	8 008,9	102,9
Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte					
articole de îmbrăcăminte pentru lucru	mii buc.	283,8	95,7	1 781,8	98,3
paltoane, impermeabile, canadiene, pelerine și articole similare	- " -	21,4	73,0	43,2	50,2
sacouri, jachete și blazere	- " -	32,9	48,3	253,3	84,4
pantaloni lungi și scurți, salopete și șorturi	- " -	117,5	110,8	629,6	116,5
fuste și fuste-pantalon	- " -	42,6	135,5	282,9	197,4

	Unitatea de măsură	Iunie 2016		Ianuarie-iunie 2016	
		cantitatea	în % față de iunie 2015	cantitatea	în % față de ianuarie-iunie 2015
bluze și cămăși pentru femei și fete	mii buc.	218,6	89,2	1 182,7	99,9
Fabricarea încălțămintei					
încălțăminte	mii per.	186,1	121,3	974,3	101,3
Prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn și plută, cu excepția mobilei; fabricarea articolelor din paie și din alte materiale vegetale împletite					
uși plane și ramele lor, pervaze și praguri, din lemn	buc.	408	53,0	2 569	70,7
Fabricarea articolelor din hârtie și carton					
cutii și lăzi din hârtie sau cartoane ondulate	tone	672,1	80,9	4 517,7	107,5
hârtie și articole din hârtie, de uz gospodăresc	- " -	433,1	124,2	2 592,4	92,7
Fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice					
tuburi și țevi din materiale plastice	tone	126,9	70,3	697,3	84,9
ferestre, uși, vitralii și cadrele acestora din material plastic	mii buc.	6,7	126,9	29,2	123,0
Producția altor produse din minerale nemetalifere					
sticlă izolantă cu straturi multiple	mii m ²	32,5	85,0	142,1	85,8
sticle și flacoane din sticlă	mil. buc.	20,4	100,1	125,8	120,2
amestecuri uscate de ghips	mii tone	19,9	96,9	86,5	106,8
elemente prefabricate pentru construcții din ciment, beton sau piatră artificială	- " -	21,2	72,1	103,4	102,6
Industria metalurgică					
piese turnate din fontă cenușie	tone	66,6	94,3	303,1	97,4
Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații					
uși, ferestre și cadrele lor, praguri, pervazuri, din metale feroase	buc	63	84,0	282	38,5
uși, ferestre și cadrele lor, praguri, pervazuri, din aluminiu	- " -	721	41,1	3 193	51,6
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat					
energie electrică	mil. kWh	37,0	89,7	513,5	93,0
energie termică	mii Gcal	15,5	90,7	927,1	90,6

Producția industrială, fabricată de către întreprinderile cu genul principal de activitate de industrie, cuprinse în cercetare statistică lunară, pe regiuni de dezvoltare în ianuarie-iunie 2016 a evoluat în felul următor:

	Valoarea producției fabricate în prețuri curente, mil. lei	Ponderea în total industrie, %	Valoarea producției livrate în prețuri curente, total mil. lei	din care, pe piața externă	
				mil. lei	ponderea în total livrări, %
Industrie – total	17 673,7	100,0	18 423,3	6 809,0	37,0
Mun. Chișinău	10 183,6	57,6	10 185,1	2 725,7	26,8
Nord	3 538,7	20,0	4 025,2	1 825,3	45,3
Centru	2 870,1	16,2	2 930,6	1 379,5	47,1
Sud	562,2	3,2	700,5	442,3	63,1
UTA Găgăuzia	519,1	3,0	581,9	436,2	75,0

Datele în profil pe regiuni de dezvoltare atestă faptul concentrării activităților industriale în proporție de 57,6% în municipiul Chișinău, 20,0% - în regiunea Nord și 16,2% - în regiunea Centru. Regiunea Sud și UTA Găgăuzia dețin cele mai mici ponderi în totalul producției pe țară, respectiv, 3,2% și 3,0%.

În cadrul regiunilor de dezvoltare cea mai mare pondere a producției livrate pe piața externă o dețin întreprinderile situate pe teritoriul UTA Găgăuzia cu 75,0% și cele din regiunea de dezvoltare Sud – cu 63,1%.

3.2. Agricultură

Producția globală agricolă în gospodăriile de toate categoriile (întreprinderile agricole, gospodăriile țărănești (de fermier) și gospodăriile populației) în ianuarie-iunie 2016, conform estimărilor preliminare, a însumat în prețuri curente 4720 mil. lei, constituind 104,1% în prețuri comparabile față de perioada respectivă a anului 2015. Majorarea producției globale agricole a fost determinată de creșterea producției vegetale cu 21,5% și a producției animaliere - cu 1,1%.

Fitotehnie. Conform datelor preliminare, pentru roada anului 2016 gospodăriile de toate categoriile au semănat 1517,9 mii ha sau cu 17 mii ha (cu 1,1%) mai mult față de anul 2015.

Suprafețele însămînțate și structura lor se prezintă prin următoarele date:

	2016		Structura, %	
	mii ha	în % față de 2015	2015	2016
Suprafața însămînțată – total	1 517,9	101,1	100	100
din care:				
Cereale și leguminoase pentru boabe – total	951,9	100,1	63,4	62,7
din acestea:				
grâu de toamnă și primăvară	371,1	107,5	23,0	24,4
orz de toamnă și primăvară	82,5	97,5	5,6	5,4
porumb pentru boabe	469,9	95,1	32,9	31,0
leguminoase pentru boabe	23,4	98,7	1,6	1,5
Culturi tehnice – total	445,9	102,8	28,9	29,4
din acestea:				
sfeclă de zahăr	21,3	97,4	1,5	1,4
floarea-soarelui	360,7	109,6	21,9	23,8
tutun	0,9	109,6	0,1	0,1
soia	39,9	58,9	4,5	2,6
rapiță de toamnă	16,9	de 2,1 ori	0,5	1,1
Cartofi, legume și bostănoase – total	58,8	102,6	3,8	3,9
din acestea:				
cartofi	20,5	92,6	1,5	1,4
legume de câmp	28,6	103,6	1,8	1,9
bostănoase	7,6	119,6	0,4	0,5
Culturi pentru nutreț – total	61,3	104,2	3,9	4,0
din acestea:				
porumb pentru siloz și masă verde	4,8	89,6	0,4	0,3
ierburi perene	51,4	107,9	3,2	3,4
ierburi anuale	1,8	58,6	0,2	0,1

Situația în profil pe categorii de gospodării indică, că în întreprinderile agricole continuă să fie concentrată cea mai mare parte a suprafețelor însămînțate cu grâu (71% din suprafața totală a semănăturilor culturii date), orz (63%), sfeclă de zahăr (91%), floarea soarelui (68%), tutun (55%), soia (74%), rapiță de toamnă (92%). În gospodăriile țărănești (de fermier) sunt concentrate 57% din semănăturile cu culturi pentru nutreț și 58% – cu culturi bostănoase, iar în gospodăriile populației – 79% din suprafețele sădite cu cartofi și 78% – din suprafețele plantate cu legume de câmp.

Structura suprafețelor însămînțate cu culturi agricole după deținătorii terenurilor indică, că cea mai mare pondere o au întreprinderile agricole cărora le revin 775 mii ha sau 51,0% din toată suprafața însămînțată a țării, gospodăriilor țărănești (de fermier)¹ le revin 467 mii ha sau 30,8%, iar gospodăriilor populației – 276 mii ha sau 18,2%.

Analiza datelor privind suprafețele însămînțate cu culturi agricole în întreprinderile agricole și gospodăriile țărănești (de fermier) cu suprafața terenurilor de 10 ha și peste în profil teritorial denotă că suprafețele însămînțate cu culturi cerealiere și leguminoase pentru boabe – total s-au majorat față de anul precedent în regiunea de dezvoltare Nord – cu 4% și în UTA Găgăuzia – cu 3%. Totodată, în municipiul Chișinău și în regiunea de dezvoltare Centru suprafețele însămînțate cu culturi cerealiere și leguminoase pentru boabe – total s-au micșorat respectiv cu 4% și cu 2%, iar în regiunea de dezvoltare Sud aceste suprafețe au rămas aproape la nivelul anului trecut.

Suprafețele semănăturilor cu culturi tehnice s-au majorat în regiunea de dezvoltare Sud – cu 14%, în regiunea de dezvoltare Centru și în UTA Găgăuzia - cu câte 9% și în municipiul Chișinău – cu 6%, iar în regiunea de dezvoltare Nord aceste suprafețele s-au micșorat cu 2%.

Suprafețele ocupate cu cartofi, legume și culturi bostănoase s-au majorat în aproape toate regiunile de dezvoltare a țării (cu excepția UTA Găgăuzia, unde aceste suprafețe s-au micșorat cu 32%) și se prezintă astfel: municipiul Chișinău - cu 25%, Sud - cu 18%, Centru – cu 17%, Nord – cu 11%.

¹ Gospodăriile țărănești (de fermier) înregistrate și persoanele, care au primit sectoare de teren, atribuite în contul cotelor de teren echivalent, dar nu și-au înregistrat gospodăria în modul stabilit

Suprafețele însămânțate cu culturi pentru nutreț au crescut în regiunea de dezvoltare Nord - cu 9%, în municipiul Chișinău - cu 8%, și în regiunea de dezvoltare Centru – cu 5%. În același timp, în celelalte 2 regiuni de dezvoltare aceste suprafețe au diminuat și anume: în regiunea de dezvoltare Sud - cu 9% și în UTA Găgăuzia – cu 14%.

Zootehnie. Producția animalieră pe principalele tipuri, conform estimărilor, se caracterizează prin următoarele date:

	Ianuarie-iunie 2016		
	total	în % față de ianuarie-iunie 2015 ¹	ponderea (în % față de total)
Producția (creșterea) vitelor și păsărilor (în masă vie) – total, mii tone	82,4	99,8	100
din care:			
întreprinderile agricole ²	36,2	106,7	43,9
gospodăriile populației	46,2	94,9	56,1
Lapte – total, mii tone	236,3	99,7	100
din care:			
întreprinderile agricole ²	11,9	98,5	5,0
gospodăriile populației	224,4	99,7	95,0
Ouă - total, mil. buc.	323,4	113,1	100
din care:			
întreprinderile agricole ²	148,4	139,7	45,9
gospodăriile populației	175,0	97,4	54,1

În ianuarie-iunie 2016, în comparație cu perioada corespunzătoare a anului precedent, în gospodăriile de toate categoriile a fost înregistrată majorarea producției de ouă cu 13,1 % ca rezultatul creșterii producției de ouă în întreprinderile agricole cu 39,7%. Totodată producția de ouă în gospodăriile populației s-a micșorat cu 2,6%.

Producția de lapte s-a micșorat cu 0,3% (în întreprinderile agricole cu 1,5% și în gospodăriile populației cu 0,3%).

Producția (creșterea) vitelor și păsărilor (în masă vie) s-a micșorat cu 0,2% drept urmare a scăderii producției în gospodăriile populației cu 5,1%; în întreprinderile agricole s-a înregistrat o creștere cu 6,7%. Situația în profil pe categorii de gospodării indică, că în gospodăriile populației s-a produs cea mai mare parte a producției laptelui – 95,0% din volumul total, a producției (creșterii) vitelor și păsărilor (în masă vie) – 56,1% și a ouălor – 54,1%. Efectivul de animale pe principalele specii se prezintă astfel:

	La 1 iulie 2016		Ponderea (în % față de total)
	mii capete	în % față de 1 iulie 2015	
Bovine – total	201,1	102,5	100
din care:			
întreprinderile agricole ²	26,7	169,7	13,3
gospodăriile populației	174,4	96,6	86,7
din ele vaci – total	129,1	98,2	100
din care:			
întreprinderile agricole ²	5,6	94,5	4,3
gospodăriile populației	123,5	98,4	95,7
Porcine – total	480,7	96,5	100
din care:			
întreprinderile agricole ²	207,2	102,4	43,1
gospodăriile populației	273,5	92,4	56,9
Ovine și caprine – total	925,0	99,3	100
din care:			
întreprinderile agricole ²	33,5	112,6	3,6
gospodăriile populației	891,5	98,8	96,4
Păsări (întreprinderile agricole)¹	5 179,6	109,4	x

La 1 iulie 2016 față de data respectivă a anului trecut în întreprinderile agricole a fost marcată majorarea efectivelor de animale de toate speciile (cu excepția efectivului de vaci). Totodată, în gospodăriile populației efectivul de animale a scăzut pe toate speciile.

În întreprinderile agricole în ianuarie-iunie 2016, față de ianuarie-iunie 2015, producția (creșterea) vitelor și păsărilor (în masă vie) s-a majorat cu 7%, din care în regiunea de dezvoltare Centru – cu 16%, iar în municipiul Chișinău și regiunile de dezvoltare Sud, UTA Găgăuzia și Nord producția s-a micșorat corespunzător cu 41%, cu 24%, cu 11% și cu 8%.

¹ Reieșind din volumul producției în expresie naturală

² Întreprinderile agricole și gospodăriile țărănești (de fermier) care au la bilanț animale (ferme)

Volumul de vânzare a vitelor și păsărilor pentru sacrificare în întreprinderile agricole a crescut în următoarele regiuni de dezvoltare ale țării: UTA Găgăuzia – cu 18%, Centru – cu 12%, Nord – cu 5%. Totodată, volumul de vânzare a vitelor și păsărilor a scăzut în regiunile de dezvoltare Sud – cu 35% și municipiul Chișinău – cu 30%.

Volumul producției de lapte de vacă în întreprinderile agricole s-a micșorat cu 2% în rezultatul micșorării efectivului mediu de vaci cu 9,4%. Micșorarea producției de lapte de vacă s-a înregistrat în întreprinderile agricole din următoarele regiuni de dezvoltare: mun. Chișinău – cu 26 %, Sud - cu 17%, Centru – cu 4% și Nord – cu 1%. Volumul producției de lapte de vacă în UTA Găgăuzia s-a majorat cu 5% .

Volumul producției de ouă de găină în întreprinderile agricole a crescut cu 41%. Această creștere a fost generată atât de mărirea efectivului mediu de găini ouătoare, cât și a productivității lor. Majorarea producției de ouă s-a înregistrat în întreprinderile agricole din toate regiunile de dezvoltare ale țării.

Nivelul de mortalitate a porcinelor s-a mărit și a constituit 11,8% (în ianuarie-iunie 2015 – 8,8%). Totodată nivelul de mortalitate a ovinelor și caprinelor a scăzut și a constituit 3,3% (în I semestru a.2015 – 3,5%), iar a bovinelor a rămas la nivelul anului trecut – 1,2%.

3.3. Investiții în active materiale pe termen lung

În ianuarie-iunie 2016 valoarea investițiilor în activele materiale pe termen lung au constituit 5 449,2 mil. lei (în prețuri curente). Comparativ cu perioada respectivă a anului precedent, acest indicator a marcat o descreștere cu 21,0% (în prețuri comparabile).

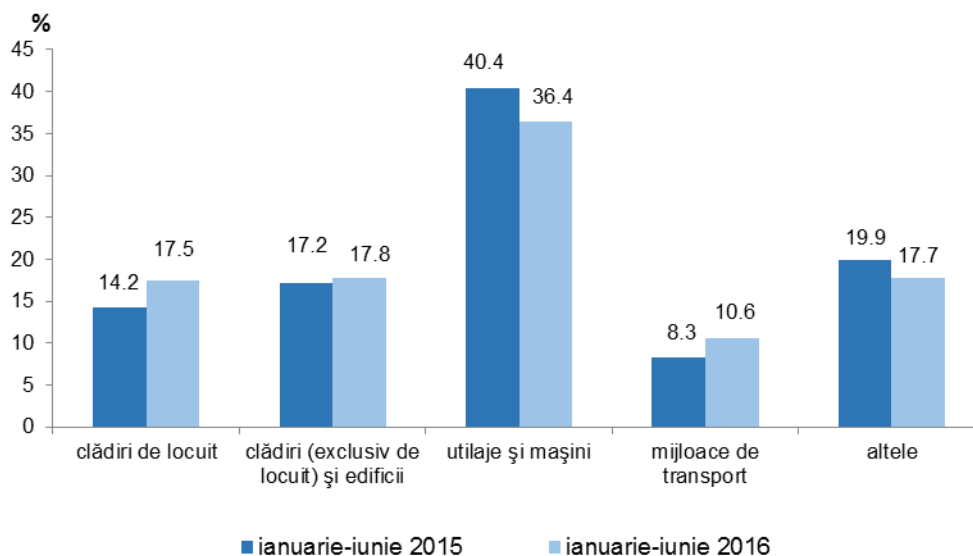
Investiții în active materiale pe tipuri de mijloace fixe. În ianuarie-iunie 2016 valoarea investițiilor (în prețuri comparabile) s-a diminuat față de perioada respectivă a anului trecut la clădiri de locuit cu 2,4%; clădiri (exclusiv de locuit) și edificii - 18,3%; utilaje, mașini, instalații de transmisie - 28,8%. Valoarea investițiilor în mijloacele de transport au crescut cu 1,8% față de perioada respectivă a anului trecut.

Structura investițiilor în active materiale pe termen lung pe tipuri de mijloace fixe în ianuarie-iunie 2016, se prezintă astfel:

	Realizări, mil. lei	în % față de:		<i>Informativ:</i> ianuarie-iunie 2015 în % față de total
		ianuarie-iunie 2015	total	
Investiții în active materiale pe termen lung – total	5 449,2	79,0	100,0	100,0
din care:				
clădiri de locuit	955,8	97,6	17,5	14,2
clădiri (exclusiv de locuit) și edificii	967,2	81,7	17,8	17,2
utilaje, mașini, instalații de transmisie	1 982,9	71,2	36,4	40,4
mijloace de transport	579,0	101,8	10,6	8,3
altele	964,3	70,2	17,7	19,9

Cea mai mare pondere revin investițiilor în utilaje, mașini, instalații de transmisie care constituie 36,4% din total investiții realizate.

Structura investițiilor în active materiale pe tipuri de mijloace fixe

Investiții în active materiale pe surse de finanțare. Pentru realizarea procesului investițional în ianuarie-iunie 2016 au fost utilizate preponderent mijloacele proprii ale investitorului, care au constituit 4 157,1 mil. lei, reprezentând 76,3% din valoarea totală a mijloacelor utilizate pentru realizarea investițiilor.

Structura investițiilor în active materiale pe termen lung pe surse de finanțare în ianuarie-iunie 2016 se prezintă după cum urmează:

	Realizări, mil. lei	În % față de:		<i>Informativ:</i> ianuarie-iunie 2015 în % față de total
		ianuarie-iunie 2015	total	
Investiții în active materiale pe termen lung - total	5 449,2	79,0	100,0	100,0
din care, finanțate din contul:				
bugetului de stat	122,8	23,5	2,3	7,6
bugetelor unităților administrativ-teritoriale	176,8	57,5	3,2	4,5
mijloacelor proprii	4 157,1	94,8	76,3	63,6
surselor din străinătate	265,7	60,0	4,9	6,4
altor surse	726,8	58,9	13,3	17,9

În ianuarie-iunie 2016, pentru asigurarea necesităților investiționale din contul surselor bugetare, au fost utilizate 299,6 mil. lei, ceea ce constituie 5,5% din total investiții.

Locuințe date în exploatare. În ianuarie-iunie 2016 au fost date în exploatare 2 583 locuințe (apartamente și case individuale de locuit) cu suprafața totală de 243,9 mii m², sau cu 3,7% mai mult față de ianuarie-iunie 2015.

Datele privind locuințele date în exploatare în ianuarie-iunie 2016, se prezintă astfel:

	Locuințe, unități	Suprafața totală	
		mii m ²	în % față de ianuarie-iunie 2015
Total	2 583	243,9	103,7
apartamente	2 015	159,1	119,4
case individuale de locuit	568	84,8	83,1
din total, în:			
mediu urban	2 341	210,6	105,4
mediu rural	242	33,3	93,9

Distribuția după mediul de rezidență arată, că din volumul total al locuințelor în mediul urban au fost date în exploatare 2 341 locuințe cu suprafața totală de 210,6 mii m² sau cu 5,4% mai mult față de nivelul înregistrat în ianuarie-iunie 2015.

Autorizațiile de construire eliberate pentru clădiri. În ianuarie-iunie 2016, s-au eliberat 1 834 autorizații de construire pentru clădiri rezidențiale și nerezidențiale, în scădere cu 14,4% față de ianuarie-iunie 2015.

Din volumul total al autorizațiilor de construire a clădirilor, 1 074 le-au revenit clădirilor rezidențiale (sau 58,6% din total), din care 1037 au fost eliberate pentru case de locuit individuale, ceea ce constituie 96,6% din numărul autorizațiilor de construire eliberate pentru clădiri rezidențiale.

Autorizații de construire eliberate pentru clădiri în ianuarie-iunie 2016, se prezintă după cum urmează:

	Total, număr	în % față de:		<i>Informativ:</i> ianuarie-iunie 2015 în % față de total
		ianuarie-iunie 2015	total	
Total	1 834	85,6	100,0	100,0
din care, pentru clădiri:				
rezidențiale (inclusiv pentru colectivități)	1 074	84,5	58,6	59,3
din acestea, pentru case de locuit individuale	1 037	84,3	56,5	57,4
nerezidențiale	760	87,2	41,4	40,7
din total, în:				
mediul urban	976	82,7	53,2	55,1
mediul rural	858	89,1	46,8	44,9

Distribuția după mediul de rezidență arată, că din numărul total al autorizațiilor de construire eliberate pentru clădiri, în mediul urban au fost eliberate 976 autorizații, iar în mediul rural 858, sau în scădere față de nivelul înregistrat în perioada similară a anului precedent respectiv cu 204 unități și 105 unități.

Activitatea în antrepriză. În ianuarie-iunie 2016 volumul lucrărilor executate de organizațiile cu genul principal de activitate „Construcții” a constituit 2 471,9 mil. lei și a constituit 86,7% (în prețuri comparabile) față de nivelul înregistrat în perioada respectivă a anului 2015.

Datele privind lucrările de construcții pe elemente de structură și obiecte de construcții în ianuarie-iunie 2016 se prezintă după cum urmează:

	Realizări, mil. lei	în % față de:		Informativ: ianuarie-iunie 2015 în % față de total
		ianuarie-iunie 2015	total	
Volumul lucrărilor de construcții executate – total	2 471,9	86,7	100,0	100,0
din care:				
Pe elemente de structură				
construcții noi	1 482,6	87,9	60,0	59,2
reparații capitale	407,3	78,1	16,5	18,3
lucrări de întreținere și reparații curente	492,8	91,3	19,9	18,9
alte lucrări	89,2	86,9	3,6	3,6
Pe obiecte de construcții				
clădiri rezidențiale	858,0	106,6	34,7	28,2
clădiri nerezidențiale	616,8	89,8	25,0	24,1
construcții ingineresti	907,9	72,3	36,7	44,1

Pe elemente de structură a lucrărilor executate, predomină efectuarea lucrărilor de construcții noi, realizate în volum de 1 482,6 mil. lei, ponderea cărora a constituit 60,0% din volumul total al lucrărilor de construcții executate, înregistrând o descreștere cu 12,1% față de realizările perioadei respective a anului precedent. Lucrările de reparații capitale și curente au însumat 900,1 mil. lei. Comparativ cu ianuarie-iunie 2015 acest volum s-a micșorat cu 15,2% (în prețuri comparabile).

Pe obiecte de construcții, volumul lucrărilor de construcții s-a majorat la clădirile rezidențiale cu 6,6% față de realizările pentru ianuarie-iunie 2015. La clădirile nerezidențiale și construcții ingineresti volumul lucrărilor de construcții a scăzut cu 10,2%, respectiv 27,7% față de perioada similară a anului 2015.

Evoluția și structura lucrărilor de construcții, realizate în antrepriză pe forme de proprietate ale organizațiilor-executante în ianuarie-iunie 2016 se prezintă astfel:

	Realizări, mil. lei	În % față de:		Informativ: ianuarie-iunie 2015 în % față de total
		ianuarie-iunie 2015	total	
Total	2 471,9	86,7	100,0	100,0
din care, pe forme de proprietate:				
Publică	20,9	57,4	0,8	1,3
Privată	2 053,2	90,7	83,1	79,4
Mixtă (publică și privată), fără participare străină	212,6	92,0	8,6	8,1
Străină	123,7	50,9	5,0	8,5
A întreprinderilor mixte	61,6	80,1	2,5	2,7

Analiza volumului lucrărilor de construcții executate pe forme de proprietate a arătat că, volumul considerabil de lucrări a fost realizat de către agenții economici cu forma de proprietate privată, care au executat lucrări de construcții în sumă de 2 053,2 mil. lei sau 83,1% din volumul total al lucrărilor executate, și 90,7% față de ianuarie-iunie 2015.

3.4. Transporturi

În ianuarie-iunie 2016 **întreprinderile de transport feroviar, auto, fluvial și aerian au transportat mărfuri** în volum de 5328,5 mii tone, sau cu 11,9% mai puțin față de perioada corespunzătoare din anul 2015. Reducerea volumelor de mărfuri transportate a fost înregistrată la întreprinderile de transport feroviar (-29,6%), aerian (-21,2%), fluvial (-4,2%) și auto (-2,3%).

Parcursul mărfurilor a totalizat 1718,8 mil. tone-km, cu 6,1% mai puțin comparativ cu cel înregistrat în ianuarie-iunie 2015. Diminuarea parcursului mărfurilor s-a marcat la întreprinderile de transport feroviar (-35,4%), aerian (-19,6%), și fluvial (-18,0%). Totodată, la întreprinderile de transport auto parcursul mărfurilor a fost în creștere cu 5,4%, față de ianuarie-iunie 2015.

Volumul de mărfuri transportate și parcursul mărfurilor în ianuarie-iunie 2016, pe moduri de transport se prezintă astfel:

	Mărfuri transportate		Parcursul mărfurilor	
	mii tone	în % față de ianuarie-iunie 2015	mil. tone-km	în % față de ianuarie-iunie 2015
Întreprinderi de transport – total	5 328,5	88,1	1 718,8	93,9
din care:				
feroviar	1 482,7	70,4	331,5	64,6
auto ¹	3 790,9	97,7	1 386,9	105,4
fluvial	54,7	95,8	0,1	82,0
aerian	0,2	78,8	0,3	80,4

În ianuarie-iunie 2016 întreprinderile de transport auto au transportat 3790,9 mii tone de mărfuri, cu 2,3% mai puțin față de perioada corespunzătoare din anul 2015.

Volumul de mărfuri transportate cu transportul auto și parcursul mărfurilor în ianuarie-iunie 2016, pe regiuni de dezvoltare se prezintă astfel:

	Mărfuri transportate		Parcursul mărfurilor	
	mii tone	în % față de ianuarie-iunie 2015	mil. tone-km	în % față de ianuarie-iunie 2015
Întreprinderi de transport auto¹ – total	3 790,9	97,7	1 386,9	105,4
din care:				
mun. Chișinău	1 780,0	91,8	758,3	98,7
Nord	648,7	88,3	248,7	123,4
Centru	1 193,1	112,1	266,8	110,6
Sud	115,9	105,3	92,4	104,6
UTA Găgăuzia	53,2	155,6	20,7	122,3

Ponderi considerabile în volumul total de mărfuri transportate cu transportul auto revin întreprinderilor din municipiul Chișinău (47,0%), regiunile Nord (17,1%) și Centru (31,5%).

Cu mijloacele de transport feroviar în ianuarie-iunie 2016 au fost transportate 1482,7 mii tone de mărfuri, volum inferior celui înregistrat în perioada similară din anul 2015 cu 29,6%. În structura mărfurilor încărcate în vagoane la stațiile de cale ferată din țară ponderi mai mari s-au înregistrat la următoarele grupe de mărfuri: metale feroase și fier vechi – 27,0% (în ianuarie-iunie 2015 – 8,6%), cereale și produse de panificație – 17,5% (în ianuarie-iunie 2015 – 41,1%), materiale de construcție și ciment – 10,3% (în ianuarie-iunie 2015 – 8,7%), petrol și produse petroliere – 9,5% (în ianuarie-iunie 2015 – 1,5%).

În transportul feroviar s-a majorat durata medie de staționare în stațiile tehnice a vagoanelor de marfă în tranzit, de la 41,78 ore în ianuarie-iunie 2015 la 46,98 ore în ianuarie-iunie 2016 și durata medie de staționare a vagoanelor de marfă la operațiile de încărcare-descărcare de la 51,53 ore la 61,23 ore. Durata medie de rotație a vagoanelor de marfă a crescut de la 8,58 zile la 9,48 zile comparativ cu perioada corespunzătoare din anul 2015.

Numărul de pasageri transportați și parcursul pasagerilor în ianuarie-iunie 2016, pe moduri de transport public se prezintă astfel:

	Pasageri transportați		Parcursul pasagerilor	
	mii pasageri	în % față de ianuarie-iunie 2016	mil. pasageri-km	în % față de ianuarie-iunie 2016
Total	122 810,5	98,6	2 360,2	101,9
din care:				
transportul feroviar	1 214,0	69,3	64,1	65,5
autobuze și microbuze	50 521,1	99,5	1 394,5	106,8
transportul fluvial	59,8	106,0	0,1	109,1
transportul aerian	448,8	96,6	645,0	98,2
taximetre	2 430,4	103,9	51,1	106,9
troleibuze	68 136,4	98,6	205,4	98,2

¹ Inclusiv întreprinderile cu alte genuri de activitate, care efectuează transportări auto de mărfuri contra plată și dispun de 10 și mai multe autovehicule de marfă proprii sau închiriate

În ianuarie-iunie 2016, comparativ cu perioada corespunzătoare din anul 2015 s-a micșorat **numărul de pasageri transportați** cu transportul public (-1,4%). Totodată, parcursul pasagerilor a crescut cu 1,9%.

Numărul de pasageri transportați cu autobuze și microbuze și parcursul pasagerilor în ianuarie-iunie 2016, pe regiuni de dezvoltare se prezintă astfel:

	Pasageri transportați		Parcursul pasagerilor	
	mii pasageri	în % față de ianuarie-iunie 2015	mil. pasageri-km	în % față de ianuarie-iunie 2015
Total	50 521,1	99,5	1 394,5	106,8
din care:				
Mun. Chișinău	30 949,2	102,3	838,6	110,1
Nord	5 605,6	89,6	168,3	100,6
Centru	8 803,4	97,5	264,2	102,0
Sud	4 240,0	98,9	86,4	95,4
UTA Găgăuzia	922,9	95,3	37,0	136,6

Ponderi semnificative în numărul total de pasageri transportați cu autobuze și microbuze dețin agenții transportatori din municipiul Chișinău (61,3%), regiunile Nord (11,1%), Centru (17,4%) și Sud (8,4%).

3.5. Turism

3.6.1. FRECVENTAREA STRUCTURILOR DE PRIMIRE TURISTICĂ COLECTIVĂ CU FUNCȚIUNI DE CAZARE

În ianuarie-iunie 2016 structurile de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare au fost frecventate de 125,0 mii de turiști, din care 70,3 mii de turiști moldoveni (56,3% din total) și 54,6 mii de turiști străini (43,7%). Comparativ cu ianuarie-iunie 2015 s-a majorat numărul de turiști cazați la structurile de primire turistică colective (+10,0%), pe seama creșterii acestuia la pensiuni turistice și agroturistice de 3,1 ori, hoteluri și moteluri (+24,2%). Totodată, s-a redus numărul de turiști cazați la structuri de odihnă (-29,4%), cămine pentru vizitatori (-27,9%), la tabere de vacanță pentru elevi (-15,4%), structuri de întremare (-8,8%).

Numărul de turiști cazați la structurile de primire turistică colective, se prezintă astfel:

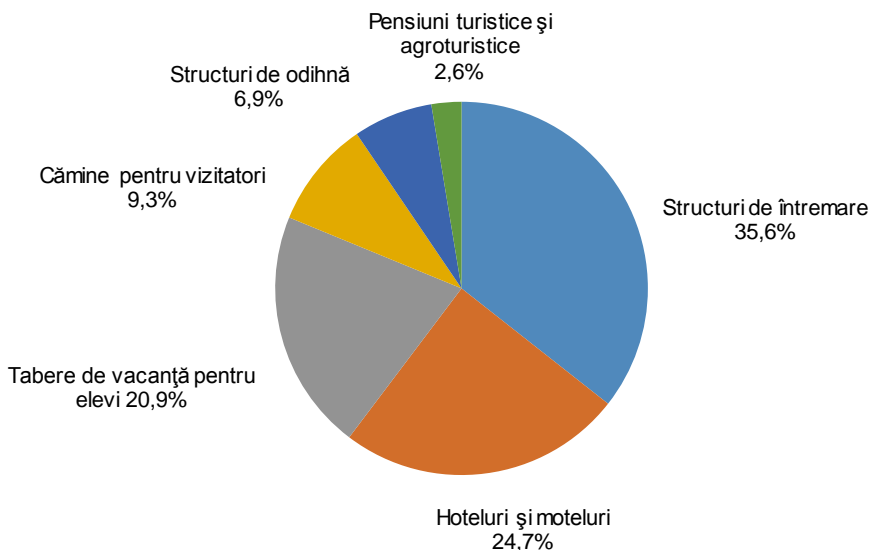
	Ianuarie-iunie 2016		Ianuarie-iunie 2016 în % față de ianuarie-iunie 2015	
	turiști	din care, nerezidenți	turiști	din care, nerezidenți
Total	124 970	54 646	110,0	121,6
din care:				
Hoteluri și moteluri	72 240	50 212	124,2	132,4
Cămine pentru vizitatori	2 845	238	72,1	de 2,4 ori
Pensiuni turistice și agroturistice	10 963	1 050	de 3,1 ori	95,4
Structuri de întremare	13 285	258	91,2	121,1
Structuri de odihnă (vile turistice, sate de vacanță și alte structuri de odihnă)	12 643	2 888	70,6	125,8
Tabere de vacanță pentru elevi	13 264	-	84,6	-

Ponderi mai însemnate în numărul total de turiști străini cazați la structurile de primire turistică colective le-au revenit turiștilor din România (24,2%), Ucraina (14,0%), Federația Rusă (7,5%), Statele Unite ale Americii (6,9%), Germania și Italia (câte 4,3%), Turcia (3,8%), Regatul Unit al Marii Britanii Irlandei de Nord (3,3%), Polonia (2,8%), Franța (2,1%), Israel (2,0%), Bulgaria (1,7%), Olanda (1,5%), Austria (1,3%), Suedia și Spania (câte 1,0%), Georgia și Republica Cehă (câte 0,9%).

La structurile de primire turistică colective în ianuarie-iunie 2016 au fost înregistrate 550,0 mii de înnoptări, cu 6,8% mai puțin comparativ cu perioada corespunzătoare din anul 2015. Micșorarea numărului de înnoptări ale turiștilor este condiționată de diminuarea acestora la tabere de vacanță pentru elevi (-14,5%), structuri de întremare (-8,8%), hoteluri și moteluri (-6,2%), cămine pentru vizitatori (-5,4%). Din numărul total de înnoptări, 80,1% le revine înnoptărilor turiștilor moldoveni și 19,9% - înnoptărilor turiștilor nerezidenți.

În ianuarie-iunie 2016 durata medie de ședere a unui turist la structurile de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare a constituit 5,4 zile, din care 7,3 zile - pentru turiștii moldoveni și 3,0 zile - pentru turiștii nerezidenți.

Numărul de înnoptări înregistrate la structurile de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare, pe tipuri de structuri, în ianuarie-iunie 2016 (în % față de total înnoptări)

În ianuarie-iunie 2016 indicele de utilizare netă al capacității de cazare turistică în funcțiune pe total structuri de primire turistică colective a constituit 26,8%, inclusiv la structuri de întremare – 58,3%, cămine pentru vizitatori – 55,7%, tabere de vacanță pentru elevi – 21,5%, hoteluri și moteluri – 16,5%, structuri de odihnă – 10,2%, pensiuni turistice și agroturistice – 9,3%.

3.6.2. TURISMUL ORGANIZAT DE AGENȚIILE DE TURISM ȘI TUROPERATORI

Agențiile de turism și turoperatorii au acordat în ianuarie-iunie 2016 servicii turistice la 86,9 mii de turiști și excursioniști, cu 9,0% mai puțin decât în perioada corespunzătoare din anul 2015. Reducerea numărului de turiști și excursioniști a fost condiționată de micșorarea participanților la turismul receptor (-15,0%) și emițător (-10,9%). Totodată, numărul acestora a fost în creștere la turismul intern cu 2,1%.

Numărul de turiști și excursioniști după scopul vizitelor se prezintă astfel:

	Ianuarie-iunie 2016		Ianuarie-iunie 2016 în % față de Ianuarie-iunie 2015	
	turiști și excursioniști	turiști-zile	turiști și excursioniști	turiști-zile
TOTAL	86 870	562 836	91,0	85,8
Turism receptor (<i>primirea cetățenilor străini în țară</i>) – total	5 732	17 409	85,0	85,0
din care, în scopuri de:				
odihnă, recreare și agrement	3 974	9 929	103,7	95,3
afaceri și profesionale	1 266	3 753	54,4	59,4
tratament	222	2 886	129,1	124,0
alte scopuri	270	841	66,3	58,8
Turism emițător (<i>deplasarea rezidenților Republicii Moldova în străinătate</i>) – total	64 662	436 231	89,1	85,1
din care, în scopuri de:				
odihnă, recreare și agrement	63 938	431 152	89,1	85,1
afaceri și profesionale	406	1 494	115,0	88,0
tratament	317	3 555	81,3	90,0
alte scopuri	1	30	1,9	9,8
Turism intern (<i>deplasarea rezidenților Republicii Moldova în interiorul țării, în scop turistic</i>)	16 476	109 196	102,1	88,8

Din cei 5,7 mii de turiști și excursioniști străini, care au vizitat Republica Moldova în ianuarie-iunie 2016 beneficiind de serviciile agențiilor de turism și turoperatorilor, 69,3% au sosit în scopuri de odihnă, recreare și agrement, 22,1% - de afaceri și profesionale și 3,9% - de tratament.

Numărul de turiști și excursioniști străini, care au vizitat Republica Moldova în ianuarie-iunie 2016 prin intermediul agențiilor de turism și turoperatorilor, se prezintă astfel:

	Turiști și excursioniști străini sosiți în țară	
	total	în % față de total
TOTAL	5 732	100,0
din care:		
România	1 054	18,4
Ucraina	690	12,0
Federația Rusă	632	11,0
Germania	424	7,4
Statele Unite ale Americii	394	6,9
Polonia	274	4,8
Turcia	248	4,3
Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord	184	3,2
Italia	177	3,1
Japonia	162	2,8
Danemarca	140	2,4
Israel	136	2,4
Olanda	136	2,4
China	112	2,0
Suedia	103	1,8
Bulgaria	89	1,6

	Turiști și excursioniști străini sosiți în țară	
	total	în % față de total
Franța	82	1,4
Austria	65	1,1
Slovenia	57	1,0
Belgia	51	0,9
Norvegia	50	0,9
Finlanda	45	0,8
Spania	42	0,7
Ungaria	42	0,7
Alte țări	343	6,0

În ianuarie-iunie 2016 prin intermediul agențiilor de turism și turoperatorilor au plecat în străinătate 64,7 mii de turiști și excursioniști moldoveni, cu 10,9% mai puțin comparativ cu perioada corespunzătoare din anul 2015. Majoritatea cetățenilor moldoveni au plecat în străinătate în scopuri de odihnă, recreare și agrement (98,9%).

Numărul de turiști și excursioniști moldoveni, care au plecat în străinătate în ianuarie-iunie 2016, beneficiind de serviciile agențiilor de turism și turoperatorilor se prezintă astfel:

	Turiști și excursioniști moldoveni plecați în străinătate	
	total	în % față de total
TOTAL	64 662	100,0
din care:		
Turcia	18 617	28,8
Bulgaria	16 531	25,6
România	12 580	19,5
Grecia	7 754	12,0
Ucraina	1 336	2,1
Italia	963	1,5
Spania	700	1,1
Montenegro	694	1,1
Republica Cehă	554	0,9
Emiratele Arabe Unite	484	0,7
Egipt	482	0,7
Austria	434	0,7
Ungaria	325	0,5
Franța	286	0,4
Federația Rusă	284	0,4
China	259	0,4
Israel	251	0,4
Germania	222	0,3
Thailanda	202	0,3
Cipru	154	0,2
Insulele Maldive	125	0,2
Statele Unite ale Americii	103	0,2
Alte țări	1 322	2,0

3.6.3. SOSIRILE VIZITATORILOR STRĂINI ÎN REPUBLICA MOLDOVA ȘI PLECĂRILE VIZITATORILOR MOLDOVENI ÎN STRĂINĂTATE, ÎNREGISTRATE LA PUNCTELE DE TRECERE A FRONTIEREI DE STAT

În ianuarie-iunie 2016 numărul de sosiri a vizitatorilor străini în Republica Moldova*, înregistrate la punctele de trecere a frontierei de stat a fost de 1,6 milioane, cu 50,0% mai mult decât în perioada corespunzătoare din anul 2015. Din numărul total de sosiri a vizitatorilor străini în Republica Moldova cele mai multe au fost înregistrate din România (55,1%), Ucraina (29,3%) Federația Rusă (7,3%), Bulgaria (1,5%), Italia (0,9%), Turcia, Israel și Germania (cîte 0,6%), Statele Unite ale Americii (0,5%), Polonia și Belarus (cîte 0,3%), Portugalia (0,2%). Vizitatorii străini au preferat să călătorească cu mijloace de transport auto (83,8% din numărul total de sosiri), aerian (14,3%) și feroviar (1,9%).

Numărul de plecări a vizitatorilor moldoveni în străinătate*, înregistrate la punctele de trecere a frontierei de stat, în ianuarie-iunie 2016 a fost de 2,6 milioane, cu 1,5 % mai mult decât în perioada similară din anul 2015. Mijloacele de transport auto au fost cele mai des utilizate pentru plecările în străinătate a vizitatorilor moldoveni, reprezentând 87,6% din numărul total de plecări.

Sosirile vizitatorilor străini în Republica Moldova și plecările vizitatorilor moldoveni în străinătate, în ianuarie-iunie 2016, divizate pe mijloace de transport se prezintă astfel:

	Total	din care, cu mijloacele de transport:			
		auto	aerian	feroviar	fluvial
Sosirile vizitatorilor străini în Republica Moldova	1 606 888	1 346 470	229 512	30 237	669
din care:					
România	886 120	826 552	53 592	5 859	117
Ucraina	471 057	437 663	19 478	13 769	147
Federația Rusă	116 866	19 590	88 928	8 312	36
Bulgaria	24 624	22 619	1 970	35	-
Italia	14 904	3 624	11 231	49	-
Israel	10 157	3 930	6 076	151	-
Turcia	10 132	3 680	6 401	29	22
Germania	8 946	3 475	5 139	92	240
Statele Unite ale Americii	8 631	2 326	6 162	142	1
Polonia	4 894	3 105	1 765	24	-
Belarus	4 752	2 949	791	1 012	-
Portugalia	3 752	1 967	1 770	15	-
Alte țări	42 053	14 990	26 209	748	106
Plecările vizitatorilor moldoveni în străinătate	2 613 917	2 290 294	247 427	76 169	27

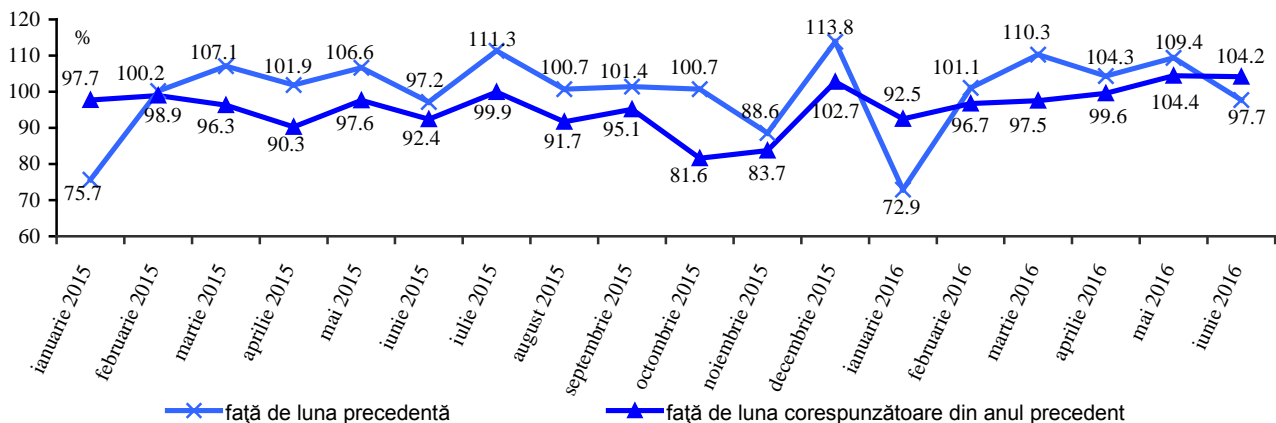
* „**Sosiri**” reprezintă numărul de traversări ale frontierei de stat de către cetățenii străini la intrarea în Republica Moldova.

„**Plecări**” reprezintă numărul de traversări ale frontierei de stat de către cetățenii Republicii Moldova la ieșirea din țară.

3.6. Cifra de afaceri în comerț și servicii

În luna **ianuarie 2016** volumul **cifrei de afaceri din comerțul cu amănuntul** (cu excepția comerțului cu autovehicule și motocicletele) a înregistrat o scădere de 2,3% (în prețuri comparabile) față de luna precedentă și o creștere de 4,2%, comparativ cu luna iunie 2015.

Evoluția lunară a cifrei de afaceri în comerțul cu amănuntul

În **ianuarie-iunie 2016** volumul cifrei de afaceri din comerțul cu amănuntul (cu excepția comerțului cu autovehicule și motocicletele) s-a redus cu 0,6% (în prețuri comparabile) față de perioada corespunzătoare din anul 2015.

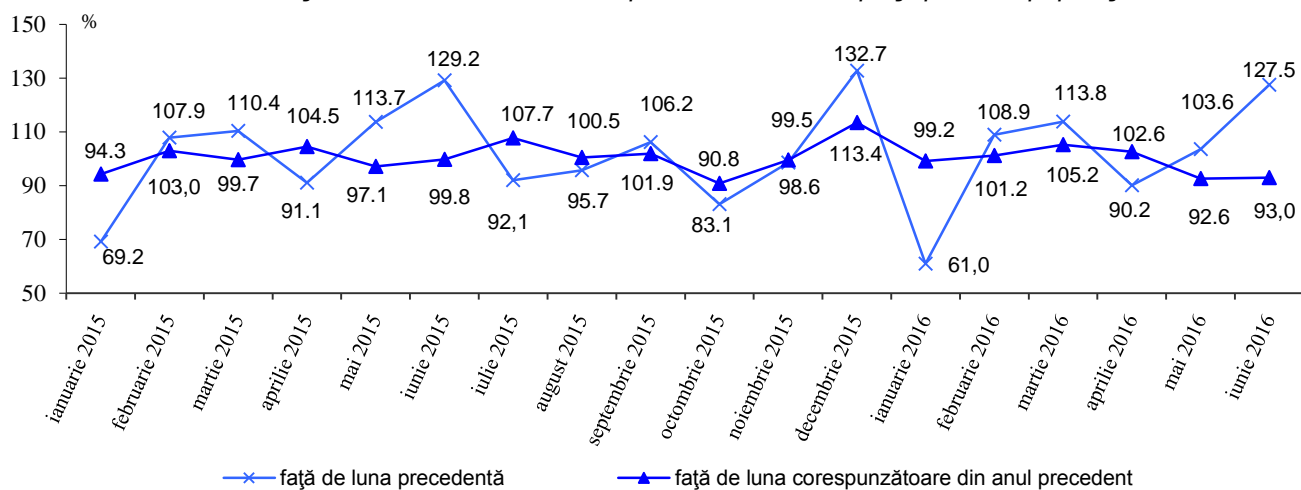
Indicii volumului cifrei de afaceri pentru comerțul cu amănuntul și servicii de piață prestate populației, conform CAEM Rev.2

Activitate economică	Iunie 2016 în % față de:		Ianuarie-iunie 2016 în % față de ianuarie-iunie 2015 ¹
	mai 2016 ¹	iunie 2015 ¹	
Comerț cu amănuntul	97,7	104,2	99,4
Servicii de piață prestate populației	127,5	93,0	98,4

¹ În prețuri comparabile

În luna **iunie 2016** volumul **cifrei de afaceri pentru serviciile de piață prestate populației** a fost în creștere cu 27,5% (în prețuri comparabile) față de luna precedentă și în scădere cu 7,0% - comparativ cu luna iunie 2015.

Evoluția lunară a cifrei de afaceri pentru serviciile de piață prestate populației

În **ianuarie-iunie 2016** volumul cifrei de afaceri pentru serviciile de piață prestate populației s-a diminuat cu 1,6% (în prețuri comparabile) față de aceeași perioadă din anul 2015.

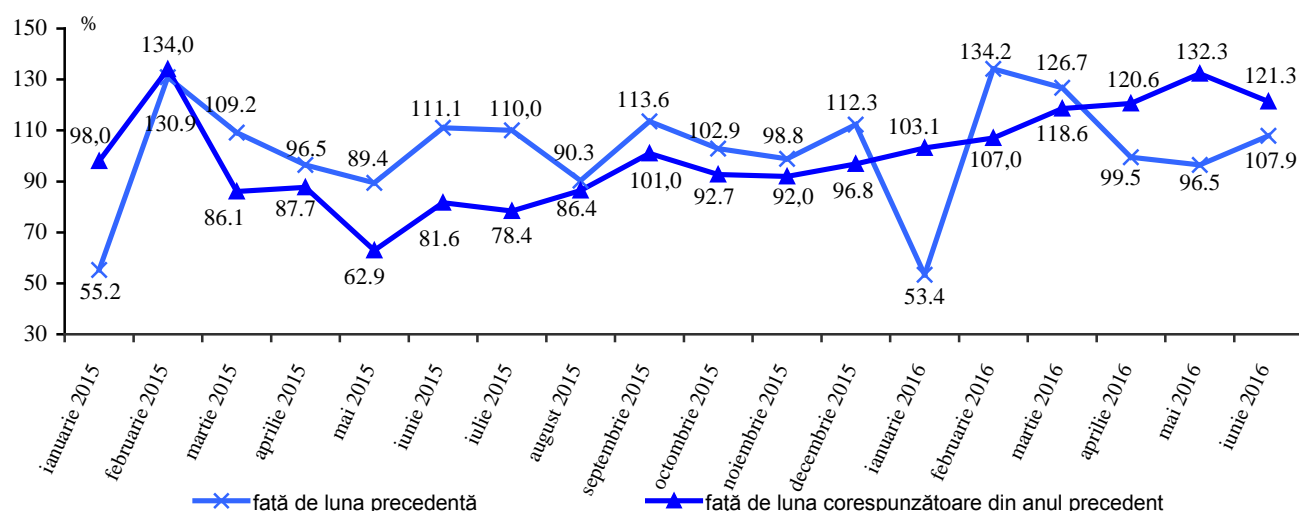
Indicii volumului cifrei de afaceri pentru comerțul cu autovehicule și motociclete, comerțul cu ridicata (cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete) și servicii de piață prestate în principal întreprinderilor, conform CAEM Rev.2

Activitate economică	Iunie 2016 în % față de:		Ianuarie-iunie 2016 în % față de ianuarie-iunie 2015 ²
	mai 2016 ²	iunie 2015 ²	
Comerț cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea repararea autovehiculelor și a motocicletelor	107,9	121,3	117,8
Comerț cu ridicata	103,2	102,3	97,6
Servicii de piață prestate în principal întreprinderilor	109,2	100,9	101,8

² În prețuri curente

În luna **iunie 2016** volumul **cifrei de afaceri din comerțul cu autovehicule și motociclete** a înregistrat o creștere de 7,9% (în prețuri curente) față de luna precedentă și de 21,3% - comparativ cu luna iunie 2015.

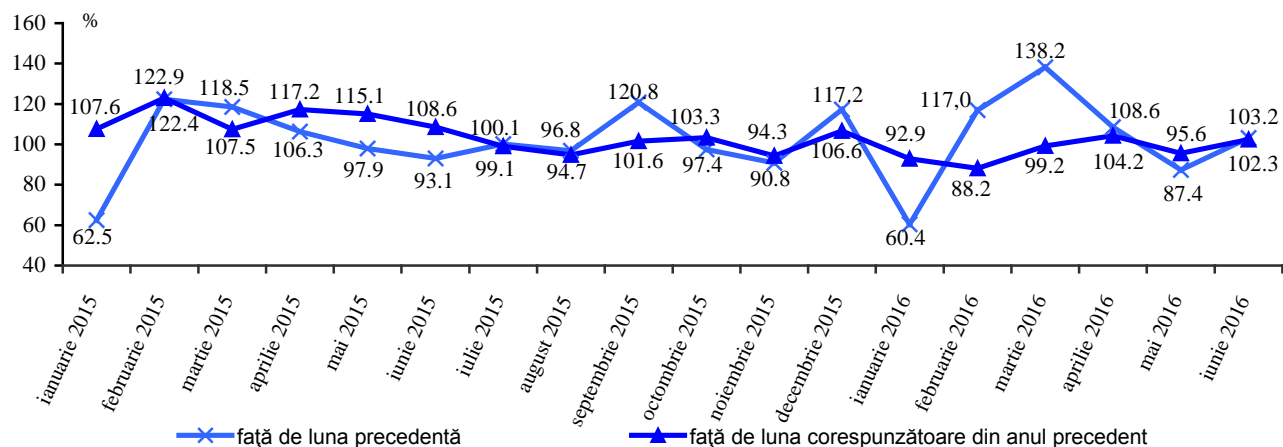
Evoluția lunară a cifrei de afaceri în comerțul cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor

În **ianuarie-iunie 2016** volumul cifrei de afaceri din comerțul cu autovehicule și motociclete s-a majorat cu 17,8% (în prețuri curente) față de perioada similară din anul 2015.

În luna **iunie 2016** **cifra de afaceri din comerțul cu ridicata** (cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete) a fost în creștere cu 3,2% (în prețuri curente) față de luna precedentă și cu 2,3% - comparativ cu luna iunie 2015.

Evoluția lunară a cifrei de afaceri în comerțul cu ridicata

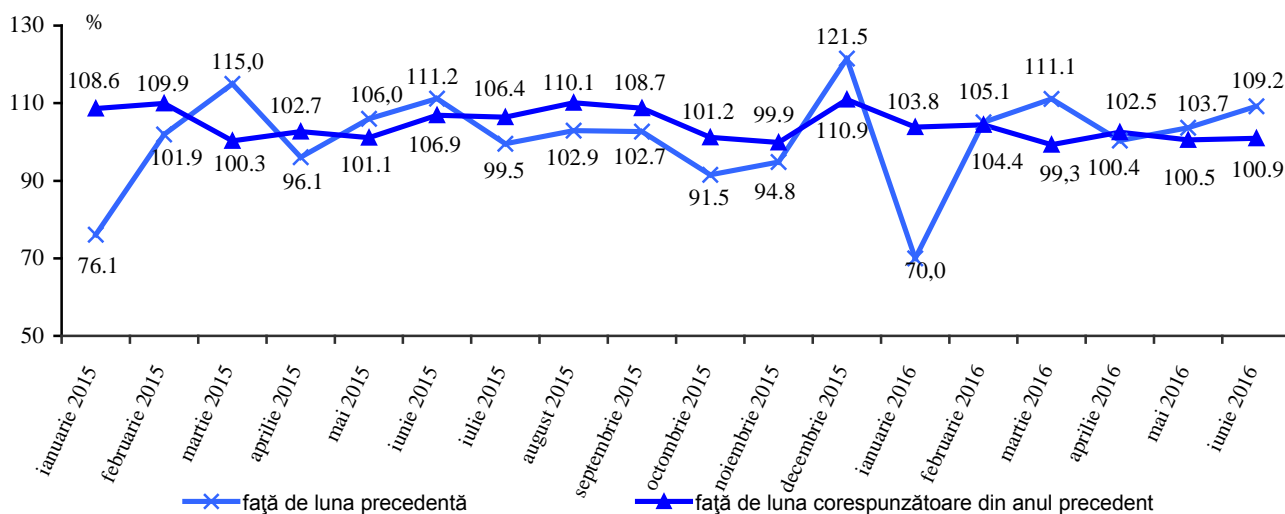

În **ianuarie-iunie 2016** cifra de afaceri din comerțul cu ridicata (cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete) s-a diminuat cu 2,4% (în prețuri curente), comparativ cu perioada corespunzătoare din anul

2015.

În luna iunie 2016 cifra de afaceri din serviciile de piața prestate în principal întreprinderilor a crescut cu 9,2% (în prețuri curente), comparativ cu luna precedentă și cu 0,9% - față de luna iunie 2015.

Evoluția lunară a cifrei de afaceri din serviciile de piața prestate în principal întreprinderilor

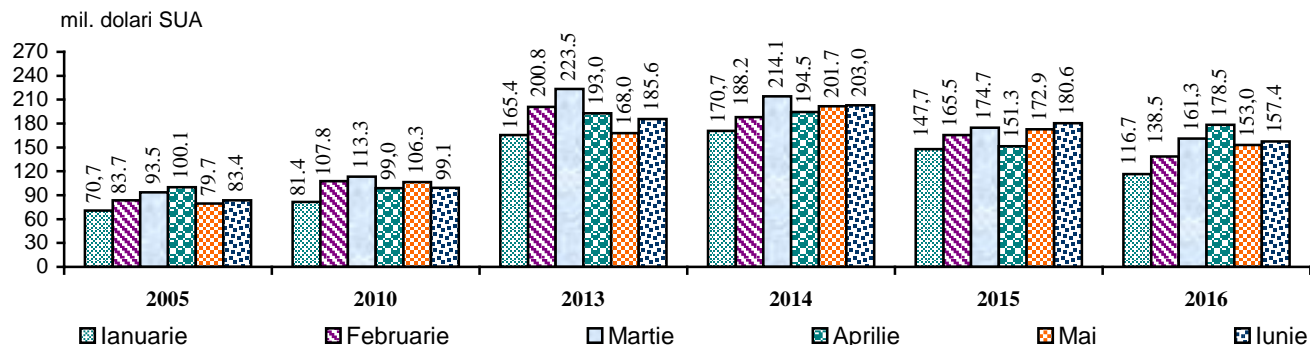

În **ianuarie-iunie 2016** cifra de afaceri din serviciile de piața prestate în principal întreprinderilor s-a majorat cu 1,8% (în prețuri curente) față de aceeași perioadă din anul 2015.

3.7. Comerț exterior

Exporturile de mărfuri realizate în luna iunie 2016 s-au cifrat la 157,4 mil. dolari SUA, cu 2,9% mai mult față de luna precedentă și cu 12,9% mai puțin comparativ cu luna iunie 2015.

Evoluția lunară a exporturilor

În ianuarie-iunie 2016 **exporturile de mărfuri** au totalizat 905,4 mil. dolari SUA, volum inferior celui realizat în perioada similară din anul 2015 cu 8,8%.

Exporturile de mărfuri autohtone au constituit 571,5 mil. dolari SUA (63,1% din total exporturi), fiind în scădere cu 13,3% față de ianuarie-iunie 2015, care a determinat reducerea pe total exporturi cu 8,8%.

Reexporturile de mărfuri străine au rămas la nivelul perioadei corespunzătoare din anul 2015, însumând 333,9 mil. dolari SUA (36,9% din total exporturi). Reexporturile de mărfuri după prelucrare au deținut 23,9% din total exporturi, iar reexporturile de mărfuri clasice, care nu au suferit transformări esențiale – 13,0%.

Exporturile structurate pe principalele țări de destinație a mărfurilor și grupe de țări

	Ianuarie-iunie 2016		Structura, %		Gradul de influență a țărilor, grupelor de țări la creșterea (+), scăderea (-) exporturilor, %	
	mil. dolari SUA	în % față de ianuarie-iunie 2015 ¹	ianuarie-iunie		ianuarie-iunie	
			2015	2016	2015 ¹	2016 ¹
EXPORT – total	905,4	91,2	100,0	100,0	-15,3	-8,8
din care:						
Țările Uniunii Europene (UE-28)	573,6	91,7	63,1	63,4	0,4	-5,3
România	215,2	96,9	22,4	23,8	1,8	-0,7
Italia	90,6	82,8	11,0	10,0	-2,6	-1,9
Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord	58,9	72,5	8,2	6,5	2,7	-2,2
Germania	58,6	100,2	5,9	6,5	-0,7	0,0
Polonia	30,4	112,9	2,7	3,4	-0,4	0,3
Bulgaria	27,5	de 2,2 ori	1,3	3,0	-0,7	1,5
Franța	22,8	103,0	2,2	2,5	0,2	0,1
Republica Cehă	14,6	101,5	1,5	1,6	0,1	0,0
Austria	10,8	139,2	0,8	1,2	-0,3	0,3
Olanda	9,3	57,9	1,6	1,0	0,5	-0,7
Grecia	8,7	68,3	1,3	1,0	-0,3	-0,4
Belgia	4,5	89,2	0,5	0,5	-0,1	-0,1
Lituania	4,2	87,4	0,5	0,5	-0,3	-0,1
Spania	3,7	50,3	0,7	0,4	-0,0	-0,4
Slovacia	3,6	92,3	0,4	0,4	-0,0	-0,0
Letonia	2,5	33,2	0,8	0,3	0,3	-0,5
Ungaria	2,4	83,5	0,3	0,3	-0,1	-0,0
Estonia	2,1	106,3	0,2	0,2	-0,0	0,0
Cipru	0,9	19,6	0,5	0,1	0,2	-0,4
Danemarca	0,8	71,1	0,1	0,1	0,0	-0,0
Slovenia	0,4	de 1,8 ori	0,0	0,1	-0,0	0,0
Suedia	0,4	24,3	0,2	0,0	0,1	-0,1

	Ianuarie-iunie 2016		Structura, %		Gradul de influență a țărilor, grupelor de țări la creșterea (+), scăderea (-) exporturilor, %	
	mil. dolari SUA	în % față de ianuarie-iunie 2015 ¹	ianuarie-iunie		ianuarie-iunie	
			2015	2016	2015 ¹	2016 ¹
Portugalia	0,3	de 3,4 ori	0,0	0,0	0,0	0,0
Țările CSI	187,7	77,7	24,3	20,7	-12,2	-5,4
Federația Rusă	97,5	85,5	11,5	10,8	-11,2	-1,7
Belarus	54,5	76,4	7,2	6,0	1,2	-1,7
Ucraina	23,3	121,6	1,9	2,6	-3,0	0,4
Kazahstan	6,9	23,2	3,0	0,8	1,2	-2,3
Uzbekistan	2,1	58,8	0,3	0,2	-0,1	-0,1
Azerbaidjan	1,9	128,4	0,1	0,2	-0,1	0,0
Turkmenistan	0,4	73,4	0,1	0,1	-0,0	-0,0
Kîrgîzstan	0,4	56,1	0,1	0,0	-0,1	-0,0
Armenia	0,4	58,9	0,1	0,0	-0,0	-0,0
Tadjikistan	0,3	106,9	0,0	0,0	-0,1	0,0
Celelalte țări ale lumii	144,1	115,0	12,6	15,9	-3,5	1,9
Turcia	33,6	99,4	3,4	3,7	-2,5	-0,0
Irak	22,7	de 3,6 ori	0,6	2,5	0,1	1,6
Elveția	13,7	65,3	2,1	1,5	0,4	-0,7
Statele Unite ale Americii	9,0	71,2	1,3	1,0	0,0	-0,4
Liban	7,3	147,8	0,5	0,8	0,1	0,2
Georgia	6,6	70,4	0,9	0,7	-0,1	-0,3
China	6,4	de 1,9 ori	0,3	0,7	0,0	0,3
Siria	3,3	de 2,2 ori	0,1	0,4	0,0	0,2
Israel	2,7	de 3,1 ori	0,1	0,3	-0,0	0,2
Malaysia	2,7	de 2,5 ori	0,1	0,3	0,1	0,2
Iordania	2,6	de 5,2 ori	0,0	0,3	0,0	0,2
Indonezia	2,5	67,6	0,4	0,3	0,3	-0,1
Egipt	2,2	de 8,1 ori	0,0	0,2	-0,2	0,2
Myanmar	1,8	-	-	0,2	x	x
Macedonia	1,6	de 2,7 ori	0,1	0,2	-0,2	0,1
Canada	1,4	85,5	0,2	0,2	0,1	-0,0
Serbia	1,1	95,7	0,1	0,1	0,0	-0,0
Iran	0,9	de 2,6 ori	0,0	0,1	-0,1	0,1
Emiratele Arabe Unite	0,7	147,6	0,0	0,1	0,0	0,0
Taiwan, provincie a Chinei	0,7	107,8	0,1	0,1	-0,0	0,0
Arabia Saudita	0,5	de 1,8 ori	0,0	0,1	-0,0	0,0
Bosnia și Herțegovina	0,5	116,9	0,0	0,1	-0,0	0,0
Nigeria	0,4	103,8	0,0	0,0	-0,0	0,0
Vietnam	0,4	133,3	0,0	0,0	-0,2	0,0
Cambodgia	0,4	de 3,2 ori	0,0	0,0	0,0	0,0
Norvegia	0,3	99,8	0,0	0,0	0,0	-0,0
Japonia	0,3	63,8	0,0	0,0	-0,0	-0,0
Coreea de Sud	0,3	de 2,6 ori	0,0	0,0	0,0	0,0

¹ În prețuri curente

În ianuarie-iunie 2016 **exporturile de mărfuri destinate țărilor Uniunii Europene (UE-28)** au însumat 573,6 mil. dolari SUA (cu 8,3% mai puțin față de aceeași perioadă din anul 2015), deținând o cotă de 63,4% în total exporturi (63,1% – în ianuarie-iunie 2015).

Țările CSI au fost prezente în **exporturile Moldovei** cu o pondere de 20,7% (în ianuarie-iunie 2015 – 24,3%), ce corespunde unei valori de 187,7 mil. dolari SUA. Exporturile de mărfuri către aceste țări s-au micșorat cu 22,3%, comparativ cu ianuarie-iunie 2015.

Analiza evoluției **exporturilor pe țări** în ianuarie-iunie 2016, comparativ cu perioada similară din anul 2015, relevă **reducerea livrărilor** către Kazahstan (-76,8%), Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (-27,5%), Italia (-17,2%), Federația Rusă (-14,5%), Belarus (-23,6%), România (-3,1%), Elveția (-34,7%), Olanda (-42,1%), Letonia (-66,8%), Statele Unite ale Americii (-28,8%), Grecia (-31,7%), Spania (-49,7%), Cipru (-80,4%), Georgia (-29,6%), Belgia (-10,8%), Lituania (-12,6%), Indonezia (-32,4%), Uzbekistan (-41,2%) și Suedia (-75,7%), care a influențat la diminuarea pe total exporturi cu 14,8%.

În același timp, **s-au majorat exporturile** către Irak (de 3,6 ori), Bulgaria (de 2,2 ori), Ucraina (+21,6%), Polonia (+12,9%), Austria (+39,2%), China (de 1,9 ori), Liban (+47,8%), Siria (de 2,2 ori), Israel (de 3,1 ori), Malaysia (de 2,5 ori), Iordania (de 5,2 ori), Egipt (de 8,1 ori), Franța (+3,0%), Macedonia (de 2,7 ori) și Iran (de 2,6 ori), atenuând astfel scăderea pe total exporturi cu 5,9%.

*Exporturile structurate pe grupe de mărfuri,
conform Clasificării Standard de Comerț Internațional*

	Ianuarie-iunie 2016		Structura, %		Gradul de influență a grupelor de mărfuri la creșterea (+), scăderea (-) exporturilor, %	
	mil. dolari SUA	în % față de ianuarie-iunie 2015 ¹	ianuarie-iunie		ianuarie-iunie	
			2015	2016	2015 ¹	2016 ¹
EXPORT - total	905,4	91,2	100,0	100,0	-15,3	-8,8
din care:						
Produse alimentare și animale vii	188,6	75,1	25,3	20,8	-2,5	-6,3
Animale vii	5,3	de 3,1 ori	0,2	0,6	-0,1	0,4
Carne și preparate din carne	2,3	119,1	0,2	0,3	-0,8	0,0
Produse lactate și ouă de păsări	8,5	136,7	0,6	0,9	-0,2	0,2
Cereale și preparate pe bază de cereale	55,5	82,2	6,8	6,1	-1,5	-1,2
Legume și fructe	81,5	62,6	13,1	9,0	0,5	-4,9
Zahăr, preparate pe bază de zahăr; miere	22,8	78,5	2,9	2,5	-0,1	-0,6
Cafea, ceai, cacao, condimente și înlocuitori ai acestora	3,6	107,5	0,4	0,4	0,0	0,0
Hrană destinată animalelor (exclusiv cereale nemăcinate)	6,3	63,1	1,0	0,7	-0,3	-0,4
Produse și preparate alimentare diverse	2,8	de 2,5 ori	0,1	0,3	0,0	0,2
Băuturi și tutun	78,4	106,5	7,4	8,7	-1,9	0,5
Băuturi (alcoolice și nealcoolice)	73,2	107,5	6,9	8,1	-1,7	0,5
Tutun brut și prelucrat	5,2	94,3	0,5	0,6	-0,2	-0,0
Materiale brute necomestibile, exclusiv combustibili	100,3	78,6	12,9	11,1	1,2	-2,8
Piei crude, piei tăbăcite și blănuri brute	2,1	104,5	0,2	0,2	-0,1	0,0
Semințe și fructe oleaginoase	85,8	82,9	10,4	9,5	1,6	-1,8
Lemn și plută	1,2	90,5	0,2	0,2	0,0	-0,0
Pastă de hârtie și deșeuri de hârtie	1,2	147,6	0,1	0,1	-0,0	0,0
Fibre textile (cu excepția lînii în fuior și a lînii pieptănate) și deșeurile lor (neprelucrate în fire sau țesături)	0,6	27,0	0,2	0,1	0,2	-0,2
Îngrășăminte naturale și minerale naturale (exclusiv cărbune, petrol și pietre prețioase)	3,0	80,9	0,4	0,3	-0,2	-0,1
Minerale metalifere și deșeuri de metale	5,5	52,3	1,1	0,6	-0,3	-0,5
Alte materii brute de origine animală sau vegetală	0,9	39,6	0,2	0,1	0,1	-0,1
Combustibili minerali, lubrifianți și materiale derivate	2,4	51,1	0,5	0,3	-0,4	-0,2
Petrol, produse petroliere și produse înrudite	2,4	51,8	0,5	0,3	-0,3	-0,2
Uleiuri, grăsimi și ceruri de origine animală sau vegetală	24,9	51,5	4,9	2,7	-0,5	-2,4
Grăsimi și uleiuri vegetale fixate, brute, rafinat sau fracționate	24,8	51,3	4,9	2,7	-0,5	-2,4
Produse chimice și produse derivate nespecificate în altă parte	47,6	79,6	6,0	5,3	-3,1	-1,2
Produse chimice organice	7,4	de 6,8 ori	0,1	0,8	-0,0	0,6
Produse chimice anorganice	0,4	de 4,3 ori	0,0	0,0	0,0	0,0
Produse tanante și colorante	0,7	114,4	0,1	0,1	-0,0	0,0
Produse medicinale și farmaceutice	16,0	46,0	3,5	1,8	-3,1	-1,9
Uleiuri esențiale, rezinoide și substanțe parfumate, preparate pentru toaletă, produse pentru înfrumusețare	18,5	97,4	1,9	2,0	0,1	0,0
Materiale plastice sub forme primare	1,5	59,2	0,2	0,2	0,1	-0,1
Materiale plastice prelucrate	1,5	de 2,0 ori	0,1	0,2	-0,2	0,1
Alte materiale și produse chimice	1,6	de 1,9 ori	0,1	0,2	0,0	0,1
Mărfuri manufacturate, clasificate mai ales după materia primă	87,8	141,7	6,2	9,7	-2,5	2,6
Piele, altă piele și blană prelucrate	0,9	145,1	0,1	0,1	-0,1	0,0
Cauciuc prelucrat	6,6	151,2	0,5	0,7	-0,1	0,2

	Ianuarie-iunie 2016		Structura, %		Gradul de influență a grupelor de mărfuri la creșterea (+), scăderea (-) exporturilor, %	
	mil. dolari SUA	în % față de ianuarie-iunie 2015 ¹	ianuarie-iunie		ianuarie-iunie	
			2015	2016	2015 ¹	2016 ¹
Articole din lemn (exclusiv mobilă)	4,1	130,5	0,3	0,4	-0,0	0,1
Hârtie, carton și articole din pastă de celuloză, din hârtie sau din carton	3,4	101,0	0,3	0,4	-0,4	0,0
Fire, țesături, articole textile necuprinse în altă parte și produse conexe	39,5	de 1,7 ori	2,3	4,4	-0,8	1,7
Articole din minerale nemetalice	16,0	102,7	1,6	1,8	-0,9	0,1
Fier și oțel	1,6	117,0	0,1	0,2	-0,1	0,0
Metale neferoase	1,2	55,1	0,2	0,1	0,1	-0,1
Articole prelucrate din metal	14,5	de 1,8 ori	0,8	1,6	-0,2	0,6
Mașini și echipamente pentru transport	149,7	96,7	15,6	16,5	-1,0	-0,5
Mașini generatoare de putere și echipamentele lor	1,1	52,6	0,2	0,1	-0,1	-0,1
Mașini și aparate specializate pentru industriile specifice	3,7	74,3	0,5	0,4	-0,1	-0,1
Mașini și aparate pentru prelucrarea metalelor	1,4	103,9	0,1	0,2	0,0	0,0
Mașini și aparate industriale cu aplicații generale; părți și piese detașate ale acestor mașini	14,7	95,9	1,6	1,6	-0,3	-0,1
Mașini și aparate de birou sau pentru prelucrarea automată a datelor	0,4	107,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Aparate și echipamente de telecomunicații și pentru înregistrarea și reproducerea sunetului și imaginii	1,4	59,7	0,2	0,2	0,0	-0,1
Mașini și aparate electrice și părți ale acestora (inclusiv echivalente neelectrice ale mașinilor și aparatelor de uz casnic)	114,7	95,7	12,1	12,7	-0,3	-0,5
Vehicule rutiere (inclusiv vehicule cu pernă de aer)	12,0	de 2,1 ori	0,6	1,3	-0,4	0,6
Alte echipamente de transport	0,3	9,3	0,3	0,0	0,2	-0,2
Articole manufacturate diverse	225,5	107,3	21,2	24,9	-4,6	1,5
Construcții prefabricate; alte instalații și accesorii pentru instalații sanitare, de încălzire și de iluminat	2,0	117,9	0,2	0,2	-0,0	0,0
Mobilă și părțile ei	57,7	127,4	4,6	6,4	-0,7	1,2
Articole de voiaj; sacoșe și similare	7,3	97,2	0,7	0,8	-0,2	-0,0
Îmbrăcăminte și accesorii	117,4	104,1	11,4	13,0	-2,8	0,5
Încălțăminte	15,0	123,5	1,2	1,6	-0,4	0,3
Instrumente și aparate profesionale, științifice și de control	12,1	89,4	1,4	1,3	-0,3	-0,1
Aparate fotografice, echipamente și furnituri de optică; ceasuri și orologii	0,8	149,4	0,0	0,1	-0,0	0,0
Alte articole diverse	13,2	79,1	1,7	1,5	-0,2	-0,4

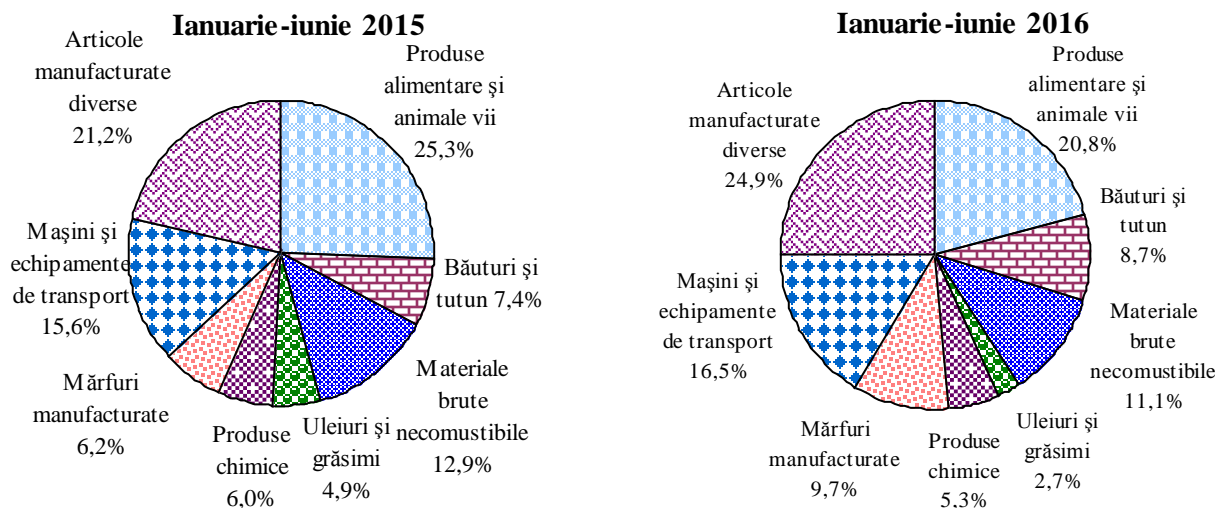
¹ În prețuri curente

În ianuarie-iunie 2016, comparativ cu aceeași perioadă din anul 2015 **s-au micșorat exporturile** de legume și fructe (-37,4%), grăsimi și uleiuri vegetale fixate, brute, rafinate sau fracționate (-48,7%), produse medicinale și farmaceutice (-54,0%), semințe și fructe oleaginoase (-17,1%), cereale și preparate pe bază de cereale (-17,8%), zahăr, preparate pe bază de zahăr; miere (-21,5%), mașini și aparate electrice și părți ale acestora (-4,3%), minereuri metalifere și deșeuri de metale (-47,7%), hrană destinată animalelor (-36,9%), petrol, produse petroliere și produse înrudite (-48,2%), fibre textile și deșeurile lor (-73,0%), mașini și aparate industriale cu aplicații generale; părți și piese detașate ale acestor mașini (-4,1%), instrumente și aparate, profesionale, științifice și de control (-10,6%), mașini și aparate specializate pentru industriile specifice (-25,7%), îngrășăminte naturale și minerale naturale (-19,1%), materiale plastice sub forme primare (-40,8%), aparate și echipamente de telecomunicații și pentru înregistrarea și reproducerea sunetului și imaginii (-40,3%), metale neferoase (-44,9%), mașini generatoare de putere și echipamentele lor (-47,4%), influențând astfel la diminuarea pe total exporturi cu 15,4%.

Totodată, **s-au marcat creșteri la exporturile** de fire, țesături și articole textile (de 1,7 ori), mobilă și părțile ei (+27,4%), articole prelucrate din metal (de 1,8 ori), vehicule rutiere (de 2,1 ori), produse chimice

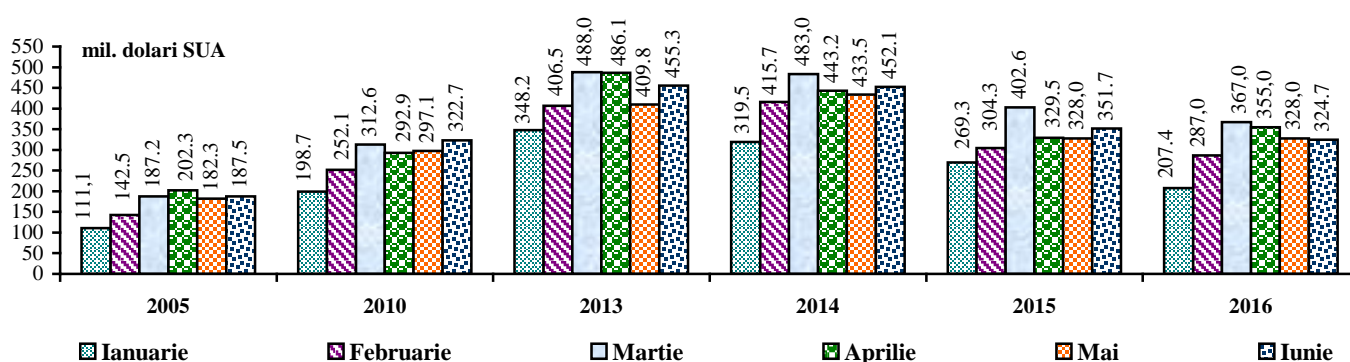
organice (de 6,8 ori), îmbrăcăminte și accesorii (+4,1%), băuturi alcoolice și nealcoolice (+7,5%), animale vii (de 3,1 ori), încălțăminte (+23,5%), produse lactate și ouă de păsări (+36,7%), cauciuc prelucrat (+51,2%), articole din minerale nemetalice (+2,7%), articole din lemn, exclusiv mobilă (+30,5%), materiale plastice prelucrate (de 2,0 ori), care au atenuat reducerea pe total exporturi cu 7,1%.

Structura exporturilor pe grupe de mărfuri

Importurile de mărfuri realizate în luna iunie 2016 au însumat 324,7 mil. dolari SUA, cu 1,0% mai puțin față de luna anterioară și cu 7,7% - comparativ cu luna iunie 2015.

Evoluția lunară a importurilor

În ianuarie-iunie 2016 **importurile de mărfuri** au totalizat 1 869,0 mil. dolari SUA, volum inferior celui realizat în perioada corespunzătoare din anul 2015 cu 5,9%.

Importurile structurate pe principalele țări de origine a mărfurilor și grupe de țări

	Ianuarie-iunie 2016		Structura, %		Gradul de influență a țărilor, grupelor de țări la creșterea (+), scăderea (-) importurilor, %	
	mil. dolari SUA	în % față de ianuarie-iunie 2015 ¹	ianuarie-iunie		ianuarie-iunie	
			2015	2016	2015 ¹	2016 ¹
IMPORT – total	1 869,0	94,1	100,0	100,0	-22,1	-5,9
din care:						
Țările Uniunii Europene (UE-28)	922,8	95,9	48,5	49,4	-11,0	-2,0
România	241,9	86,6	14,1	12,9	-3,2	-1,9
Germania	150,3	93,3	8,1	8,0	-2,0	-0,5
Italia	138,2	102,3	6,8	7,4	-1,8	0,2
Polonia	56,9	104,8	2,7	3,0	-0,5	0,1

	Ianuarie-iunie 2016		Structura, %		Gradul de influență a țărilor, grupelor de țări la creșterea (+), scăderea (-) importurilor, %	
	mil. dolari SUA	în % față de ianuarie-iunie 2015 ¹	ianuarie-iunie		ianuarie-iunie	
			2015	2016	2015 ¹	2016 ¹
Franța	50,3	110,5	2,3	2,7	-0,3	0,2
Ungaria	37,4	111,8	1,7	2,0	-0,5	0,2
Austria	36,3	81,1	2,3	1,9	-0,6	-0,4
Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord	30,6	117,6	1,3	1,6	-0,4	0,2
Bulgaria	27,3	78,9	1,8	1,5	-0,1	-0,4
Spania	25,9	118,0	1,1	1,4	-0,1	0,2
Republica Cehă	25,6	115,9	1,1	1,4	-0,4	0,2
Olanda	19,6	87,4	1,1	1,1	-0,2	-0,1
Belgia	16,4	93,8	0,9	0,9	-0,1	-0,1
Suedia	9,0	122,6	0,4	0,5	-0,1	0,1
Grecia	8,9	85,4	0,5	0,5	-0,4	-0,1
Slovacia	7,5	106,9	0,4	0,4	-0,1	0,0
Lituania	6,7	de 1,9 ori	0,2	0,4	-0,1	0,2
Slovenia	6,5	76,1	0,4	0,4	-0,0	-0,1
Portugalia	6,2	de 2,3 ori	0,1	0,3	-0,1	0,2
Danemarca	5,4	73,5	0,4	0,3	-0,0	-0,1
Finlanda	5,3	95,6	0,3	0,3	-0,0	-0,0
Letonia	4,0	106,2	0,2	0,2	0,0	0,0
Irlanda	2,4	87,5	0,1	0,1	-0,0	-0,0
Estonia	2,1	62,9	0,2	0,1	-0,0	-0,1
Luxemburg	0,9	114,6	0,0	0,1	-0,0	0,0
Croația	0,7	125,6	0,0	0,0	-0,0	0,0
Cipru	0,3	84,4	0,0	0,0	-0,0	-0,0
Țările CSI	472,6	93,2	25,5	25,3	-7,7	-1,8
Federația Rusă	251,9	86,9	14,6	13,5	-2,5	-1,9
Ucraina	171,4	101,6	8,5	9,2	-3,5	0,1
Belarus	45,5	133,0	1,7	2,4	-1,5	0,6
Kazahstan	1,9	38,6	0,2	0,1	-0,3	-0,2
Uzbekistan	1,3	16,9	0,4	0,1	0,0	-0,3
Azerbaidjan	0,5	x	x	0,0	x	x
Celelalte țări ale lumii	473,6	91,8	26,0	25,3	-3,4	-2,1
China	169,0	94,8	9,0	9,0	-1,5	-0,5
Turcia	135,2	91,6	7,4	7,2	-0,0	-0,6
Statele Unite ale Americii	30,7	113,4	1,4	1,6	-0,5	0,2
Japonia	13,7	43,9	1,6	0,7	0,6	-0,9
Elveția	12,6	73,3	0,9	0,7	-0,3	-0,2
India	11,9	84,4	0,7	0,6	-0,3	-0,1
Coreea de Sud	10,3	80,8	0,6	0,6	-0,2	-0,1
Serbia	7,7	116,9	0,3	0,4	-0,1	0,1
Vietnam	7,6	159,5	0,2	0,4	-0,1	0,1
Israel	7,4	58,6	0,6	0,4	0,0	-0,3
Taiwan, provincie a Chinei	6,8	122,8	0,3	0,4	-0,1	0,1
Ecuador	5,2	122,4	0,2	0,3	-0,0	0,0
Malaysia	3,1	83,4	0,2	0,2	-0,1	-0,0
Macedonia	3,0	de 2,8 ori	0,1	0,2	0,0	0,1
Norvegia	3,0	110,7	0,1	0,2	-0,1	0,0
Argentina	2,9	102,0	0,1	0,2	-0,1	0,0
Bangladeș	2,6	105,1	0,1	0,1	-0,0	0,0
Islanda	2,6	de 2,1 ori	0,1	0,1	-0,0	0,1
Egipt	2,5	de 1,8 ori	0,1	0,1	-0,1	0,1
Thailanda	2,3	90,4	0,1	0,1	-0,1	-0,0
Indonezia	2,2	91,0	0,1	0,1	-0,0	-0,0
Brazilia	2,1	79,5	0,1	0,1	-0,1	-0,0
Hong Kong, RAS a Chinei	1,8	88,7	0,1	0,1	0,0	-0,0
Mexic	1,8	134,0	0,1	0,1	-0,0	0,0
Africa de Sud	1,5	71,0	0,1	0,1	0,0	-0,0
Canada	1,4	96,7	0,1	0,1	-0,1	-0,0
Iordania	1,4	de 3,2 ori	0,0	0,1	-0,0	0,0
Maroc	1,4	de 2,5 ori	0,0	0,1	-0,0	0,0
Pakistan	1,3	57,4	0,1	0,1	0,0	-0,0
Chile	0,9	133,2	0,0	0,0	-0,0	0,0

	Ianuarie-iunie 2016		Structura, %		Gradul de influență a țărilor, grupelor de țări la creșterea (+), scăderea (-) importurilor, %	
	mil. dolari SUA	în % față de ianuarie-iunie 2015 ¹	ianuarie-iunie		ianuarie-iunie	
			2015	2016	2015 ¹	2016 ¹
Cote D'Ivoire	0,8	61,4	0,1	0,0	0,0	-0,0
Iran	0,8	de 1,7 ori	0,0	0,0	-0,0	0,0
Liban	0,8	de 2,5 ori	0,0	0,0	0,0	0,0
Costa Rica	0,7	82,0	0,0	0,0	-0,0	-0,0
Filipine	0,7	127,5	0,0	0,0	-0,0	0,0
Emiratele Arabe Unite	0,6	161,9	0,0	0,0	-0,0	0,0
Georgia	0,6	56,2	0,1	0,0	0,0	-0,0
Singapore	0,6	47,9	0,1	0,0	0,0	-0,0
Șri Lanka	0,6	56,5	0,1	0,0	-0,0	-0,0
insulele Faroe	0,6	44,6	0,1	0,0	-0,1	-0,0
Bosnia și Herțegovina	0,5	118,6	0,0	0,0	-0,0	0,0
Uruguay	0,5	101,3	0,0	0,0	0,0	0,0

¹ În prețuri curente

În ianuarie-iunie 2016 **importurile de mărfuri din țările Uniunii Europene (UE-28)** s-au cifrat la 922,8 mil. dolari SUA (cu 4,1% mai puțin față de ianuarie-iunie 2015), deținând o pondere de 49,4% în total importuri (48,5% - în ianuarie-iunie 2015).

Importurile de mărfuri provenite din țările CSI au avut o valoare de 472,6 mil. dolari SUA (cu 6,8% mai puțin decât în ianuarie-iunie 2015), care echivalează cu o cotă de 25,3% în total importuri (25,5% – în ianuarie-iunie 2015).

Analiza evoluției **importurilor pe țări** în ianuarie-iunie 2016, comparativ cu perioada similară din anul 2015 relevă **micșorarea livrărilor** din Federația Rusă (-13,1%), România (-13,4%), Japonia (-56,1%), Turcia (-8,4%), China (-5,2%), Germania (-6,7%), Austria (-18,9%), Bulgaria (-21,1%), Israel (-41,4%), Uzbekistan (-83,1%), Elveția (-26,7%), Kazahstan (-61,4%), Olanda (-12,6%), Belgia (-6,2%), India (-15,6%), Coreea de Sud (-19,2%), Grecia (-14,6%), Slovenia (-23,9%), Danemarca (-26,5%) și Estonia (-37,1%), care a influențat la diminuarea pe total importuri cu 8,9%.

Totodată, au fost înregistrate **creșteri la importurile** din Belarus (+33,0%), Italia (+2,3%), Franța (+10,5%), Ungaria (+11,8%), Statele Unite ale Americii (+13,4%), Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (+17,6%), Spania (+18,0%), Republica Cehă (+15,9%), Lituania (de 1,9 ori), Portugalia (de 2,3 ori), Ucraina (+1,6%), Polonia (+4,8%), Suedia (+22,6%), Serbia (+16,9%), Vietnam (+59,5%), Taiwan, provincie a Chinei (+22,8%), Macedonia (de 2,8 ori), Islanda (de 2,1 ori) și Egipt (de 1,8 ori), atenuând astfel scăderea pe total importuri cu 3,3%.

*Importurile structurate pe grupe de mărfuri,
conform Clasificării Standard de Comerț Internațional*

	Ianuarie-iunie 2016		Structura, %		Gradul de influență a grupelor de mărfuri la creșterea (+), scăderea (-) importurilor, %	
	mil. dolari SUA	în % față de ianuarie-iunie 2015 ¹	ianuarie-iunie		ianuarie-iunie	
			2015	2016	2015 ¹	2016 ¹
IMPORT - total	1 869,0	94,1	100,0	100,0	-22,1	-5,9
din care:						
Produse alimentare și animale vii	211,7	101,6	10,5	11,3	-2,7	0,2
Animale vii	3,3	77,2	0,2	0,2	-0,2	-0,0
Carne și preparate din carne	10,2	96,1	0,5	0,5	-0,5	-0,0
Produse lactate și ouă de păsări	18,1	114,3	0,8	1,0	-0,3	0,1
Pește, crustacee, moluște	19,4	122,9	0,8	1,0	-0,3	0,2
Cereale și preparate pe bază de cereale	31,1	104,7	1,5	1,7	-0,4	0,1
Legume și fructe	55,5	82,6	3,4	3,0	-0,2	-0,6
Zahăr, preparate pe bază de zahăr; miere	10,0	de 2,0 ori	0,3	0,5	-0,1	0,2
Cafea, ceai, cacao, condimente și înlocuitori ai acestora	20,1	101,9	1,0	1,1	-0,2	0,0
Hrană destinată animalelor (exclusiv cerealele nemăcinate)	13,4	119,8	0,6	0,7	-0,1	0,1

	Ianuarie-iunie 2016		Structura, %		Gradul de influență a grupelor de mărfuri la creșterea (+), scăderea (-) importurilor, %	
	mil. dolari SUA	în % față de ianuarie- iunie 2015 ¹	ianuarie-iunie		ianuarie-iunie	
			2015	2016	2015 ¹	2016 ¹
Produse și preparate alimentare diverse	30,6	106,0	1,4	1,6	-0,4	0,1
Băuturi și tutun	49,8	118,0	2,1	2,7	-0,3	0,4
Băuturi (alcoolice și nealcoolice)	22,3	135,4	0,8	1,2	-0,4	0,3
Tutun brut și prelucrat	27,5	106,8	1,3	1,5	0,1	0,1
Materiale brute necomestibile, exclusiv combustibili	55,0	95,3	2,9	2,9	-0,2	-0,1
Semințe și fructe oleaginoase	20,5	123,4	0,9	1,1	0,0	0,2
Cauciuc brut (inclusiv cauciuc sintetic și regenerat)	0,3	17,4	0,1	0,0	-0,0	-0,1
Lemn și plută	11,2	92,1	0,6	0,6	-0,0	-0,0
Pastă de hîrtie și deșeurii de hîrtie	0,2	de 2,9 ori	0,0	0,0	-0,0	0,0
Fibre textile (cu excepția lînii în fuior și a lînii pieptănate) și deșeurile lor (neprelucrate în fire sau țesături)	3,8	63,2	0,3	0,2	-0,0	-0,1
Îngrășăminte naturale și minerale naturale (exclusiv cărbune, petrol și pietre prețioase)	4,7	101,9	0,2	0,3	-0,1	0,0
Mineruri metalifere și deșeurii de metale	0,4	107,9	0,0	0,0	-0,0	0,0
Alte materii brute de origine animală sau vegetală	13,9	85,6	0,8	0,7	-0,1	-0,1
Combustibili minerali, lubrifianți și materiale derivate	283,0	71,1	20,1	15,1	-5,7	-5,8
Cărbune, cocs și brichete	3,1	46,0	0,3	0,2	0,0	-0,2
Petrol, produse petroliere și produse înrudite	152,3	75,7	10,2	8,1	-2,9	-2,4
Gaz și produse industriale obținute din gaz	127,3	67,1	9,6	6,8	-1,7	-3,2
Energie electrică	0,3	70,7	0,0	0,0	-1,1	-0,0
Uleiuri, grăsimi și ceruri de origine animală sau vegetală	4,1	94,1	0,2	0,2	-0,1	-0,0
Uleiuri și grăsimi de origine animală	0,3	121,6	0,0	0,0	-0,0	0,0
Grăsimi și uleiuri vegetale fixate, brute, rafinat sau fracționate	2,9	92,0	0,2	0,2	-0,1	-0,0
Alte uleiuri și grăsimi animale sau vegetale prelucrate	0,9	93,2	0,0	0,0	0,0	-0,0
Produse chimice și produse derivate nespecificate în altă parte	305,9	98,3	15,7	16,4	-3,3	-0,3
Produse chimice organice	4,6	71,2	0,3	0,3	-0,0	-0,1
Produse chimice anorganice	7,1	140,7	0,3	0,4	-0,1	0,1
Produse tanante și colorante	12,9	107,0	0,6	0,7	-0,1	0,0
Produse medicinale și farmaceutice	77,3	87,6	4,4	4,1	-1,7	-0,5
Uleiuri esențiale, rezinoide și substanțe parfumate, preparate pentru toaletă, produse pentru înfrumusețare	53,6	101,5	2,7	2,9	-0,3	0,0
Îngrășăminte minerale sau chimice	25,8	110,6	1,2	1,4	-0,1	0,1
Materiale plastice sub forme primare	21,4	89,4	1,2	1,1	-0,2	-0,1
Materiale plastice prelucrate	37,5	97,2	1,9	2,0	-0,5	-0,1
Alte materiale și produse chimice	65,7	108,0	3,1	3,5	-0,3	0,3
Mărfuri manufacturate, clasificate mai ales după materia primă	402,2	105,4	19,2	21,5	-3,5	1,0
Piele, altă piele și blană prelucrate	18,7	124,8	0,8	1,0	-0,1	0,2
Cauciuc prelucrat	27,0	119,3	1,1	1,4	-0,4	0,2
Articole din lemn (exclusiv mobilă)	23,9	99,1	1,2	1,3	-0,3	-0,0
Hîrtie, carton și articole din pastă de celuloză, din hîrtie sau din carton	36,9	97,5	1,9	2,0	-0,4	-0,0
Fire, țesături, articole textile necuprinse în altă parte și produse conexe	126,9	124,9	5,1	6,8	-1,2	1,2
Articole din minerale nemetalice	45,2	100,5	2,3	2,4	-0,6	0,0
Fier și oțel	45,6	91,3	2,5	2,4	-0,3	-0,2
Metale neferoase	25,6	75,7	1,7	1,4	0,2	-0,4

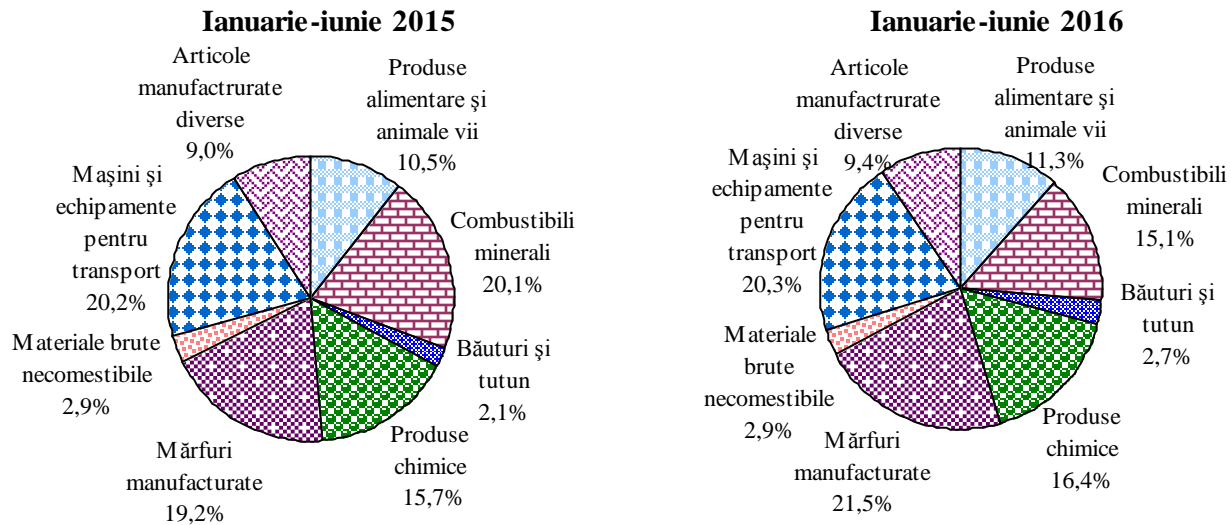
	Ianuarie-iunie 2016		Structura, %		Gradul de influență a grupelor de mărfuri la creșterea (+), scăderea (-) importurilor, %	
	mil. dolari SUA	în % față de ianuarie-iunie 2015 ¹	ianuarie-iunie		ianuarie-iunie	
			2015	2016	2015 ¹	2016 ¹
Articole prelucrate din metal	52,4	101,5	2,6	2,8	-0,4	0,0
Mașini și echipamente pentru transport	378,4	94,3	20,2	20,3	-4,9	-1,2
Mașini generatoare de putere și echipamentele lor	5,0	88,5	0,3	0,3	-0,0	-0,0
Mașini și aparate specializate pentru industriile specifice	57,1	93,0	3,1	3,1	-1,3	-0,2
Mașini și aparate pentru prelucrarea metalelor	2,4	54,2	0,2	0,1	0,1	-0,1
Mașini și aparate industriale cu aplicații generale; părți și piese detașate ale acestor mașini	52,5	85,7	3,1	2,8	-0,6	-0,5
Mașini și aparate de birou sau pentru prelucrarea automată a datelor	14,8	136,9	0,5	0,8	-0,4	0,2
Aparate și echipamente de telecomunicații și pentru înregistrarea și reproducerea sunetului și imaginii	30,4	81,8	1,9	1,6	-0,3	-0,4
Mașini și aparate electrice și părți ale acestora (inclusiv echivalente neelectrice ale mașinilor și aparatelor de uz casnic)	117,0	89,2	6,6	6,3	-0,7	-0,7
Vehicule rutiere (inclusiv vehicule cu pernă de aer)	98,8	113,9	4,4	5,3	-1,6	0,6
Alte echipamente de transport	0,4	15,2	0,1	0,0	-0,1	-0,1
Articole manufacturate diverse	175,6	98,2	9,0	9,4	-1,5	-0,2
Construcții prefabricate; alte instalații și accesorii pentru instalații sanitare, de încălzire și de iluminat	13,2	89,4	0,7	0,7	-0,1	-0,1
Mobilă și părțile ei	18,4	97,8	1,0	1,0	-0,4	-0,0
Articole de voiaj; sacoșe și similare	2,2	111,9	0,1	0,1	-0,1	0,0
Îmbrăcăminte și accesorii	45,6	121,4	1,9	2,4	-0,5	0,4
Încălțăminte	11,0	123,2	0,5	0,6	-0,2	0,1
Instrumente și aparate, profesionale, științifice și de control	17,3	52,7	1,6	0,9	0,4	-0,8
Aparate fotografice, echipamente și furnituri de optică; ceasuri și orologii	3,4	92,8	0,2	0,2	-0,0	-0,0
Alte articole diverse	64,5	107,0	3,0	3,5	-0,6	0,2

¹ În prețuri curente

În ianuarie-iunie 2016, comparativ cu perioada similară din anul 2015 **s-au redus importurile** de gaz și produse industriale obținute din gaz (-32,9%), petrol, produse petroliere și produse înrudite (-24,3%), instrumente și aparate, profesionale, științifice și de control (-47,3%), mașini și aparate electrice (-10,8%), legume și fructe (-17,4%), produse medicinale și farmaceutice (-12,4%), mașini și aparate industriale cu aplicații generale (-14,3%), aparate și echipamente de telecomunicații și pentru înregistrarea și reproducerea sunetului și imaginii (-18,2%), metale neferoase (-24,3%), mașini și aparate specializate pentru industriile specifice (-7,0%), fier și oțel (-8,7%), cărbune, cocs și brichete (-54,0%), materiale plastice prelucrate (-2,8%), materiale plastice sub forme primare (-10,6%), construcții prefabricate; alte instalații și accesorii pentru instalații sanitare, de încălzire și de iluminat (-10,6%), produse chimice organice (-28,8%), fibre textile și deșeurile lor (-36,8%), mașini și aparate pentru prelucrarea metalelor (-45,8%), cauciuc brut (-82,6%), influențând astfel la diminuarea pe total importuri cu 10,8%.

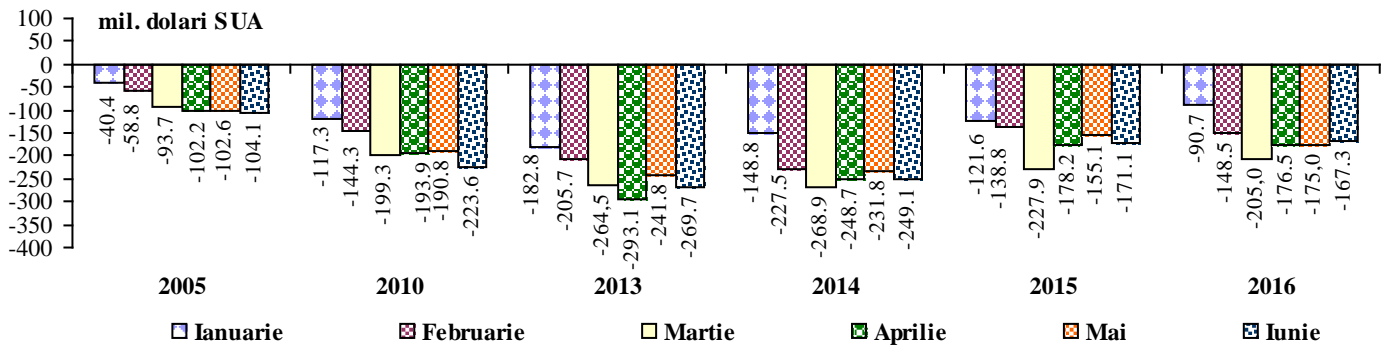
Totodată, **au sporit importurile** de fire, țesături și articole textile (+24,9%), vehicule rutiere (+13,9%), îmbrăcăminte și accesorii (+21,4%), băuturi alcoolice și nealcoolice (+35,4%), cauciuc prelucrat (+19,3%), semințe și fructe oleaginoase (+23,4%), pește, crustacee, moluște (+22,9%), piele și blană prelucrate (+24,8%), mașini și aparate de birou sau pentru prelucrarea automată a datelor (+36,9%), zahăr, preparate pe bază de zahăr; miere (de 2,0 ori), cereale și preparate pe bază de cereale (+4,7%), tutun brut și prelucrat (+6,8%), îngrășăminte minerale sau chimice (+10,6%), produse lactate și ouă de păsări (+14,3%), hrană destinată animalelor (+19,8%), încălțăminte (+23,2%), produse chimice anorganice (+40,7%), atenuând astfel micșorarea pe total importuri cu 4,4%.

Structura importurilor pe grupe de mărfuri

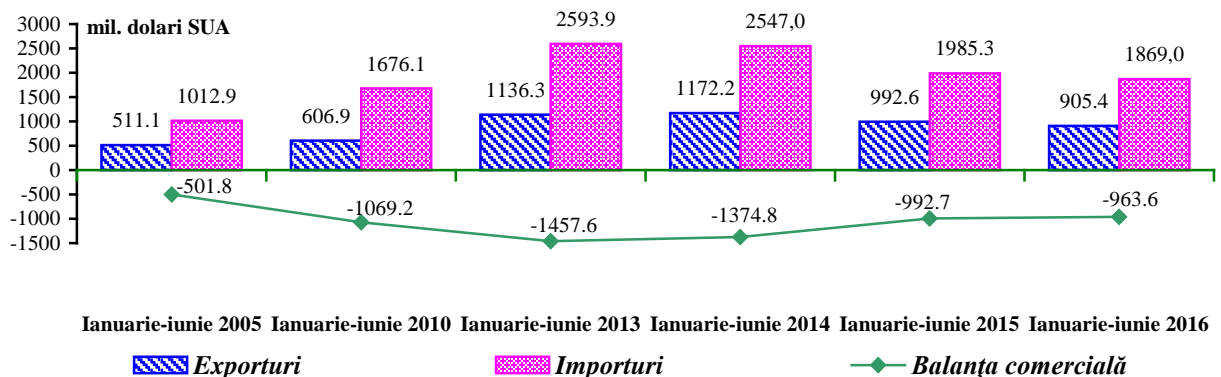
Deficitul balanței comerciale în luna iunie 2016 a fost de 167,3 mil. dolari SUA, cu 7,7 mil. dolari SUA (-4,4%) mai mic decât cel înregistrat în luna precedentă și cu 3,8 mil. dolari SUA (-2,2%) - comparativ cu luna iunie 2015.

Evoluția lunară a balanței comerciale

Decalajul considerabil în evoluția exporturilor și importurilor a determinat acumularea în ianuarie-iunie 2016 a unui **deficit al balanței comerciale** în valoare de 963,6 mil. dolari SUA, cu 29,1 mil. dolari SUA (-2,9%) mai mic față de cel înregistrat în perioada corespunzătoare din anul 2015. Cu țările Uniunii Europene (UE-28) balanța comercială s-a încheiat cu un deficit de 349,2 mil. dolari SUA (în ianuarie-iunie 2015 – 336,5 mil. dolari SUA), iar cu țările CSI - de 284,9 mil. dolari SUA (în ianuarie-iunie 2015 – 265,6 mil. dolari SUA).

Tendențele comerțului exterior

Balanța comercială structurată pe principalele țări și grupe de țări

	Ianuarie-iunie		Ianuarie-iunie 2016 în % față de ianuarie-iunie 2015 ¹
	2015	2016	
BALANȚA COMERCIALĂ – total, mil. dolari SUA	-992,7	-963,6	97,1
din care:			
Țările Uniunii Europene (UE-28)	-336,5	-349,2	103,8
Germania	-102,6	-91,7	89,4
Italia	-25,5	-47,6	de 1,9 ori
Ungaria	-30,5	-35,0	114,4
Franța	-23,3	-27,5	117,6
România	-57,1	-26,7	46,5
Polonia	-27,4	-26,5	96,7
Austria	-37,0	-25,5	68,9
Spania	-14,5	-22,2	152,5
Belgia	-12,5	-11,9	95,7
Republica Cehă	-7,7	-11,0	142,6
Olanda	-6,3	-10,3	163,3
Suedia	-5,9	-8,6	147,5
Slovenia	-8,4	-6,1	73,6
Portugalia	-2,6	-5,9	de 2,3 ori
Finlanda	-5,5	-5,3	96,2
Danemarca	-6,2	-4,6	73,9
Slovacia	-3,1	-3,9	125,2
Lituania	1,2	-2,5	x
Irlanda	-2,8	-2,2	82,8
Letonia	3,7	-1,5	x
Luxemburg	-0,4	-0,8	de 1,8 ori
Croatia	-0,5	-0,6	131,5
Grecia	2,3	-0,2	x
Estonia	-1,4	0,0	x
Bulgaria	-21,9	0,2	x
Cipru	4,0	0,6	13,1
Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord	55,2	28,3	51,3
Țările CSI	-265,6	-284,9	107,3
Federația Rusă	-175,8	-154,4	87,8
Ucraina	-149,5	-148,1	99,1
Kîrgîzstan	0,7	0,3	52,7
Turkmenistan	0,1	0,3	x
Turkmenistan	-0,8	0,4	x
Armenia	0,5	0,4	69,2
Uzbekistan	-4,1	0,8	x
Azerbaidjan	1,5	1,4	95,5
Kazahstan	24,6	5,0	20,1
Belarus	37,2	9,0	24,2
Celelalte țări ale lumii	-390,6	-329,5	84,4
China	-174,9	-162,6	92,9
Turcia	-113,8	-101,6	89,3
Statele Unite ale Americii	-14,5	-21,8	150,0
Japonia	-30,6	-13,4	43,6
India	-14,1	-11,9	84,2
Coreea de Sud	-12,6	-10,0	79,4
Vietnam	-4,5	-7,2	161,1
Serbia	-5,4	-6,6	121,5
Taiwan, provincie a Chinei	-4,9	-6,1	124,7
Ecuador	-4,3	-5,2	122,4
Israel	-11,7	-4,6	39,8
Argentina	-2,9	-2,9	102,0
Norvegia	-2,4	-2,7	112,2
Bangladeș	-2,2	-2,6	118,0
Islanda	-1,2	-2,6	de 2,1 ori
Thailanda	-2,6	-2,2	83,4
Brazilia	-2,6	-2,1	79,2
Mexic	-1,3	-1,8	132,2
Hong Kong, RAS a Chinei	-1,9	-1,6	86,1
Africa de Sud	-2,0	-1,4	70,6
Macedonia	-0,5	-1,4	de 3,0 ori

	Ianuarie-iunie		Ianuarie-iunie 2016 în % față de ianuarie-iunie 2015 ¹
	2015	2016	
Maroc	-0,5	-1,4	de 2,6 ori
Pakistan	-1,9	-1,3	66,1
Chile	-0,7	-0,9	133,2
Costa Rica	-0,8	-0,7	82,0
Cote D'Ivoire	-1,0	-0,6	55,5
Filipine	-0,2	-0,6	de 2,7 ori
Șri Lanka	0,5	-0,6	x
insulele Faroe	-1,2	-0,6	44,6
Singapore	-1,1	-0,5	41,0
Uruguay	-0,5	-0,5	101,3
Malaysia	-2,7	-0,4	14,8
Egipt	-1,1	-0,3	29,6
Canada	0,1	-0,1	x
Bosnia și Herțegovina	0,01	0,01	61,7
Iran	-0,1	0,1	x
Emiratele Arabe Unite	0,1	0,1	93,0
Arabia Saudita	0,1	0,3	de 3,5 ori
Indonezia	1,3	0,3	23,5
Iordania	0,05	1,1	de 23,1 ori
Elveția	3,9	1,1	29,7
Myanmar	-0,01	1,7	x
Siria	1,5	3,3	de 2,2 ori
Georgia	8,3	6,0	72,4
Liban	4,6	6,4	140,6
Irak	6,4	22,7	de 3,6 ori

¹ În prețuri curente

*Balanța comercială structurată pe grupe de mărfuri,
conform Clasificării Standard de Comerț Internațional*

	Ianuarie-iunie		Ianuarie-iunie 2016 în % față de ianuarie-iunie 2015 ¹
	2015	2016	
BALANȚA COMERCIALĂ – total, mil. dolari SUA	-992,7	-963,6	97,1
din care:			
Produse alimentare și animale vii	42,9	-23,1	x
Animale vii	-2,5	2,0	x
Carne și preparate din carne	-8,7	-7,9	91,0
Produse lactate și ouă de păsări	-9,6	-9,6	99,8
Pește, crustacee, moluște	-15,8	-19,4	122,9
Cereale și preparate pe bază de cereale	37,9	24,4	64,5
Legume și fructe	63,1	26,0	41,3
Zahăr, preparate pe bază de zahăr; miere	23,9	12,8	53,4
Cafea, ceai, cacao, condimente și înlocuitori ai acestora	-16,4	-16,5	100,7
Hrană destinată animalelor (exclusiv cereale nemăcinate)	-1,2	-7,1	de 5,8 ori
Produse și preparate alimentare diverse	-27,8	-27,8	100,1
Băuturi și tutun	31,5	28,6	91,1
Băuturi (alcoolice și nealcoolice)	51,7	50,9	98,6
Tutun brut și prelucrat	-20,2	-22,3	110,2
Materiale brute necomestibile, exclusiv combustibili	69,9	45,3	64,7
Piei crude, piei tăbăcite și blănuri brute	2,0	2,1	102,9
Semințe și fructe oleaginoase	86,8	65,3	75,2
Cauciuc brut (inclusiv cauciuc sintetic și regenerat)	-0,3	-0,3	82,7
Lemn și plută	-10,8	-10,0	92,3
Pastă de hîrtie și deșeuri de hîrtie	0,7	1,0	129,9
Fibre textile (cu excepția lînii în fuior și a lînii pieptănate) și deșeurile lor (neprelucrate în fire sau țesături)	-3,7	-3,2	85,2
Îngrășăminte naturale și minerale naturale (exclusiv cărbune, petrol și pietre prețioase)	-0,9	-1,7	de 1,9 ori
Minerale metalifere și deșeuri de metale	10,1	5,1	50,4
Alte materii brute de origine animală sau vegetală	-14,0	-13,0	93,1
Combustibili minerali, lubrifianți și materiale derivate	-393,6	-280,6	71,3
Cărbune, cocs și brichete	-6,7	-3,1	46,0
Petrol, produse petroliere și produse înrudite	-196,6	-149,9	76,2

	Ianuarie-iunie		Ianuarie-iunie 2016 în % față de ianuarie-iunie 2015 ¹
	2015	2016	
Gaz și produse industriale obținute din gaz	-189,9	-127,3	67,1
Energie electrică	-0,4	-0,3	70,6
Uleiuri, grăsimi și ceruri de origine animală sau vegetală	44,1	20,8	47,3
Uleiuri și grăsimi de origine animală	-0,2	-0,3	112,3
Grăsimi și uleiuri vegetale fixate, brute, rafinate sau fracționate	45,2	21,9	48,5
Alte uleiuri și grăsimi animale sau vegetale prelucrate; ceară de origine animală sau vegetală	-0,9	-0,8	85,6
Produse chimice și produse derivate nespecificate în altă parte	-251,6	-258,3	102,7
Produse chimice organice	-5,5	2,8	x
Produse chimice anorganice	-5,0	-6,7	135,9
Produse tanante și colorante	-11,4	-12,2	106,6
Produse medicinale și farmaceutice	-53,4	-61,3	114,7
Uleiuri esențiale, rezinoide și substanțe parfumate, preparate pentru toaletă, produse pentru înfrumusețare	-33,8	-35,1	103,8
Îngrășăminte minerale sau chimice	-23,3	-25,8	110,6
Materiale plastice sub forme primare	-21,3	-19,9	93,1
Materiale plastice prelucrate	-37,9	-36,0	95,1
Alte materiale și produse chimice	-60,0	-64,1	106,8
Mărfuri manufacturate, clasificate mai ales după materia primă	-319,7	-314,4	98,4
Piele, altă piele și blană prelucrate	-14,4	-17,8	123,9
Cauciuc prelucrat	-18,3	-20,4	111,7
Articole din lemn (exclusiv mobilă)	-20,9	-19,8	94,3
Hârtie, carton și articole din pastă de celuloză, din hârtie sau din carton	-34,5	-33,5	97,2
Fire, țesături, articole textile necuprinse în altă parte și produse conexe	-78,5	-87,4	111,3
Articole din minerale nemetalice	-29,4	-29,2	99,3
Fier și oțel	-48,6	-44,0	90,6
Metale neferoase	-31,7	-24,4	77,1
Articole prelucrate din metal	-43,4	-37,9	87,4
Mașini și echipamente pentru transport	-246,3	-228,7	92,9
Mașini generatoare de putere și echipamentele lor	-3,5	-3,9	111,0
Mașini și aparate specializate pentru industriile specifice	-56,5	-53,4	94,6
Mașini și aparate pentru prelucrarea metalelor	-3,1	-1,0	32,6
Mașini și aparate industriale cu aplicații generale; părți și piese detașate ale acestor mașini	-46,0	-37,8	82,3
Mașini și aparate de birou sau pentru prelucrarea automată a datelor	-10,4	-14,4	138,0
Aparate și echipamente de telecomunicații și pentru înregistrarea și reproducerea sunetului și imaginii	-34,8	-29,0	83,3
Mașini și aparate electrice și părți ale acestora (inclusiv echivalente neelectrice ale mașinilor și aparatelor de uz casnic)	-11,2	-2,3	20,5
Vehicule rutiere (inclusiv vehicule cu pernă de aer)	-80,9	-86,8	107,2
Alte echipamente de transport	0,1	-0,1	x
Articole manufacturate diverse	31,5	49,9	158,5
Construcții prefabricate; alte instalații și accesorii pentru instalații sanitare, de încălzire și de iluminat	-13,1	-11,2	85,7
Mobilă și părțile ei	26,5	39,3	148,6
Articole de voiaj; sacoșe și similare	5,5	5,1	92,0
Îmbrăcăminte și accesorii	75,2	71,8	95,4
Încălțăminte	3,2	4,0	124,3
Instrumente și aparate, profesionale, științifice și de control	-19,2	-5,2	27,0
Aparate fotografice, echipamente și furnituri de optică; ceasuri și orologii	-3,1	-2,6	83,2
Alte articole diverse	-43,5	-51,3	117,7

¹ În prețuri curente

Gradul de acoperire a importurilor cu exporturi în ianuarie-iunie 2016 a fost de 48,4% față de 50,0% în perioada corespunzătoare din anul 2015.

Persoanele fizice au importat în ianuarie-iunie 2016 mărfuri și produse în valoare de 40,0 mil. dolari SUA, cu 10,9% mai mult față de perioada corespunzătoare din anul 2015. Majorarea importurilor a fost condiționată, în principal de creșterea livrărilor de autoturisme și autovehicule (+5,6%), cărora le-au revenit 85,5% din importurile realizate de persoanele fizice.

IV. PREȚURI

Evoluția prețurilor în economia națională în ianuarie-iunie 2016 în comparație cu perioadele corespunzătoare ale anilor precedenți se prezintă astfel:

	Ianuarie-iunie în % față de aceeași perioadă a anului precedent				
	2012	2013	2014	2015	2016
Indicele prețurilor de consum	105,1	104,8	105,3	107,1	109,4
Indicele prețurilor producătorului producției industriale	102,9	103,1	105,8	105,0	105,9
Indicele prețurilor de vânzare a produselor agricole	97,7	106,8	91,5	98,5	103,8
Indicele prețurilor la lucrările de construcții – montaj ¹	110,6	108,0	107,4	107,9	107,6

¹ Trimestrul II în % față de trimestrul II al anului precedent

Prețurile de consum în luna iunie 2016 comparativ cu luna decembrie 2015 au rămas la același nivel fiind influențate de micșorarea tarifelor la serviciile prestate populației cu 1,4 la sută dar și de creșterea prețurilor la produsele alimentare și mărfurile nealimentare cu 0,3 și respectiv 0,6 la sută (informativ: în iunie 2015 față de decembrie 2014 a fost o creștere a prețurilor cu 5,7 la sută).

Pe parcursul semestrului I al anului 2016 prețurile la produsele alimentare s-au majorat în medie cu 0,3 la sută, inclusiv la: usturoi – cu 34,3%, morcovi – cu 26,6%, fructe proaspete – cu 22,9% (în special: fructe de livadă sămânțoase – cu 58,1%, citrice – cu 23,0%, fructe exotice – cu 19,8%, struguri proaspeți – cu 16,9%), sfeclă roșie – cu 16,5%, cartofi – cu 12,0%, pâine din seacă – cu 9,2%, miere de albini – cu 8,3 %, băuturi răcoritoare – cu 5,8%, crupe (îndeosebi crupe de hrișcă) – cu 4,2%, paste făinoase – cu 3,9%, bere – cu 3,8%, zahăr – cu 3,7%, pește și conserve din pește – cu 3,2%, conserve din legume – cu 2,9%, ceai – cu 2,8%, ardei dulce – cu 2,5%, biscuiți – cu 1,8%, bomboane – cu 1,5%.

Totodată, în perioada de raport au scăzut prețurile la: ouă de găină – cu 25,7%, pomușoare de livadă – cu 25,1%, fructe de livadă simbuoroase – cu 15,2%, legume proaspete – cu 10,7% (în special: dovlecei – cu 70,0%, ridiche de lună – cu 33,7%, castraveți proaspeți – cu 33,1%, tomate – cu 29,7%, varză – cu 27,3%, ceapă uscată – cu 14,9%, vinete – cu 11,7%), slănină neprelucrată – cu 8,3%, brânză din lapte de vacă – cu 6,0%, lapte integral – cu 3,3%, smântână – cu 2,4%, carne, preparate și conserve din carne – cu 2,0% (în special: subproduse – cu 5,6%, preparate din carne și semifabricate – cu 4,8%, carne de porc – cu 4,2%, carne de pasăre – cu 2,7%, carne de vită – cu 2,0%), ulei vegetal – cu 0,8%.

La mărfurile nealimentare prețurile au crescut cu 0,6 la sută, inclusiv: biciclete – cu 7,7%, aparate de aer condiționat – cu 6,9%, aspiratoare – cu 6,1%, plite electrice, obiecte de sanitarie și igienă – cu câte 5,5%, rochii și pantofi pentru dame – cu 4,3% și respectiv 4,2%, frigider și congelatoare, unelte și accesorii mici pentru muncă, obiecte pentru călătorii și de galanterie – cu câte 4,1%, inventar pentru sport și odihnă – cu 3,7%, accesorii pentru scris și alte mărfuri de cancelarie – cu 3,6%, încălțăminte – cu 3,4% (în special: sandale pentru femei, bărbați și copii – cu 12,9%, 8,5% și respectiv 7,0%), aragazuri – cu 3,1%, mărfuri chimice de uz casnic – cu 2,8%, veselă pentru bucătărie și obiecte casnice – cu 2,6%, articole de menaj din țesături și unelte de muncă electrice – cu câte 2,5%, ediții tipărite, televizoare și detergenți – cu câte 2,2%, lemne pentru foc – cu 2,1%, aparate pentru prelucrarea informației – cu 1,7%, medicamente – cu 0,6%, țigări – cu 4,6%.

Concomitent, în iunie a.c. față de decembrie 2015 au scăzut prețurile la: gaz lichefiat ambalat în butelii – cu 20,2%, carburanți – cu 7,1%, cărbune de pământ – cu 3,0%, telefoane – cu 1,6%, cizme de iarnă pentru bărbați – cu 1,2%, automobile – cu 0,8%.

În perioada de raport prețurile și tarifele la serviciile prestate populației au scăzut cu 1,4 la sută. Micșorare mai semnificativă a tarifelor medii a fost înregistrată la serviciile comunal locative – cu 6,1%. S-au redus tarifele la gazul din rețea și energia electrică pentru consumatorii casnici – cu 10,1% și respectiv 9,9%.

Totodată, în perioada de analiză s-a înregistrat majorare a tarifelor la: asigurarea transportului – cu 32,3%, plata pentru studii medii și medii speciale (colegiile) – cu 9,8%, serviciile de turism peste hotarele țării – cu 9,1%, plata pentru întreținerea copiilor în creșe și grădinițe – cu 7,9%, plata pentru chiria în cămine studentești – cu 7,5%, serviciile birourilor de avocați – cu 6,2%, serviciile rituale – cu 4,9%, serviciile taxi – cu 4,6%, serviciile laboratoarelor medicale – cu 4,0%, plata pentru cursuri de limbi străine – cu 3,3%, serviciile sanatoriale – cu 3,1%, serviciile legate de alimentația publică – cu 3,0%, serviciile transportului aerian de pasageri și închirierea apartamentelor – cu câte 2,7%, serviciile transportului feroviar internațional – cu 2,2%, serviciile medicale cu plată – cu 1,9%, plata pentru televiziunea prin cablu și serviciile pentru igiena personală – cu câte 1,1%, serviciile comunicării la distanță – cu 1,0%.

Nivelul inflației în ianuarie-iunie 2016

	Lunar, în % față de luna precedentă				În % față de luna decembrie 2015			
	Total	Produse alimentare	Mărfuri nealimentare	Servicii	Total	Produse alimentare	Mărfuri nealimentare	Servicii
Ianuarie	0,7	1,2	0,2	0,4	0,7	1,2	0,2	0,4
Februarie	-0,5	-0,4	-0,5	-0,8	0,1	0,8	-0,3	-0,4
Martie	0,0	-0,3	0,1	0,3	0,1	0,5	-0,2	-0,1
Aprilie	0,0	0,9	0,0	-1,5	0,1	1,4	-0,2	-1,6
Mai	0,2	0,0	0,4	0,1	0,3	1,4	0,3	-1,5
Iunie	-0,3	-1,1	0,3	0,0	0,0	0,3	0,6	-1,4

Prețurile producătorului în industrie în ianuarie-iunie 2016, pe ansamblul activităților industriale, s-au majorat cu 5,9% față de ianuarie-iunie 2015, urmare creșterii prețurilor de livrare pe piața internă cu 6,3% și pe piața externă – cu 5,1%.

În luna iunie 2016 în raport cu luna mai curent prețurile producției industriale au rămas la același nivel, s-au majorat cu 0,8% – față de decembrie 2015 și cu 5,2% – față de iunie 2015.

Evoluția indicilor prețurilor producției industriale pe principalele tipuri de activități și pe destinațiile de livrări se prezintă astfel:

	Iunie 2016 în % față de:			Ianuarie-iunie 2016 în % față de ianuarie-iunie 2015
	mai 2016	decembrie 2015	iunie 2015	
Industrie, total	100,0	100,8	105,2	105,9
inclusiv livrat pe piața: internă	100,0	100,7	105,6	106,3
externă	100,1	101,0	104,3	105,1
Industria extractivă, total	100,2	101,5	103,3	103,2
inclusiv livrat pe piața: internă	100,3	101,5	103,2	103,1
externă	99,1	101,5	105,0	104,5
Industria prelucrătoare, total	100,0	101,3	105,1	105,7
inclusiv livrat pe piața: internă	100,0	101,5	105,5	105,9
externă	100,1	101,0	104,3	105,1
din care: industria alimentară	99,9	101,6	106,2	107,1
inclusiv livrat pe piața: internă	99,9	101,7	107,2	107,7
externă	100,0	101,4	103,2	105,4
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	100,0	96,7	106,6	108,7
din care:				
producția, transportul și distribuția energiei electrice	100,0	94,4	109,5	112,7
furnizarea de abur și aer condiționat	100,0	100,0	101,8	102,4

Industria extractivă în ianuarie-iunie 2016 a marcat creșterea prețurilor față de ianuarie-iunie 2015 cu 3,2%, înregistrând majorarea acestora pe piața internă – cu 3,1% și pe piața externă – cu 4,5%.

Industria prelucrătoare în ansamblu a marcat creșterea prețurilor cu 5,7%. În special, în industria alimentară prețurile s-au majorat cu 7,1%, iar în activitățile componente: fabricarea zahărului – cu 33,1%; fabricarea vinurilor din struguri – cu 8,9%; fabricarea uleiurilor și grăsimilor vegetale și animale – cu 6,9%; prelucrarea și conservarea fructelor și legumelor – cu 4,7%; fabricarea pâinii; fabricarea prăjiturilor și a produselor proaspete de patiserie – cu 3,7%; prelucrarea și conservarea peștelui, crustaceelor și moluștelor – cu 2,9%; fabricarea produselor lactate – cu 2,4%; producția, prelucrarea și conservarea cărnii și a produselor din carne – cu 2,0%, ș.a.

S-au majorat prețurile în perioada vizată și în alte activități ale industriei prelucrătoare cum sunt: fabricarea produselor de tutun – cu 14,6%; fabricarea cărămizilor, țiglelor și altor produse pentru construcții, din argilă arsă – cu 9,6%; fabricarea sticlei și a articolelor din sticlă – cu 8,4%; fabricarea produselor farmaceutice de baza și a preparatelor farmaceutice – cu 5,5%; fabricarea bijuteriilor, imitațiilor de bijuterii și articolelor similare – cu 5,1%; fabricarea vopselelor, lacurilor, cernelii tipografice și masticurilor – cu 5,1%; fabricarea echipamentelor electrice – cu 4,5%; fabricarea produselor textile – cu 4,3%; prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn și plută, cu excepția mobilei; fabricarea articolelor din paie și din alte materiale vegetale împletite – cu 4,1%; fabricarea încălțămintei – cu 4,0%; fabricarea hîrtiei și a produselor din hîrtie – cu 3,7%; fabricarea de mobilă – cu 2,9%; fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice – cu 2,8%;

fabricarea de articole de îmbrăcăminte – cu 2,4%; fabricarea de mașini, utilaje și echipamente n.c.a – cu 1,2% etc.

În *sectorul energetic* pe parcursul perioadei de raport prețurile au crescut în medie cu 8,7%, inclusiv la producția, transportul și distribuția energiei electrice cu 12,7%, iar la furnizarea de abur și aer condiționat – cu 2,4%.

Pe *Principalele Grupe Industriale* (conform recomandărilor UE) prețurile au evoluat în felul următor: în luna iunie comparativ cu luna mai curent prețurile s-au majorat în industria bunurilor intermediare (exclusiv sectorul energetic) cu 0,2% și la activități și bunuri legate de energie cu 0,1%. În industria bunurilor de uz curent prețurile au rămas la același nivel, iar în industria bunurilor de folosință îndelungată prețurile s-au micșorat cu 0,2% și în industria bunurilor de capital – cu 0,1%.

Comparativ cu luna decembrie 2015 prețurile s-au majorat în industria bunurilor de uz curent cu 1,4%, în industria bunurilor de folosință îndelungată – cu 1,3%, în industria bunurilor intermediare (exclusiv sectorul energetic) – cu 1,1%, în industria bunurilor de capital – cu 0,7%, iar la activități și bunuri legate de energie prețurile s-au diminuat cu 3,3%.

Indicii prețurilor producției industriale pe Principalele Grupe Industriale se prezintă în tabelul următor:

	Iunie 2016 în % față de:	
	mai 2016	decembrie 2015
Industrie – total	100,0	100,8
inclusiv livrat pe piața: internă	100,0	100,7
externă	100,1	101,0
Industria bunurilor intermediare (excepție energie)	100,2	101,1
inclusiv livrat pe piața: internă	100,2	101,0
externă	100,0	102,0
Industria bunurilor de capital	99,9	100,7
inclusiv livrat pe piața: internă	100,0	100,9
externă	99,9	100,4
Industria bunurilor de folosință îndelungată	99,8	101,3
inclusiv livrat pe piața: internă	100,0	101,4
externă	99,0	101,1
Industria bunurilor de uz curent	100,0	101,4
inclusiv livrat pe piața: internă	99,9	101,8
externă	100,2	100,8
Activități și bunuri legate de energie	100,1	96,7

Indicele prețurilor de vânzare a produselor agricole de către întreprinderile agricole¹ se caracterizează prin următoarele date:

	Ianuarie-iunie în % față de aceeași perioadă a anului precedent				
	2012	2013	2014	2015	2016
Total produse agricole	97,7	106,8	91,5	98,5	103,8
din care:					
produse vegetale	85,2	117,3	79,5	104,9	113,2
produse animaliere	117,9	97,1	116,8	89,3	92,2

În ianuarie-iunie 2016 față de perioada respectivă a anului 2015 prețurile producătorului (prețurile medii de vânzare la produsele agricole de către întreprinderile agricole¹) au crescut cu 3,8%.

Prețurile la *produsele vegetale* s-au majorat în medie cu 13,2%. Mai esențial au crescut prețurile la cartofi – de 3,4 ori, legume – cu 53,2%, fructe – cu 38,4%, porumb (exclusiv semințe de soi) – cu 22,3%, leguminoase pentru boabe – cu 18,1%, floarea soarelui (exclusiv semințe de soi) – cu 17,1%, soia – cu 10,5%, rapiță – cu 5,7%, orz – cu 5,4%. Totodată, s-au micșorat prețurile de vânzare la struguri – cu 37,0%, pomușoare – cu 15,3%, grâu (exclusiv semințe de soi) – cu 2,6%.

La *produsele animaliere* a fost înregistrată micșorarea prețurilor producătorilor în medie cu 7,8%. Au scăzut prețurile la ouă alimentare – cu 28,3%, ovine și caprine (în masă vie) – cu 16,0%, păsări (în masă vie) – cu 1,6%. Totodată, au crescut prețurile de vânzare la bovine (în masă vie) – cu 16,8%, porcine (în masă vie) – cu 3,2% și lapte – cu 8,1%.

Prețurile în construcții. În trimestrul II 2016 indicele prețurilor la lucrările de construcții-montaj în total pe economie a constituit 107,6% față de perioada respectivă a anului 2015.

În profil pe sectoarele economiei naționale creșterea mai semnificativă a prețurilor în trimestrul de referință față de perioada respectivă a anului 2015 a fost marcată la construcția de locuințe (cu 11,9%).

¹ Întreprinderile agricole și gospodăriile țărănești (de fermier) cu suprafața terenurilor agricole de 50 ha și peste

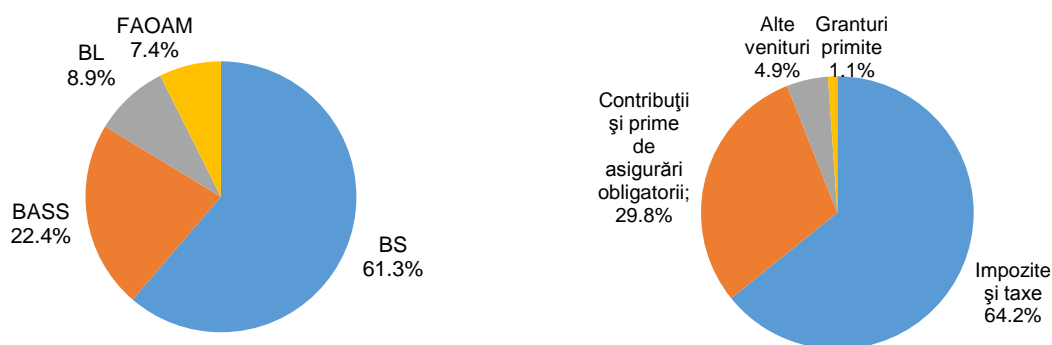
V. FINANȚE

5.1. Executarea bugetului public național

Conform datelor Ministerului Finanțelor, în ianuarie-iunie 2016 la bugetul public național au fost acumulate venituri în sumă de 21 031,3 mil. lei, fiind cu 240,8 mil. lei (cu 1,2%) superioare veniturilor acumulate în perioada respectivă a anului 2015. Din suma totală a veniturilor bugetului public național 61,3% revin veniturilor administrate de bugetul de stat (BS); 22,4% – veniturilor administrate de bugetul asigurărilor sociale de stat (BASS); 8,9% - veniturilor administrate de bugetele locale (BL) și 7,4% - veniturilor administrate de fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală (FAOAM).

Încasările din impozite și taxe au însumat 13504,9 mil. lei (64,2% din total venituri), urmate de contribuții și prime de asigurări obligatorii – 6262,0 mil. lei (29,8%), alte venituri – 1041,2 mil. lei (4,9%) și venituri din granturi primite – 223,2 mil. lei (1,1%).

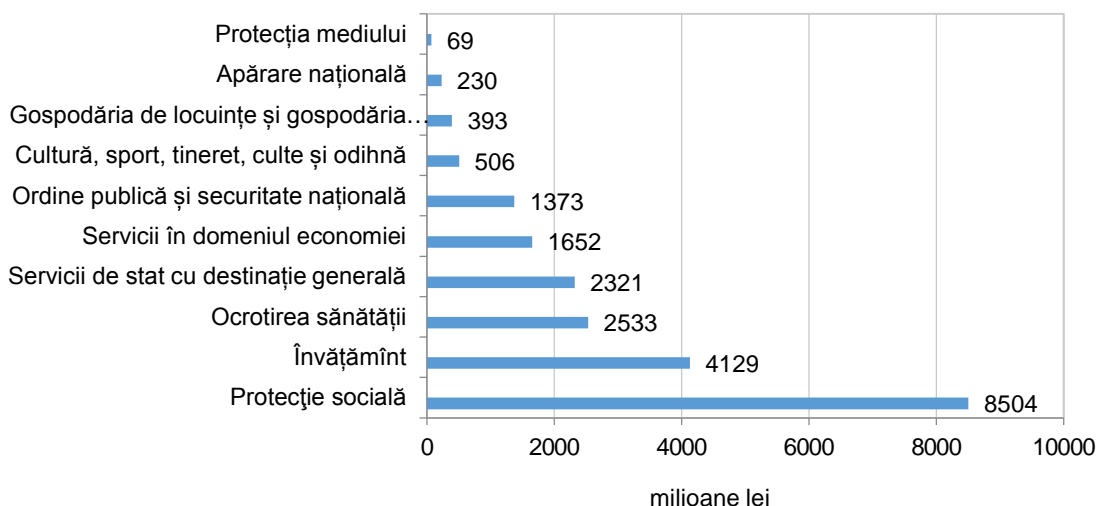
Structura veniturilor bugetului public național în ianuarie-iunie 2016

Partea de cheltuieli (inclusiv active nefinanciare) a bugetului public național s-a executat în sumă de 21709,4 mil. lei. Din totalul cheltuielilor bugetului public național 6893,9 mil. lei (31,8%) revin cheltuielilor administrate de bugetul de stat; 7431,8 mil. lei (34,2%) – cheltuielilor administrate de bugetul asigurărilor sociale de stat; 5140,7 mil. lei (23,7%) – cheltuielilor administrate de bugetele locale și 2243,0 mil. lei (10,3%) – cheltuielilor administrate de fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală.

În ianuarie-iunie 2016 pentru realizarea acțiunilor de protecție socială au fost alocate 39,2% mijloace, pentru învățământ – 19,0%, pentru ocrotirea sănătății – 11,7%, pentru serviciile de stat cu destinație generală - 10,7%, pentru servicii în domeniul economiei – 7,6%, pentru ordinea publică și securitatea națională – 6,3%, pentru cultură, sport, tineret, culte și odihnă – 2,3%, pentru gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale – 1,8%, pentru apărarea națională -1,1% și pentru protecția mediului – 0,3%.

Cheltuielile Bugetului Public Național, pe domenii de utilizare conform clasificăției funcționale în ianuarie-iunie 2016

Depășirea cheltuielilor asupra veniturilor s-a soldat, în perioada de referință, cu formarea deficitului bugetar în sumă de 678,1 mil. lei.

5.2. Credite, depozite și rulajul de casă¹

Credite. Soldul total al creditelor în economie la 30 iunie 2016 a însumat 41 927 mil. lei, fiind în descreștere cu 3,8% față de soldul înregistrat la 30 iunie 2015. Reducerea a fost condiționată de micșorarea atât a soldului creditelor pe termen scurt, cât și a soldului creditelor pe termen mediu și lung cu 15,0% și 2,8% respectiv.

Depozite. Soldul depozitelor persoanelor fizice la 30 iunie 2016 a constituit 36 924 mil. lei, depășind cu 7,0% soldul înregistrat la 30 iunie 2015. Creșterea soldului total a fost generată de majorarea cu 22,8% a soldului depozitelor în monedă națională, atunci când soldul depozitelor în valută străină a fost în descreștere cu 6,6%.

	Situția la 30 iunie				
	milioane lei		structura, %		2016 în % față de 2015
	2015	2016	2015	2016	
Soldul creditelor – total	43 600	41 927	100,0	100,0	96,2
din care:					
credite pe termen scurt	3 596	3 056	8,2	7,3	85,0
credite pe termen mediu și lung	40 004	38 871	91,8	92,7	97,2
Soldul depozitelor persoanelor fizice – total	34 497	36 924	100,0	100,0	107,0
în monedă națională	15 988	19 633	46,3	53,2	122,8
în valută străină	18 509	17 291	53,7	46,8	93,4

Rulajul de casă. În ianuarie-iunie 2016 încasările în numerar în instituțiile financiare au însumat 46 994 mil. lei, fiind în descreștere cu 1,0% față de încasările perioadei respective ale anului precedent. În mod deosebit s-au redus încasările de la vânzarea valutei străine persoanelor fizice (cu 54,2%), fiind urmate de încasările de la întreprinderile care prestează servicii de transport (cu 19,5%) și încasările de la întreprinderile care prestează alte servicii (cu 10,3%); încasările de la comercializarea mărfurilor de consum, indiferent de canalul de desfacere, și alte încasări s-au majorat cu 8,6% și 10,9% respectiv.

În numerar s-au eliberat mijloace bănești în sumă de 47 125 mil. lei, depășind cu 2,9% eliberările efectuate în perioada respectivă a anului 2015. Considerabil s-au majorat eliberările pentru cumpărarea valutei străine de la persoane fizice (cu 16,6%) și pentru alte scopuri (cu 17,7%). Concomitent, eliberările din conturile curente și din conturile de depozit ale persoanelor fizice și eliberările pentru achiziționarea produselor agricole s-au redus cu 43,7% și 39,9% respectiv.

	Ianuarie - iunie				
	milioane lei		structura, %		2016 în % față de 2015
	2015	2016	2015	2016	
Încasări – total	47 478	46 994	100,0	100,0	99,0
de la comercializarea mărfurilor de consum, indiferent de canalul de desfacere	23 820	25 865	50,2	55,0	108,6
din plățile pentru chirie și servicii comunale	2 903	2 704	6,1	5,8	93,2
de la întreprinderile care prestează servicii de transport	1 061	854	2,2	1,8	80,5
de la vânzarea valutei străine persoanelor fizice	5 311	2 432	11,2	5,2	45,8
din impozite și taxe	1 003	1 019	2,1	2,2	101,5
de la întreprinderile care prestează alte servicii	3 360	3 013	7,1	6,4	89,7
alte încasări	10 019	11 107	21,1	23,6	110,9
Eliberări – total	45 790	47 125	100,0	100,0	102,9
pentru salarii, burse, plăți sociale, plata pensiilor, indemnizațiilor și despăgubirilor de asigurare	6 027	6 229	13,2	13,2	103,4
pentru achiziționarea produselor agricole	1 846	1 109	4,0	2,4	60,1
pentru cumpărarea valutei străine de la persoane fizice	16 608	19 367	36,3	41,1	116,6
din conturile curente și din conturile de depozit ale persoanelor fizice (net)	7 589	4 275	16,6	9,1	56,3
pentru alte scopuri	13 719	16 146	30,0	34,3	117,7

¹ Conform datelor Băncii Naționale a Moldovei

5.3. Asigurări

În ianuarie-martie 2016 primele brute subscrise au constituit 284,4 mil. lei, fiind în creștere cu 8,3% față de primele brute subscrise în perioada respectivă a anului precedent.

Despăgubirile și indemnizațiile de asigurare plătite au însumat 114,7 mil. lei, fiind în creștere cu 36,8% față de achitățile efectuate în perioada corespunzătoare ale anului 2015.

Prime brute subscrise, despăgubiri și indemnizații de asigurare plătite în ianuarie-martie

	Prime brute subscrise					Despăgubiri și indemnizații de asigurare plătite				
	mil. lei		structura, %		2016 în % față de 2015	mil. lei		structura, %		2016 în % față de 2015
	2015	2016	2015	2016		2015	2016	2015	2016	
Total	262,5	284,4	100,0	100,0	108,3	83,9	114,7	100,0	100,0	136,8
inclusiv:										
Asigurări generale	242,3	265,0	92,3	93,2	109,4	80,5	112,1	95,9	97,7	139,4
din care:										
asigurări de vehicule terestre (altele decât feroviare) (CASCO)	56,5	55,4	21,5	19,5	97,9	30,7	34,6	36,6	30,1	112,6
asigurări de răspundere civilă auto	123,5	139,0	47,1	48,9	112,6	41,4	66,2	49,3	57,7	de 1,6 ori
alte asigurări generale	62,3	70,6	23,7	24,8	113,3	8,4	11,4	10,0	9,9	136,0
Asigurări de viață	20,2	19,4	7,7	6,8	96,2	3,4	2,6	4,1	2,3	76,1
din care:										
asigurări de viață (fără asigurarea cu pensii și fără anuități)	19,1	18,4	7,3	6,5	96,1	3,3	2,1	4,0	1,8	63,4
alte asigurări de viață	1,1	1,0	0,4	0,3	92,5	0,1	0,5	0,1	0,5	de 4,1 ori

În ianuarie-martie 2016 veniturile și cheltuielile societăților de asigurare s-au redus în raport cu perioada respectivă a anului 2015 cu 21,5% și 27,6% respectiv. Profitul pînă la impozitare a crescut cu 47,3%.

În perioada de referință 11 societăți de asigurare au acumulat profit în sumă de 90,5 mil. lei și 8 societăți de asigurare au suportat pierderi în sumă de 2,9 mil. lei.

Rezultatele financiare ale societăților de asigurare în ianuarie-martie

	milioane lei		2016 în % față de 2015
	2015	2016	
Venituri – total	733,9	576,1	78,5
Venituri din activitatea operațională	348,3	475,8	136,6
din care, din activitatea de asigurare	345,5	467,4	135,3
Cheltuieli – total	674,5	488,6	72,4
Cheltuieli ale activității operaționale	403,9	427,0	105,7
din care, ale activității de asigurare	317,7	340,8	107,3
Profitul (+)/ Pierderea (-) pînă la impozitare	59,4	87,6	147,3

5.4. Piața valorilor mobiliare¹

În ianuarie-iunie 2016, în Registrul de stat al valorilor mobiliare (RSVM) au fost înregistrate 2 emisiuni de constituire în volum de 2,0 mil. lei și 16 emisiuni suplimentare de acțiuni în volum de 331,9 mil. lei. Volumul total al emisiunilor de acțiuni a constituit 333,9 mil. lei și s-a majorat față de perioadă respectivă a anului precedent cu 196,6 mil. lei (de 2,4 ori). Investițiile străine au constituit 8,9 mil. lei (31,6%) din volumul total al emisiunilor de valori mobiliare.

În aceeași perioadă din RSVM au fost excluse valorile mobiliare a 11 societăți pe acțiuni.

Valorile mobiliare corporative înregistrate în RSVM în ianuarie-iunie

	Volumul total al emisiunilor, mil. lei		Modificări față de perioada respectivă a anului precedent (+)/(-)	
	2015	2016	mil. lei	%
Emisiuni de constituire	8,5	2,0	-6,5	-76,2
Emisiuni suplimentare	128,8	331,9	203,1	de 2,6 ori
Total	137,3	333,9	196,6	de 2,4 ori

În perioada de referință pe piața reglementată (piața bursieră), în Sistemul multilateral de tranzacționare (MTF) și în afara pieței reglementate sau MTF (piața extrabursieră) au fost efectuate tranzacții cu valori mobiliare corporative în sumă de 1 043,8 mil. lei, fiind în creștere cu 548,4 mil. lei (de 2,1 ori) comparativ cu volumul tranzacțiilor efectuate în ianuarie-iunie 2015. În perioada de referință cota tranzacțiilor pe piața reglementată a constituit 30,6% din volumul total al tranzacțiilor de valori mobiliare pe piața secundară.

Tranzacții cu valori mobiliare corporative în ianuarie-iunie

	Volumul total al valorilor mobiliare tranzacționate, mil. lei		Modificări față de perioada respectivă a anului precedent (+)/(-)	
	2015	2016	mil. lei	%
Piața reglementată (piața bursieră)	183,0	319,1	136,1	de 1,7 ori
Sistemul multilateral de tranzacționare în afara pieței reglementate sau MTF (piața extrabursieră)	—	2,6	x	x
Total	495,4	1 043,8	548,4	de 2,3 ori

¹ Conform datelor Comisiei Naționale a Pieței Financiare

VI. SITUAȚIA SOCIALĂ

6.1. Nivelul de trai al populației

Veniturile disponibile ale populației. Conform datelor Cercetării Bugetelor Gospodăriilor Casnice, veniturile disponibile ale populației în trimestrul I 2016 au constituit 2 026,8 lei lunar în medie pe o persoană, fiind în creștere cu 9,3% față de aceeași perioadă a anului precedent. În termeni reali (cu ajustarea la indicele prețurilor de consum)¹ veniturile populației au înregistrat o descreștere de 1,5%.

Veniturile disponibile ale populației, în trimestrul I

	2012	2013	2014	2015	2016
Venituri disponibile - total (medii lunare pe o persoană), lei	1 438,3	1 560,4	1 651,1	1 854,0	2 026,8
inclusiv în % pe surse de formare:					
Activitatea salariată	43,9	42,5	42,6	40,2	42,5
Activitatea individuală agricolă	10,1	9,1	10,1	9,6	8,7
Activitatea individuală non-agricolă	5,9	6,4	5,9	5,3	6,2
Venituri din proprietate	0,1	0,3	0,1	0,2	0,2
Prestații sociale	18,4	19,4	20,0	21,4	19,5
pensii	15,3	16,0	17,8	17,8	16,3
indemnizații pentru copii	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9
ajutor social	0,6	0,9	0,4	0,2	0,5
Alte venituri	21,6	22,3	21,2	23,3	23,0
din care, transferuri din afara țării	15,5	16,6	17,0	18,6	18,4
Ponderea veniturilor în natură în total venituri disponibile, %	12,5	10,8	11,2	10,8	9,9

Plățile salariale reprezintă cea mai importantă sursă de venit, 42,5% din veniturile totale disponibile, contribuția acestora fiind în creștere față de trimestrul I 2015 cu 2,3 puncte procentuale. Veniturile din prestațiile sociale sînt a doua sursă de venit după importanță și au contribuit la formarea veniturilor populației în proporție de 19,5% sau cu 1,9 puncte procentuale mai puțin față de aceeași perioadă a anului precedent.

Veniturile din activitățile pe cont propriu reprezintă 14,9% din veniturile populației, inclusiv 8,7% sînt veniturile din activitatea agricolă, iar 6,2% – din activitatea individuală non-agricolă.

Transferurile bănești din afara țării rămîn a fi o sursă semnificativă pentru bugetul gospodăriilor. În medie, acestea reprezintă 18,4% din total venituri sau cu 0,2 puncte procentuale mai puțin comparativ cu trimestrul I 2015.

Veniturile populației din mediul urban sînt în medie cu 785,5 lei sau de 1,5 ori mai mari decît veniturile populației rurale. Totodată, sursa principală de venit a populației din mediul urban este activitatea salariată, care reprezintă 55,4% din total venituri și prestațiile sociale – 18,3%. În mediul rural, cea mai importantă sursă de venit la fel este activitatea salariată (28,1%), dar contribuția acesteia este de 2 ori mai mică decît în mediul urban. Veniturile obținute din activitatea agricolă au asigurat 17,2% din totalul veniturilor disponibile.

În structura veniturilor disponibile predominante sînt *veniturile bănești*, cu o pondere de 90,1% față de 9,9% pentru *veniturile în natură*. În termeni absoluți, valoarea veniturilor bănești a însumat 1825,4 lei lunar în medie pe o persoană, iar cele în natură – 201,4 lei. Veniturile bănești constituie 96,2% din veniturile populației din mediul urban, iar în cazul mediului rural contribuția acestora este de 83,2%.

Cheltuielile de consum ale populației. Cheltuielile medii lunare de consum ale populației în trimestrul I 2016 au constituit 2058,5 lei pe o persoană, fiind în creștere cu 7,6% față de aceeași perioadă a anului precedent. În termeni reali (cu ajustarea la indicele prețurilor de consum) populația a cheltuit în medie cu 3,1% mai puțin comparativ cu trimestrul I 2015.

Cheltuielile de consum ale populației, în trimestrul I

	2012	2013	2014	2015	2016
Cheltuieli de consum - total (medii lunare pe o persoană), lei	1 510,9	1 656,1	1 733,7	1 913,3	2 058,5
inclusiv în % pentru:					
Produse alimentare	43,8	43,4	43,9	41,5	42,0
Băuturi alcoolice, tutun	1,6	1,7	1,2	1,4	1,4
Îmbrăcăminte, încălțăminte	10,9	9,6	10,4	11,0	9,7
Întreținerea locuinței	18,3	18,3	18,6	17,1	17,5
Dotarea locuinței	3,0	3,2	3,2	3,5	3,6
Îngrijire medicală și sănătate	6,2	6,7	6,6	7,7	6,3

¹ Indicele prețurilor de consum în trimestrul I 2016 față de trimestrul I 2015 a constituit 111,0%

	2012	2013	2014	2015	2016
Transport	3,8	4,6	4,4	4,9	7,3
Comunicații	4,5	4,5	4,5	4,4	4,3
Agrement	1,1	1,3	1,2	1,6	1,2
Învățămînt	1,1	0,8	0,6	0,6	0,6
Hoteluri, restaurante, cafenele etc.	2,1	1,8	1,2	1,7	1,1
Diverse	3,7	4,1	4,1	4,8	5,0

Cea mai mare parte a cheltuielilor a fost destinată acoperirii necesarului de consum alimentar – 42%. Pentru întreținerea locuinței o persoană în medie a alocat 17,5% din cheltuielile totale de consum (+0,4 p.p față de trimestrul I 2015), iar pentru îmbrăcăminte și încălțăminte – 9,7% (-1,3 p.p.). Celelalte cheltuieli au fost direcționate pentru transport (7,3% față de 4,9% în trimestrul I 2015), serviciile de sănătate (6,3% față de 7,7%), comunicații – 4,3%, dotarea locuinței – 3,6%, învățămînt – 0,6% etc.

Remunerarea muncii. În luna iunie 2016, câștigul salarial nominal mediu brut a fost de 5169,7 lei, înregistrând o creștere de 9,2% față de luna iunie 2015 și de 6,3% față de luna precedentă (mai 2016).

Indicele câștigului salarial real pentru luna iunie 2016 față de luna iunie 2015 (calculat ca raport între indicele câștigului salarial nominal brut și indicele prețurilor de consum) a fost de 101,7%, sau în creștere cu 1,7%.

În sfera bugetară câștigul salarial mediu a constituit în luna iunie curent 4738,3 lei (+6,0% față de iunie 2015), în sectorul economic (real) – 5350,0 lei (+10,5% față de iunie 2015).

Evoluția câștigului salarial mediu lunar

	Câștigul salarial mediu lunar al unui salariat din economia națională, lei	În % față de:	
		perioada similară a anului precedent	perioada precedentă
2014			
Trimestrul I	3 803,7	109,1	96,3
Trimestrul II	4 081,8	107,8	107,3
Semestrul I	3 944,2	108,4	x
Trimestrul III	4 291,2	111,9	105,1
Ianuarie-septembrie	4 060,4	109,6	x
Trimestrul IV	4 508,6	114,1	105,1
Anual	4 172,0	110,8	x
2015			
Trimestrul I	4 300,2	113,1	95,4
Trimestrul II	4 594,2	112,6	106,8
Semestrul I	4 448,3	112,8	x
Trimestrul III	4 749,2	110,7	103,4
Ianuarie-septembrie	4 548,3	112,0	x
Trimestrul IV	4 800,8	106,5	101,1
Anual	4 610,9	110,5	x
2016			
Ianuarie	4 665,8	109,5	89,3
Februarie	4 650,6	109,7	99,7
Martie	4 749,7	108,0	102,1
Trimestrul I	4 689,2	109,0	x
Aprilie	4 909,6	108,5	103,4
Mai	4 863,9	107,5	99,1
Iunie	5 169,7	109,2	106,3
Trimestrul II	4 980,7	108,4	106,2
Semestrul I	4 835,9	108,7	x

Câștigul salarial mediu pe activități economice, în luna iunie 2016

	Lei	În % față de:		În % față de câștigul salarial mediu pe economie în iunie 2016
		iunie 2015	mai 2016	
Total economie	5 169,7	109,2	106,3	100,0
Agricultură, silvicultură și pescuit	3 122,1	106,3	102,7	60,4
Industria totală	5 275,1	106,9	102,2	102,0
Industria extractivă	4 659,7	98,0	104,8	90,1
Industria prelucrătoare	4 846,6	107,3	101,4	93,8
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	8 591,0	110,5	107,3	166,2
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	4 894,3	103,0	99,9	94,7
Construcții	4 995,4	106,6	103,2	96,6
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor	4 607,0	115,9	102,8	89,1
Transport și depozitare	4 695,7	107,5	98,0	90,8
Activități de cazare și alimentație publică	3 542,7	115,0	103,6	68,5
Informații și comunicații	10 933,8	113,8	100,6	211,5
Activități financiare și de asigurări	9 828,6	116,0	107,6	190,1
Tranzacții imobiliare	4 875,5	118,4	102,9	94,3
Activități profesionale, științifice și tehnice	6 959,8	106,1	106,2	134,6
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	4 074,6	109,7	99,1	78,8
Administrație publică și apărare; asigurări sociale obligatorii	6 683,2	111,4	115,8	129,3
Învățământ	4 438,3	103,1	113,5	85,9
Sănătate și asistență socială	4 903,5	107,5	109,2	94,9
Artă, activități de recreare și de agrement	3 257,6	102,4	106,4	63,0
Alte activități de servicii	9 434,2	118,8	112,3	182,5

Câștigul salarial mediu în profil teritorial¹ în luna iunie 2016

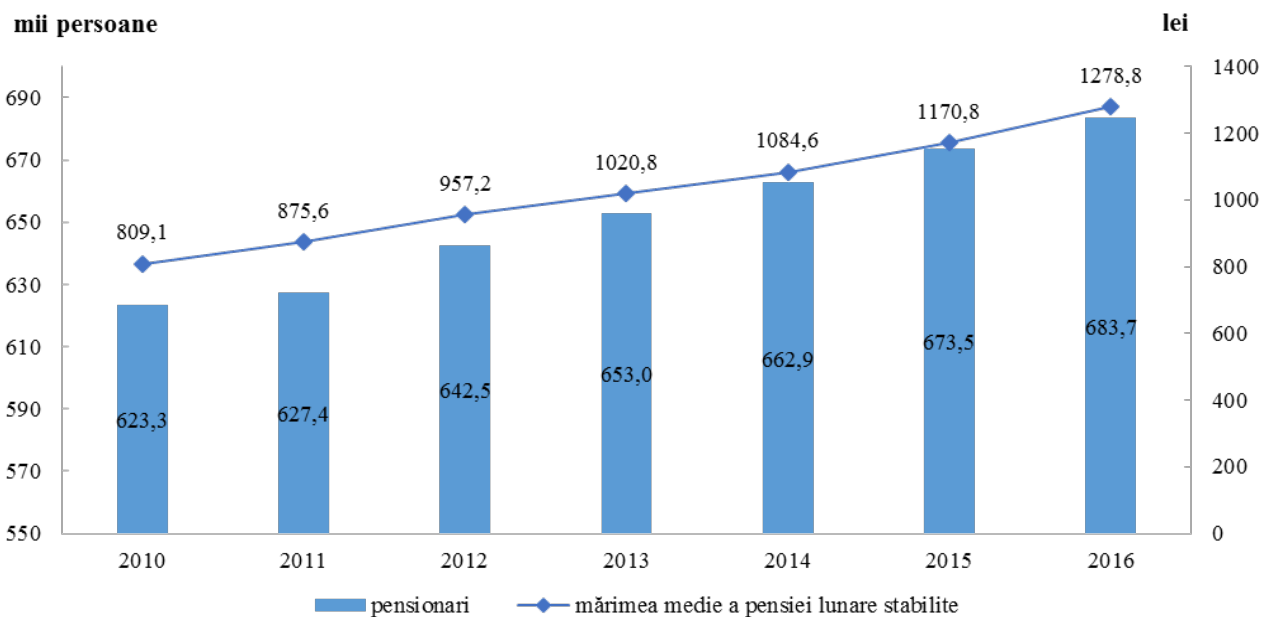
	Lei	În % față de:		În % față de câștigul salarial mediu pe economie în iunie 2016
		iunie 2015	mai 2016	
Total	5 169,7	109,2	106,3	100,0
Regiuni de dezvoltare:				
Mun. Chișinău	6 064,1	109,0	105,3	117,3
Nord	4 256,4	106,8	106,2	82,3
Mun. Bălți	5 234,4	109,5	101,7	101,3
Briceni	3 703,9	113,1	113,7	71,6
Dondușeni	3 988,0	99,6	113,2	77,1
Drochia	4 297,7	100,5	101,7	83,1
Edineț	3 601,5	106,3	103,7	69,7
Fălești	3 471,9	101,9	106,2	67,2
Florești	3 842,1	103,8	107,0	74,3
Glodeni	3 856,4	101,8	120,6	74,6
Ocnița	3 747,2	105,7	116,5	72,5
Rîșcani	3 802,9	108,3	105,8	73,6
Sîngerei	4 097,8	111,5	124,4	79,3
Soroca	3 903,3	108,2	106,7	75,5
Centru	4 110,4	109,2	109,2	79,5
Anenii Noi	3 841,6	111,2	105,1	74,3
Călărași	3 978,7	103,9	107,9	77,0
Criuleni	4 568,5	114,5	114,4	88,4
Dubăsari	4 466,5	103,4	119,8	86,4

	Lei	În % față de:		În % față de câștigul salarial mediu pe economie în iunie 2016
		iunie 2015	mai 2016	
Hîncești	4 210,7	106,7	113,9	81,4
Ialoveni	4 511,6	115,7	111,0	87,3
Nisporeni	3 756,5	109,4	105,1	72,7
Orhei	4 114,9	107,8	108,4	79,6
Rezina	4 043,2	101,4	100,7	78,2
Strășeni	3 929,6	98,9	110,0	76,0
Șoldănești	3 685,4	110,9	113,6	71,3
Telenești	3 567,0	114,9	108,6	69,0
Ungheni	4 272,8	111,3	107,1	82,7
Sud	3 949,5	108,9	112,1	76,4
Basarabeasca	3 902,9	118,5	107,6	75,5
Cahul	4 491,6	106,5	120,8	86,9
Cantemir	3 493,2	108,9	97,0	67,6
Căușeni	3 599,3	106,9	105,7	69,6
Cimișlia	3 817,2	104,4	116,9	73,8
Leova	3 501,2	109,8	108,5	67,7
Ștefan Vodă	3 735,4	117,8	115,4	72,3
Taraclia	4 227,6	105,6	105,4	81,8
UTA Găgăuzia	3 696,7	101,8	110,0	71,5

¹ Repartizarea pe municipii și raioane se face conform amplasării sediului central al unității.

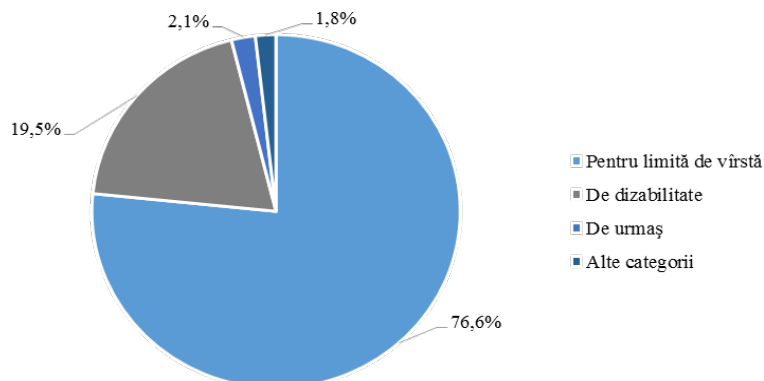
Pensii. Conform datelor Casei Naționale de Asigurări Sociale numărul pensionarilor aflați la evidența organelor de protecție socială la 1 iulie 2016 a constituit 683,7 mii persoane sau cu 10,4 mii persoane mai mult comparativ cu 1 iulie 2015. Mărimedia medie a pensiei lunare stabilite la 1 iulie 2016 a constituit 1278,8 lei (până la indexare), fiind în creștere cu 9,2 la sută față de 1 iulie 2015.

Evoluția numărului pensionarilor și a mărimedia medie a pensiei lunare stabilite la 1 iulie

În structura pensionarilor cea mai mare pondere o dețin pensionarii pentru limita de vîrstă - 76,6%, urmată de categoria de pensionari cu dizabilități și de urmaș, respectiv cu 19,5% și 2,1%.

Structura pensionarilor, la 1 iulie 2016

Circa 56 mii persoane beneficiază de alocații sociale, cea mai mare categorie de beneficiari fiind persoanele cu dizabilități din copilărie (47,8%). La 1 iulie 2016, 77,2 mii persoane beneficiau de indemnizații pentru îngrijirea copiilor, din care 56,6% sunt persoane asigurate. Mărimea medie a indemnizației lunare pentru îngrijirea copiilor în cazul persoanelor asigurate a constituit 1186,7 lei, iar pentru cele neasigurate - 440 lei.

Piața forței de muncă. Conform datelor Anchetei Forței de Muncă, în trimestrul I 2016 populația economic activă a Republicii Moldova a constituit peste 1 198 mii persoane.

Rata de activitate a populației de 15 ani și peste (proporția populației active de 15 ani și peste în populația totală în vîrstă de 15 ani și peste) a constituit 40,1%, atingînd valori mai înalte în rîndul populației masculine - 43,1%, în comparație cu rata pentru femei - 37,5%. Ratele de activitate pe medii au înregistrat următoarele valori: urban - 44,9%, rural - 46,3%. Cea mai înaltă rată de activitate (60,4%) s-a înregistrat în categoria de vîrstă 45-49 ani.

Populația ocupată a fost de aproximativ 1 124 mii persoane. Repartiția pe sexe relevă că ponderea bărbaților în total populație ocupată (49,7%) a fost practic egală cu cea a femeilor (50,3%). Mediului rural i-au revenit 51,5% și celui urban - 48,5%.

Rata de ocupare a populației de 15 ani și peste (proporția populației ocupate în populația de 15 ani și peste) a fost de 37,6%. La bărbați ea a fost mai înaltă decît la femei (respectiv 39,5% și 35,9%). Rata de ocupare în mediul rural (41,1%) a fost mare decît cea din mediul urban (34,8%). Cea mai înaltă rată de ocupare (58,2%) s-a înregistrat la persoanele de 45-49 ani.

Numărul șomerilor conform definiției Biroului Internațional al Muncii (BIM) a fost de peste 74 mii persoane.

Rata șomajului (proporția șomerilor BIM în populația activă) a înregistrat la nivel de țară valoarea de 6,2%. La bărbați ea a atins valoarea de 8,3% și la femei - 4,0%. Continuă să se mențină disparități semnificative între rata șomajului în mediul urban (8,4%) și cel rural (4,0%).

Raportul de dependență economică, exprimat prin numărul persoanelor neocupate (inactive sau în șomaj) ce revin la 1000 persoane ocupate a fost de 1657^{0/100}.

Populația după participarea la activitatea economică, pe sexe și medii

	Trimestrul I 2015	Trimestrul II 2015	Trimestrul III 2015	Trimestrul IV 2015	Trimestrul I 2016	procente
Total						
Rata de activitate ¹	38,6	44,8	45,2	40,9	40,1	
Rata de ocupare ²	35,3	43,0	43,7	39,2	37,6	
Rata șomajului ³	8,5	4,1	3,3	4,2	6,2	
Masculin						
Rata de activitate ¹	41,2	47,9	48,2	43,2	43,1	
Rata de ocupare ²	36,6	45,4	46,4	41,1	39,5	
Rata șomajului ³	11,2	5,2	3,9	4,8	8,3	

	Trimestrul I 2015	Trimestrul II 2015	Trimestrul III 2015	Trimestrul IV 2015	Trimestrul I 2016
Feminin					
Rata de activitate ¹	36,1	42,1	42,4	38,9	37,5
Rata de ocupare ²	34,1	40,8	41,3	37,5	35,9
Rata șomajului ³	5,7	3,0	2,6	3,6	4,0
Urban					
Rata de activitate ¹	43,7	44,3	45,5	46,0	44,9
Rata de ocupare ²	39,7	41,6	43,2	43,4	41,1
Rata șomajului ³	9,2	6,2	5,0	5,6	8,4
Rural					
Rata de activitate ¹	34,5	45,2	44,9	36,9	36,3
Rata de ocupare ²	31,8	44,1	44,1	35,8	34,8
Rata șomajului ³	7,8	2,5	1,8	2,8	4,0

¹ Proporția populației active de 15 ani și peste în populația totală de 15 ani și peste

² Proporția populației ocupate de 15 ani și peste în populația totală de 15 ani și peste

³ Proporția șomerilor BIM în populația activă

*Populația după situația economică, pe sexe, medii și grupe de vîrstă
în trimestrul I 2016*

Sexe, medii, grupe de vîrstă	Persoane active			Rata de activitate, %	Rata de ocupare, %	Rata șomajului BIM, %
	total	din care:				
		ocupate	șomeri BIM			
Total	1 198,1	1 123,7	74,4	40,1	37,6	6,2
			Inclusiv în %			
15-24 ani	100,0	100,0	100,0			
25-34 ani	7,7	7,0	17,2	18,8	16,2	13,9
35-49 ani	26,8	26,1	37,0	47,8	43,7	8,6
50 ani și peste	34,9	35,4	27,9	57,1	54,3	5,0
Masculin	609,3	558,6	50,7	43,1	39,5	8,3
			Inclusiv în %			
15-24 ani	100,0	100,0	100,0			
25-34 ani	8,5	8,0	13,4	19,6	17,0	13,1
35-49 ani	28,9	27,9	40,3	52,3	46,2	11,6
50 ani și peste	32,0	32,6	25,3	54,6	51,0	6,6
Feminin	588,7	565,0	23,7	37,5	35,9	4,0
			Inclusiv în %			
15-24 ani	100,0	100,0	100,0			
25-34 ani	6,8	6,0	25,4	17,9	15,2	15,0
35-49 ani	24,7	24,4	30,0	43,2	41,1	4,9
50 ani și peste	38,0	38,2	33,6	59,5	57,4	3,6
Urban	594,6	544,5	50,1	44,9	41,1	8,4
			Inclusiv în %			
15-24 ani	100,0	100,0	100,0			
25-34 ani	7,3	6,5	15,9	23,7	19,4	18,3
35-49 ani	31,9	30,8	43,7	57,1	50,5	11,5
50 ani și peste	33,7	34,5	25,3	62,9	58,9	6,3
	27,0	28,1	15,1	32,9	31,3	4,7

Sexe, medii, grupe de vîrstă	Persoane active			Rata de activitate, %	Rata de ocupare, %	Rata șomajului BIM, %
	total	din care:				
		ocupate	șomeri BIM			
Rural	603,5	579,2	24,3	36,3	34,8	4,0
			Inclusiv în %			
	100,0	100,0	100,0			
15-24 ani	8,0	7,5	19,8	15,9	14,3	10,0
25-34 ani	21,8	21,7	23,2	38,7	37,0	4,3
35-49 ani	36,1	36,2	33,4	52,7	50,7	3,7
50 ani și peste	34,1	34,6	23,6	34,1	33,1	2,8

Șomajul înregistrat. Conform datelor Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, la 1 iulie 2016 în căutarea unui loc de muncă se aflau 24,9 mii *șomeri înregistrați*, fiecare al doisprezecelea fiind disponibilizat de la unitățile economice. Din numărul total de șomeri, 48 la sută o constituie femeile. Circa 12% din șomerii înregistrați beneficiază de ajutor de șomaj, mărimea medie a căruia a fost în luna iunie 2016 de 1386,3 lei. La un loc liber de muncă, anunțat de către întreprinderi, reveneau în medie 3 șomeri.

6.2. Situația demografică

Evoluția proceselor demografice în ianuarie-iunie 2016 se caracterizează prin următorii indicatori principali ai mișcării naturale a populației¹:

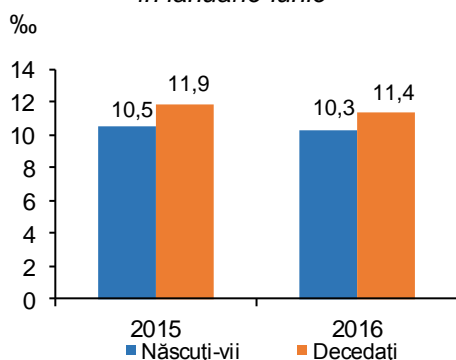
	ianuarie-iunie 2015	ianuarie-iunie 2016	ianuarie-iunie 2016 în % față de ianuarie-iunie 2015
Născuți-vii, persoane	18 554	18 258	98,4
Decedați, persoane	21 074	20 160	95,7
din care, copii sub 1 an	183	179	97,8
Scăderea naturală	-2 520	-1 902	75,5
Numărul căsătoriilor	9 539	8 661	90,8
Numărul divorțurilor	5 772	5 574	96,6

Conform datelor preliminare, în ianuarie-iunie 2016 numărul născuților-vii a scăzut cu 1,6% comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut, rata natalității constituind 10,3 născuți-vii la 1 000 locuitori. Mortalitatea generală a înregistrat de asemenea o scădere de 4,3% comparativ cu ianuarie-iunie 2015, rata mortalității a constituit 11,4 decedați la 1000 locuitori. Prin urmare, scăderea naturală a fost de 1,1 persoane la 1 000 locuitori, față de 1,4‰ în semestrul I 2015.

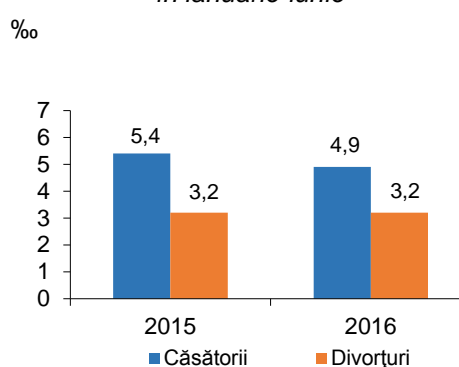
Numărul copiilor decedați în vârstă sub 1 an în această perioadă s-a micșorat cu 2,2%, rata mortalității infantile constituind 9,8 decedați în vârstă sub un an la 1 000 născuți-vii.

Rata nupțialității a constituit 4,9 căsătorii la 1 000 locuitori, numărul căsătoriilor fiind în descreștere cu 9,2%, iar rata divorțialității a alcătuit 3,2 divorțuri la 1 000 locuitori, numărul divorțurilor înregistrând la fel o descreștere cu 3,4% față de perioada similară a anului trecut.

Născuți-vii și decedați la 1 000 locuitori
în ianuarie-iunie

Căsătorii și divorțuri la 1 000 locuitori
în ianuarie-iunie

Structura mortalității pe clase ale cauzelor de deces relevă, că cele mai multe decese (58,9%) au drept cauză bolile aparatului circulator, tumorile maligne constituie 14,6%, bolile aparatului digestiv –9,3%, accidentele, intoxicațiile și traumele – 6,6%, bolile aparatului respirator – 4,9%, alte clase – 5,7%.

Conform datelor preliminare evoluția proceselor demografice pe regiuni de dezvoltare în ianuarie-iunie 2016 se prezintă astfel:

	Mun. Chișinău	Nord	Centru	Sud	UTA Găgăuzia
<i>Date absolute</i>					
Născuți-vii, persoane	5 060	4 768	5 154	2 481	795
Decedați, persoane	3 302	6 515	6 394	3 089	860
din care, copii sub 1 an	75	34	41	24	5
Sporul natural	1 758	-1 747	-1 240	-608	-65
Numărul căsătoriilor	2 202	2 138	2 753	1 142	426
Numărul divorțurilor	1 581	1 321	1 723	758	191
<i>Rate la 1 000 locuitori</i>					
Născuți-vii	12,5	9,7	9,8	9,4	9,9
Decedați	8,1	13,3	12,2	11,7	10,7
Sporul natural	4,4	-3,6	-2,4	-2,3	-0,8
Căsătorii	5,4	4,4	5,2	4,3	5,3
Divorțuri	3,9	2,7	3,3	2,9	2,4

¹ Inclusiv unele cazuri de înregistrare a actelor de stare civilă din partea stîngă a Nistrului și mun.Bender

Migrațiunea populației. Potrivit informației prezentate de Ministerul Afacerilor Interne, în ianuarie-iunie 2016, permis de ședere (permanentă și temporară) au primit 1653 cetățeni străini și 272 repatriați.

*Cetățeni străini, după țara de emigrare și scopul sosirii
în ianuarie-iunie 2016*

	Numărul imigranților	inclusiv sosiți la:						Alte cauze	
		muncă		studii		imigrația de familie		persoane	în %
		persoane	în %	persoane	în %	persoane	în %		
Ucraina	358	63	17,6	7	2,0	242	67,6	46	12,8
Federația Rusă	331	18	5,4	1	0,3	203	61,4	109	32,9
România	186	76	40,9	6	3,2	72	38,7	32	17,2
Turcia	132	79	59,9	12	9,1	35	26,5	6	4,5
Israel	92	4	4,3	83	90,2	3	3,3	2	2,2
India	76	10	13,2	62	81,6	3	3,9	1	1,3
Italia	75	49	65,3	0	0,0	22	29,3	4	5,4
Statele Unite ale Americii	56	6	10,7	1	1,8	5	8,9	44	78,6
Germania	25	10	40,0	1	4,0	6	24,0	8	32,0
Azerbaidjan	20	11	55,0	4	20,0	4	20,0	1	5,0
Belarus	19	4	21,1	0	0,0	13	68,4	2	10,5
Armenia	16	1	6,3	0	0,0	12	75,0	3	18,7
Portugalia	14	8	57,1	0	0,0	1	7,2	5	35,7
Georgia	13	5	38,5	0	0,0	7	53,8	1	7,7
Franța	12	7	58,3	0	0,0	1	8,3	4	33,4
Alte țări	228	83	36,4	28	12,3	71	31,1	46	20,2
Total	1 653	434	26,3	205	12,4	700	42,3	314	19,0

6.3. Ocrotirea sănătății

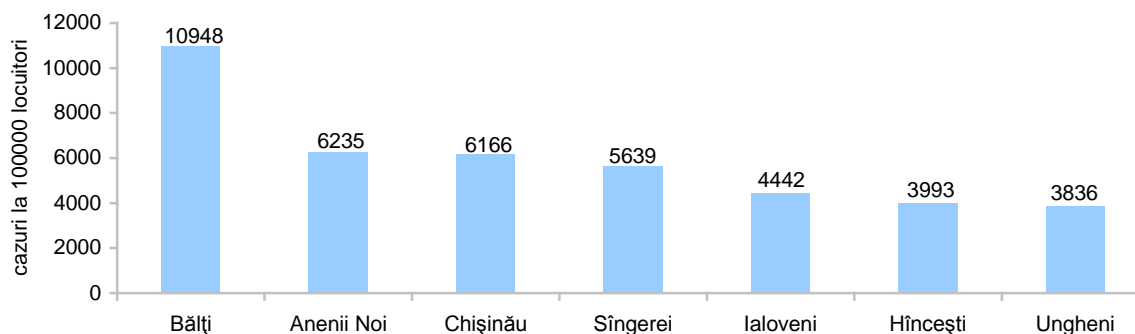
Conform datelor preliminare ale Ministerului Sănătății, morbiditatea populației de unele boli infecțioase în ianuarie-iunie 2016 s-a caracterizat prin majorarea cazurilor de îmbolnăviri prin hepatite virale, dizenterie bacteriană, precum și a cazurilor de parotidită epidemică și varicelă. În cazul celorlalte boli infecțioase s-a constatat o tendință de reducere a cazurilor de îmbolnăvire.

Morbiditatea populației, pe principalele boli infecțioase

	Ianuarie-iunie 2015, cazuri	Ianuarie-iunie 2016		Cazuri la 100 000 locuitori	
		total, cazuri	în % față de ianuarie-iunie 2015	ianuarie-iunie 2015	ianuarie-iunie 2016
Infecții intestinale					
Infecții intestinale acute	7 201	6 357	88,3	202,7	178,8
inclusiv dizenterie bacteriană	28	46	164,3	0,8	1,3
Hepatite virale					
Hepatite virale – total	161	238	147,8	4,6	6,7
din care:					
Hepatita A	117	190	162,4	3,3	5,4
Hepatita C	26	30	115,4	0,7	0,8
Infecții imunodirijabile					
Varicela	4 393	6 905	157,2	123,4	194,3
Hepatită virală B	6	9	150,0	0,2	0,3
Parotidită epidemică	25	31	124,0	0,7	0,8
Infecții respiratorii acute					
Infecții acute ale căilor respiratorii cu localizări multiple	186 888	149 685	80,1	5 253,1	4 212,8
Gripă	1 981	1 093	55,7	55,1	30,7
Boli infecțioase „social determinate”					
Tuberculoza organelor respiratorii	1 317	1 282	97,3	37,0	36,1
Sifilis	908	727	80,1	25,5	20,4
Infecție gonococică	445	366	82,2	12,5	10,3
Pediculoză	1 578	1 397	88,5	44,4	39,3

Cele mai multe cazuri al morbidității prin infecții respiratorii acute s-au înregistrat în mun. Bălți (16,5 mii cazuri sau 10,9 mii cazuri la 100 mii populație), mun. Chișinău (50,2 mii sau 6,2 mii cazuri la 100 mii populație), în raioanele Anenii Noi (5,2 mii sau 6,2 mii cazuri la 100 mii populație), Sîngerei (5,3 mii sau 5,6 mii cazuri la 100 mii populație), Ialoveni (4,5 mii sau 4,4 cazuri la 100 mii populație) etc.

Morbiditatea populației prin infecții acute ale căilor respiratorii cu localizări multiple, ianuarie-iunie 2016

Aproape fiecare al doilea caz de infecții acute ale căilor respiratorii cu localizări multiple s-a înregistrat pentru copii. Cele mai multe cazuri au fost înregistrate în mun. Chișinău (30,9 mii sau 23,9 mii cazuri la 100 mii populație), mun. Bălți – (12,0 mii sau 47,8 mii cazuri la 100 mii populație), raioanele Sîngerei (4,1 mii sau 19,8 mii cazuri la 100 mii populație), Anenii Noi (3,7 mii sau 22,0 mii cazuri la 100 mii populație), Hîncești (3,2 mii sau 12,6 mii cazuri la 100 mii populație) etc.

În cazul morbidității de boli „social determinate” s-a remarcat o diminuare a cazurilor de sifilis și infecție gonococică, respectiv cu 19,9% și 17,8%.

6.4. Infracțiuni

Conform datelor Ministerului Afacerilor Interne, în ianuarie-iunie 2016 s-au înregistrat 20,6 mii infracțiuni sau cu 10,1 la sută mai mult decât în perioada respectivă a anului precedent. Din numărul total de infracțiuni înregistrate, 3,2% sau 668 cazuri revin celor excepțional de grave și deosebit de grave, 3,3 mii cazuri (16,2%) – celor grave, iar cea mai mare parte revine infracțiunilor puțin grave - 11,4 mii cazuri (55,2%).

Numărul infracțiunilor înregistrate la 10 mii locuitori a constituit 57,8 crime. În mun. Chișinău rata infracționalității a constituit 89 crime la 10 mii populație, ceea ce depășește nivelul mediu pe țară de 1,5 ori. Un nivel înalt al criminalității a fost înregistrat de asemenea și în mun. Bălți – 69 crime la 10 mii locuitori.

În ianuarie-iunie 2016 au fost înregistrate tendințe de creștere a numărului de infracțiuni contra vieții și sănătății persoanei (20,9%), infracțiuni contra patrimoniului (15,9%), infracțiuni privind viața sexuală (10,5%), infracțiuni contra securității și a ordinii publice (9,2%), infracțiuni contra familiei și minorilor (2,5%).

Totodată, au fost înregistrate mai puține cazuri de infracțiuni contra sănătății publice și conviețuirii sociale și infracțiuni economice.

Numărul infracțiunilor înregistrate

	ianuarie-iunie 2015	ianuarie-iunie 2016	ianuarie-iunie 2016 în % față de ianuarie-iunie 2015
Infracțiuni înregistrate – total	18 696	20 588	110,1
din care:			
Infracțiuni contra vieții și sănătății persoanei	599	724	120,9
inclusiv:			
omor	74	88	118,9
vătămări intenționate grave	118	127	107,6
Infracțiuni privind viața sexuală	286	316	110,5
inclusiv violuri	139	170	122,3
Infracțiuni contra patrimoniului	9 615	11 147	115,9
inclusiv:			
furturi	7 143	8 149	114,1
țilhării	72	66	91,7
jafuri	462	485	104,9
escrocherii	919	1 193	129,8
pungășii	514	771	150,0
șantaj	23	47	de 2 ori
Infracțiuni contra sănătății publice și conviețuirii sociale	716	597	83,4
inclusiv			
infracțiuni legate de droguri	632	508	80,4
Infracțiuni contra familiei și minorilor	1 039	1 065	102,5
inclusiv:			
trafic de copii	19	14	73,7
violență în familie	969	998	102,9
Infracțiuni economice	713	560	78,5
inclusiv:			
contrabandă	97	120	123,7
fabricarea banilor falși	259	105	40,5
Infracțiuni contra securității și a ordinii publice	847	925	109,2
inclusiv:			
huliganism	722	797	110,4

Fiecare a cincea infracțiune a fost săvârșită în locuri publice, iar cu aplicarea armelor de foc, explozivelor și grenadelor în această perioadă au fost înregistrate 52 cazuri, inclusiv 14 cazuri de huliganism, 12 cazuri de vătămare intenționată, cîte 6 cazuri de furt și țilhărie, 5 cazuri de omor.

În urma infracțiunilor săvârșite au decedat 287 persoane sau cu 29 persoane mai mult comparativ cu ianuarie-iunie 2015. Principale cauze de deces fiind accidentele rutiere (34,8%), omorurile (25,1%) și vătămarile intenționate (12,5%), violența în familie (4,2%).

Din total infracțiuni înregistrate, aproape fiecare a șaptea este săvârșită de persoane în vîrstă aptă de muncă, dar fără ocupație. Ponderea infracțiunilor săvârșite de către minori sau cu participarea acestora a constituit 2,4%.

În ianuarie-iunie 2016 au fost înregistrate 1044 accidente rutiere, numărul acestora fiind în descreștere cu 14,5% față de ianuarie-iunie 2015. În fiecare zi, în medie s-au produs circa 6 accidente rutiere, în urma

căroră și-au pierdut viața 123 persoane, inclusiv 5 copii; paralel fiind înregistrate 1 250 persoane traumatizate, din care 183 copii.

Numărul accidentelor rutiere

	Ianuarie-iunie 2015	Ianuarie-iunie 2016	Ianuarie-iunie 2016 în % față de ianuarie-iunie 2015
Numărul accidentelor rutiere	1 221	1044	85,5
Persoane care au decedat în urma accidentelor rutiere	136	123	90,4
inclusiv copii	10	5	50,0
Persoane traumatizate în urma accidentelor rutiere	1 433	1250	87,2
inclusiv copii	190	183	96,3

Conform datelor Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale a Ministerului Afacerilor Interne, numărul incendiilor în ianuarie-iunie 2016 s-a micșorat cu 14,4% comparativ cu anul precedent, alcătuind 720 cazuri. În rezultatul incendiilor au fost înregistrate 60 cazuri de deces, fiind traumatizate 26 persoane.

Numărul incendiilor și cazurilor de deces

	Ianuarie-iunie 2015	Ianuarie-iunie 2016	Ianuarie-iunie 2016 în % față de ianuarie-iunie 2015
Numărul incendiilor	841	720	85,6
Persoane care au decedat în urma incendiilor	64	60	93,7
inclusiv copii	3	7	de 2,3 ori
Persoane traumatizate	20	26	130,0

Director general

Vitalie VALCOV

PRECIZĂRI METODOLOGICE

Datele privind principalii indicatori macroeconomici ai Republicii Moldova în ianuarie-iunie 2016 sînt preliminare și în edițiile ulterioare pot fi precizate.

PRODUSUL INTERN BRUT

Produsul intern brut (PIB) – principalul agregat macroeconomic al sistemului conturilor naționale care reprezintă rezultatul final al activității de producție din unitățile producătoare rezidente și care corespunde valorii bunurilor și serviciilor produse de către aceste unități pentru consumul final.

La etapa de producție PIB constituie suma valorii adăugate brute pe activități economice, iar la etapa de utilizare – valoarea bunurilor și serviciilor destinate pentru consumul final, formarea brută de capital și exportul net de bunuri și servicii.

Producția include toate produsele fabricate și serviciile prestate în cursul unei perioade contabile.

Consumul intermediar reprezintă valoarea bunurilor și serviciilor utilizate ca intrări în cursul producției, excluzând consumul de capital fix, și care sînt fie transformate, fie consumate în totalitate în timpul procesului de producție.

Serviciile intermediarilor financiari indirect măsurate (SIFIM) se măsoară indirect convențional prin soldul dintre dobânzile încasate și cele plătite de instituțiile financiare, fiind rezultatul activității de intermediere financiară a acestora. Deoarece serviciile de intermediere financiară indirect măsurate nu pot fi repartizate pe tipuri de activități, prin convenție, acestea sunt alocate consumului intermediar al unei unități speciale, numită unitate fictivă. Unitatea fictivă are o producție nulă, un consum intermediar egal cu valoarea SIFIM și o valoare adăugată brută egală, dar de semn contrar.

Valoarea adăugată brută corespunde producției totale de bunuri și servicii, diminuată cu consumul intermediar.

Impozite pe produse – impozite prelevate proporțional cu cantitatea sau valoarea bunurilor și serviciilor produse, comercializate sau importate de rezidenți. Din ele fac parte taxa pe valoarea adăugată, accize, impozite pe bunurile și serviciile importate.

Subvenții pe produse – sumele vărsate pe unitatea de bun sau serviciu produsă sau importată.

Impozite nete pe produse – impozite pe produse minus subvenții pe produse.

Consumul final reprezintă valoarea bunurilor și serviciilor utilizate pentru satisfacerea directă a necesităților umane, fie ele individuale sau colective. Consumul final acoperă consumul final al gospodăriilor, administrației publice și instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației.

Consumul final al gospodăriilor populației însumează toate bunurile și serviciile utilizate pentru satisfacerea directă a nevoilor individuale ale gospodăriilor rezidente.

Consumul final al administrației publice cuprinde cheltuielile administrației publice pentru procurarea bunurilor și serviciilor în folosul colectivității sau al unor grupuri de gospodării.

Consumul final al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației reprezintă cheltuielile acestor unități pentru procurarea bunurilor și serviciilor în vederea furnizării lor gratis gospodăriilor populației cu titlu de transferuri sociale în natură.

Formarea brută de capital arată procurarea netă a bunurilor și serviciilor de către unitățile rezidente, produse în perioada considerată, dar nu și consumate. Cuprinde formarea brută de capital fix, variația stocurilor.

Formarea brută de capital fix reprezintă valoarea bunurilor durabile dobândite de unitățile rezidente în scopul de a fi utilizate ulterior în procesul de producție.

Variația stocurilor reprezintă diferența între stocul de la sfârșitul perioadei considerate și cel inițial. Stocurile reprezintă bunurile, altele decât cele de capital fix, deținute la un moment dat de unitățile de producție.

Exportul net de bunuri și servicii se determină ca diferența între exportul de bunuri și servicii și importul de bunuri și servicii.

Ajustări sezoniere. Pe lângă calculele brute ale Produsului intern brut trimestrial se efectuează și calcule ajustate sezonier. Ajustarea sezonieră are drept scop eliminarea efectelor sezoniere din cadrul seriei de date pentru a se evidenția evoluția economică reală din perioade consecutive, exprimată în rate de creștere/ descreștere a trimestrului curent față de trimestrul precedent.

Produsul intern brut se calculează în prețuri de bază, de piață (PIB nominal) și prețuri comparabile (PIB real).

Prețul de bază reprezintă prețul primit de producător pentru o unitate de bun și serviciu, excluzând impozitele pe produse și incluzând subvențiile pe produse.

Prețul de piață include marjele comercială și de transport, impozitele pe produse și exclude subvențiile pe produse. Pentru excluderea influenței diferitor taxe pe impozite și subvenții în diferite activități economice asupra structurii producției și a exploatării veniturilor, indicatorii de ramură se calculează în prețuri de bază.

Recalcularea în prețuri comparabile se efectuează atât pentru produsul intern brut pe resurse, cât și pe componentele de utilizări.

La recalcularea producției și consumului intermediar în prețuri comparabile se utilizează două metode:

- deflatarea datelor în prețuri curente în perioada de raport cu utilizarea indicilor de preț respectivi;
- extrapolarea datelor în prețuri curente în anul de bază utilizând indicii volumului fizic sau indicatori cantitativi.

La recalcularea componentelor produsului intern brut pe utilizări se utilizează, atât indici de preț respectivi (indicii prețurilor de consum, indicele de preț pentru investiții ș.a.), cât și indicatori cantitativi.

Indicele-deflator al produsului intern brut – raportul produsului intern brut, calculat în prețuri curente de piață la volumul produsului intern brut calculat în prețuri comparabile. Spre deosebire de indicii de prețuri la bunuri și servicii, deflatorul produsului intern brut caracterizează schimbarea remunerării muncii, excedentului brut de exploatare/venitului mixt brut, consumului de capital fix în rezultatul modificării prețurilor, precum și a masei nominale a impozitelor nete.

Economia neobservată se definește ca ansamblul activităților „lipsă” în informația de bază utilizată la elaborarea conturilor naționale, fie din motivul că acestea sânt activități ascunse, ilegale, informale sau că reprezintă producția gospodăriilor casnice pentru consum propriu, fie în rezultatul neajunsurilor în sistemul colectării datelor. Includerea acestora în conturile naționale se numește **măsurarea (estimarea) economiei neobservate**.

Producția în sectorul informal se determină ca activitate economică efectuată de întreprinderi necorporative neînregistrate ale gospodăriilor casnice și/sau talia cărora după numărul salariaților e sub censul stabilit și care produc producție destinată pieței.

Producția ascunsă în sectorul formal reprezintă producția legală neînregistrată de organele administrative și fiscale și neraportată lor de către agenții economici cu scopul evaziunii impozitelor, contribuțiilor de asigurări sociale, nerespectarea legii în privința salariului minim, a numărului de ore lucrate, necompletarea chestionarelor administrative, fiscale sau statistice etc.

Producția gospodăriilor casnice pentru consum propriu este determinată ca activitate economică, în rezultatul căreia gospodăriile casnice consumă sau acumulează bunurile și serviciile produse de ele înseși.

Producția ilegală reprezintă producția de bunuri și servicii a căror vânzare, distribuire sau posesie este interzisă de lege sau care în mod obișnuit este legală, dar devine ilegală când se realizează de persoane neautorizate.

INDUSTRIE

Cercetările statistice ale producției industriale cuprind activitățile încadrate în secțiunile B „Industria extractivă”, C „Industria prelucrătoare”, D „Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat” și E „Distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare” conform Clasificatorului Activităților Economiei Moldovei CAEM, Rev.2.

Cercetările statistice cuprind:

- **lunar** – întreprinderile, în special, cu activitate principală de industrie, cu numărul personalului de la 20 persoane în sus - exhaustiv și cele cu numărul personalului de la 4 la 19 persoane – prin eșantion aleatoriu. Cu titlu de excepție în cercetările lunare mai sânt incluse unele unități industriale secundare ale întreprinderilor neindustriale, care ocupă o pondere importantă în activitatea industrială corespunzătoare, cum ar fi sectoarele de producere a cărnii de pasăre a unor fabrici avicole, unitățile de producere a pâinii și produselor de patiserie proaspete, altor produse alimentare din cadrul întreprinderilor de comerț, etc.

- **anual** – întreprinderile cu activitate principală de industrie și unitățile industriale secundare ale întreprinderilor neindustriale - exhaustiv.

Indicatorul **Valoarea producției fabricate** în prețuri curente este calculat pentru producția destinată vânzării (include și valoarea stocurilor evaluate la prețuri de vânzare). Pentru producția fabricată din materia primă a clientului se include doar costul serviciului de prelucrare.

Indicele producției industriale (exprimat în procente) este calculat prin metoda raportării valorii producției în luna de raport la media lunară a anului de bază 2012 (bază fixă). Este un indice valoric de tip Laspeyres. La calcularea indicelui valoarea producției include costul materiei prime a clientului. Pentru a obține un indice de volum al producției industriale, începând cu nivelul claselor CAEM (primele 4 semne ale codului CAEM) indicele valoric în prețuri curente este deflatat cu indicele de preț al producției industriale. Pentru agregarea indicilor de la nivelele inferioare la cele superioare ale clasificării sânt utilizate două tipuri de ponderi: la nivelele inferioare ale clasificării (cod produs conform nomenclatorului

PRODMOLD, cod grup de produse conform clasificatorului CSPM) se folosește valoarea producției fabricate în anul de bază pentru fiecare cod. La nivelele superioare: clase, grupe, diviziuni, secțiuni CAEM și Totalul general, este utilizată Valoarea adăugată brută a anului de bază, calculată în sistemul Conturilor Naționale.

Pentru colectarea datelor privind **producția fizică** a produselor industriale este utilizat Nomenclatorul de produse și servicii industriale PRODMOLD-2013, armonizat la standardul european PRODCOM, lista 2013.

AGRICULTURĂ

Producția agricolă în expresie valorică este evaluată în prețuri curente și include producția vegetală și animală, precum și valoarea serviciilor destinate pieței prestate de către întreprinderile de deservire a agriculturii și întreprinderile agricole, gospodăriile țărănești producătoare de producție agricolă și servicii nedestinate pieței, prestate de către instituțiile și organizațiile bugetare. Pentru calcularea indicelui volumului fizic al producției agricole se utilizează prețurile comparabile, în care se estimează producția vegetală și animală. Până în anul 2012 în calitate de prețuri comparabile au fost utilizate prețurile anului 2005, iar începând cu anul 2013 la calcularea producției agricole în calitate de prețuri comparabile se utilizează prețurile medii ale anului precedent.

Volumul producției vegetale se determină prin mărimea recoltei globale a culturilor agricole. În expresie valorică, la valoarea recoltei globale se adaugă valoarea cheltuielilor pentru înființarea și întreținerea plantațiilor multianuale până la intrarea pe rod.

Volumul producției animaliere se determină prin mărimea masei vii a prăsilii obținute, a sporului la creștere al vitelor și păsărilor tinere, a sporului în greutate al animalelor mature, obținut în urma îngrășării lor, precum și cantității de lapte, lână, ouă și alte produse animaliere obținute în procesul folosirii gospodărești a animalelor și păsărilor.

INVESTIȚII ÎN CAPITAL FIX

Investițiile în active materiale pe termen lung reprezintă totalitatea cheltuielilor îndreptate la crearea și reproducerea mijloacelor fixe – construcția nouă, lărgirea, reconstrucția și reutilizarea tehnică a întreprinderilor industriale, agricole, de transport, comerț și altele în funcțiune, cheltuielile pentru construcția locuințelor și obiectelor cu destinație social culturală.

Investițiile reprezintă cheltuielile efectuate pentru lucrări de construcții, de instalații și de montaj, pentru achiziționarea de utilaje, mijloace de transport, alte cheltuieli destinate **creării de noi active materiale pe termen lung**, cheltuieli pentru dezvoltarea, modernizarea, reconstrucția, reparația capitală celor existente, precum și valoarea serviciilor legate de transferul de proprietate al activelor pe termen lung.

TRANSPORTURI

Volumul mărfurilor transportate – cantitatea de mărfuri transportate, în tone.

Parcursul mărfurilor – volumul mărfurilor transportate, în tone-kilometri, adică deplasarea unei tone de marfă la un kilometru. Se calculează prin însumarea produsurilor obținute de la înmulțirea cantității mărfurilor transportate în tone cu distanța de transport în kilometri.

Pasageri transportați exprimă numărul persoanelor care au constituit obiectul transportului cu mijloacele de transport în perioada de raport, inclusiv estimările pasagerilor beneficiari de gratuități de transport.

Parcursul pasagerilor – volumul transportului de pasageri, în pasageri-kilometri, adică deplasarea unui pasager la un kilometru. Se calculează prin însumarea produsurilor obținute de la înmulțirea numărului pasagerilor transportați cu distanța de transport în kilometri.

Mărfuri și pasageri transportați, parcursul mărfurilor și pasagerilor se determină în baza datelor centralizate pe transportul feroviar și aerian și prezentate, respectiv de Î.S. „Calea Ferată din Moldova” și Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, precum și datelor rapoartelor statistice centralizate pe transportul auto, fluvial și troleibuze.

Volumul mărfurilor transportate cu **transportul auto** cuprinde datele centralizate ale cercetărilor statistice exhaustive ale întreprinderilor cu activitatea principală transport auto, cât și întreprinderilor cu alte genuri de activitate, care efectuează transportări auto de mărfuri pentru terți (contra plată) și dispun de 10 și mai multe autovehicule de marfă proprii sau închiriate.

În **transportul feroviar** volumul mărfurilor transportate include transportul mărfurilor în trafic intern, mărfurile intrate (import) și ieșite (export) și cele în tranzit.

Pasagerii transportați și parcursul pasagerilor cu autobuze (inclusiv microbuze) – calculați în baza rapoartelor statistice primite de la persoane juridice și fizice care efectuează transportări de

pasageri cu transportul public, exceptând transportările urbane realizate de întreprinderile individuale în orașele-reședință și orașele UTA Găgăuzia.

TURISM

Datele privind capacitatea și frecventarea structurilor de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare turistică provin din rapoartele statistice prezentate de agenții economici care administrează efectiv structurile de cazare turistică colective.

Datele pentru activitatea turistică provin din rapoartele statistice prezentate de agenții economici titulari de licențe de turism.

Prin **structură de primire turistică** cu funcțiuni de cazare turistică se înțelege orice construcție sau loc amenajat, destinat, conform proiectării și executării, pentru cazarea turiștilor.

Capacitatea de cazare turistică în funcțiune (exprimată în locuri-zile) reprezintă numărul de locuri de cazare puse la dispoziția turiștilor de către structurile de cazare turistică colective, ținând cont de numărul de zile în care acestea sînt deschise în perioada de raport, adică zilele în care a fost posibilă cazarea turiștilor.

Numărul de turiști cazați în structurile de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare turistică cuprinde toate persoanele (cetățeni moldoveni și străini), care se deplasează într-un loc, altul decît acela în care își au reședința, pentru o perioadă mai mică de 12 luni și petrec cel puțin o noapte într-o structură de cazare turistică colectivă în locul vizitat, scopul principal al vizitei fiind altul decît acela de a desfășura o activitate remunerată în locul vizitat.

Înnoptarea reprezintă fiecare noapte pentru care o persoană este înregistrată într-o structură de cazare turistică colectivă, indiferent dacă fizic este prezentă sau nu în cameră.

Indicii de utilizare netă a locurilor de cazare turistică se calculează prin raportarea umărului de înnoptări realizate la capacitatea de cazare turistică în funcțiune din perioada respectivă.

Turismul intern reflectă serviciile turistice prestate în locurile turistice din țară și vîndute de către titularii de licențe cetățenilor moldoveni.

COMERȚ INTERIOR

Cifra de afaceri (venitul din vînzări) reprezintă suma veniturilor obținute din vînzarea produselor, mărfurilor, prestarea serviciilor și executarea lucrărilor, provenite atît din activitatea principală, cît și din activitățile secundare, exercitate de întreprindere în perioada de referință. Acest indicator constituie suma rulajului creditor al contului 611 „*Venituri din vînzări*”.

În cifra de afaceri (venitul din vînzări) **nu se includ**:

- TVA și alte impozite deductibile similare legate de cifra de afaceri (venitul din vînzări);
- venitul din vînzarea altor active curențe (rulajul creditor al contului 612 „*Alte venituri din activitatea operațională*”);
- venitul din vînzarea activelor pe termen lung și activități investiționale (rulajul creditor al contului 621 „*Venituri din activitatea de investiții*”);
- alte venituri din activitatea financiară, venituri excepționale (622 „*Venituri din activitatea financiară*”, 623 „*Venituri excepționale*”);
- valoarea ambalajelor restituite după livrare.

COMERȚ EXTERIOR

Datele din compartimentul “Comerțul exterior” sînt elaborate în baza declarațiilor vamale completate ulterior cu unele categorii de mărfuri (produse) transportate prin cablu, conducte (energie electrică, gaze naturale), evidența cărora se ține în baza rapoartelor statistice.

Volumul comerțului exterior reprezintă totalitatea bunurilor materiale care fac obiectul schimbului între țara noastră și alte țări, care măresc sau micșorează resursele materiale ale țării ca rezultat al intrării sau ieșirii lor din țară. În volumul comerțului exterior nu sînt incluse serviciile cu caracter material și nematerial.

Evaluarea exporturilor se efectuează în prețuri F.O.B. sau franco-frontiera țării exportatoare, a importurilor

– în prețuri C.I.F. sau franco-frontiera țării importatoare. Exportul cuprinde și reexportul, adică mărfurile importate și apoi reexportate fără a fi supuse prelucrării.

Soldul balanței comerciale se calculează ca diferența dintre export și import.

Reexporturile Republicii Moldova includ în sine reexporturile de mărfuri clasice și reexporturile de mărfuri după prelucrare. **Reexporturile de mărfuri clasice** reprezintă exporturile de mărfuri străine, care anterior au fost importate în țară și nu au suferit transformări esențiale, țara de origine a acestora fiind neschimbată. **Reexporturile de mărfuri după prelucrare** reprezintă mărfurile străine, care au fost importate în țară pentru perfecționare activă, sau în scopul producerii și în urma acestor proceduri și-au schimbat poziția tarifară, dar țara de origine a mărfurilor a rămas neschimbată, deoarece nu au fost îndeplinite criteriile de transformare esențială, pentru a fi modificată țara de origine a mărfii.

PREȚURI

Indicele prețurilor de consum este un instrument de măsură care caracterizează și furnizează o estimare a evoluției de ansamblu a prețurilor mărfurilor cumpărate și tarifelor serviciilor utilizate de către populație pentru satisfacerea necesităților de trai într-o anumită perioadă (denumită perioadă curentă) față de perioada fixă (denumită perioadă de bază).

Calculul indicelui se efectuează în baza datelor privind structura (ponderea) cheltuielilor de consum conform cercetării gospodăriilor casnice în anul 2014 și prețurile înregistrate la 1200 de mărfuri și servicii reprezentative în 900 unități de comerț și prestări servicii amplasate în 8 orașe ale țării.

Rata lunară a inflației reprezintă creșterea prețurilor de consum într-o lună față de luna precedentă.

Indicele prețurilor producătorului în industrie determină evoluția prețurilor produselor industriale în primul stadiu al comercializării (fără taxa pe valoarea adăugată). Indicii sînt calculați lunar în baza observării statistice a prețurilor la circa 866 de produse reprezentative în 221 întreprinderi industriale.

Indicele prețurilor la producția agricolă vîndută de gospodăriile agricole se calculează în baza prețurilor medii reale stabilite la producția vîndută în perioada de raport, în procente față de anul de bază.

Indicele prețurilor în construcții – raportul prețurilor curente la lucrările de construcții-montaj, înregistrate trimestrial în 100 organizații reprezentative, către prețurile de deviz ale anului 1991 (adoptate ca constante) și prețurile curente ale anului precedent.

FINANȚE

Bugetul public național reprezintă totalitatea veniturilor și cheltuielilor, formate ca elemente independente în sistemul bugetar.

Veniturile bugetului public național sînt impozitele și taxele, alte încasări, specificate de legislația în vigoare.

Cheltuielile bugetului public național sînt determinate de cheltuielile prevăzute de legea bugetară anuală în vederea satisfacerii necesităților societății, din care: acoperirea necesităților social-culturale și de cercetări științifice, întreținerea aparatului de stat, acoperirea necesităților militare, achitarea datoriei de stat, acordarea de subvenții, dezvoltarea sectorului economic al statului etc.

Deficitul bugetar reprezintă depășirea cheltuielilor asupra veniturilor.

Excedentul bugetar reprezintă depășirea veniturilor asupra cheltuielilor.

SITUAȚIA SOCIALĂ

Veniturile medii disponibile ale unui membru al gospodăriei reprezintă totalitatea veniturilor bănești și în natură (evaluate în lei) obținute din diverse tipuri de activități.

Cheltuielile de consum pe un membru al gospodăriei casnice reprezintă totalitatea cheltuielilor curente pentru produse alimentare, nealimentare și servicii.

Minimul de existență reprezintă volumul minimal de bunuri materiale și servicii, necesare pentru satisfacerea cerințelor primordiale, asigurarea menținerii sănătății și susținerea viabilității omului.

Cîștigul salarial nominal brut – plăți brute în bani sau în natură acordate salariaților de obicei peste intervale regulate de timp pentru timpul lucrat sau lucrul efectuat. În cîștigul salarial se includ de asemenea plățile pentru timpul nelucrat, premiile anuale, sezoniere sau alte premii acordate neregulat etc. Datele privind salariile caracterizează remunerațiile brute, adică sumele totale calculate pînă la careva rețineri, efectuate de angajator în numele salariatului.

Cîștigul salarial nominal mediu lunar al unui lucrător din economie (pe activități economice, raioane, municipii) – raportul dintre sumele brute calculate salariaților (fondul de remunerare) și numărul mediu de salariați.

Cîștigul salarial real – puterea de cumpărare a cîștigului salarial nominal.

Indicele cîștigului salarial real – raportul dintre indicele cîștigului salarial mediu nominal și indicele prețurilor de consum.

În numărul pensionarilor sînt incluse persoanele, cărora le-au fost stabilite pensiile conform Legii Republicii Moldova cu privire la asigurarea cu pensii.

Mărimea medie a pensiei se calculează ca raportul dintre suma pensiilor stabilite și numărul pensionarilor aflați la evidența organelor de protecție socială.

Populație activă din punct de vedere economic – persoane de 15 ani și peste, care furnizează forța de muncă disponibilă pentru producția de bunuri și servicii, incluzând populația ocupată și șomerii.

Populație ocupată – persoane de 15 ani și peste, care desfășoară o activitate economică sau socială producătoare de bunuri și servicii în scopul obținerii unor venituri sub formă de salarii sau alte beneficii.

Șomeri conform criteriului BIM – persoane de 15 ani și peste, care în cursul perioadei de referință îndeplinesc concomitent următoarele condiții:

- nu au un loc de muncă și nu desfășoară o activitate în scopul obținerii unor venituri;
- sînt în căutarea unui loc de muncă, utilizînd în ultimele patru săptămîni diferite metode pentru a-l găsi;

- sînt disponibili să înceapă lucrul în următoarele 15 zile, dacă și-ar găsi imediat un loc de muncă.

Rata șomajului – raportul dintre numărul șomerilor și populația activă (șomeri plus populația ocupată).

Șomeri înregistrați – persoane apte de muncă, în vîrstă aptă de muncă, care nu au un loc de muncă, un alt venit legal și sînt înregistrați la agențiile pentru ocuparea forței de muncă ca persoane în căutare de lucru și care dau dovadă că doresc să se încadreze în muncă.

Numărul populației pentru anii intercenzitari se determină în baza rezultatelor ultimului recensămînt și a datelor referitoare la mișcarea naturală și migratorie dintre data recensămîntului și anul de referință. Totodată se ia în considerație și schimbarea numărului populației în rezultatul reorganizării teritorial-administrative.

Începînd cu 1 ianuarie 2015, Biroul Național de Statistică (BNS) a renunțat la buletinele statistice pe suport de hîrtie și produce statistici despre mișcarea naturală a populației utilizînd numai datele primite în format electronic de la ÎS CRIS „Registru” în conformitate și în condițiile Contractului de prestare a serviciilor informaționale nr.159-I din 24 noiembrie 2008, încheiat între Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor și BNS.

Ratele de natalitate, mortalitate, nupțialitate și divorțialitate sînt calculate ca raportul dintre numărul celor născuți, decedați, căsătoriți și divorțați pe parcursul anului și numărul mediu anual al populației stabile. Se calculează în promile.

Sursa datelor pentru **mișcarea migratorie a populației** este baza de date automatizată a Ministerului Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor și a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova.

Morbiditate – cazuri de îmbolnăviri ale populației, înregistrate în anul curent cu diagnosticul stabilit pentru prima dată.

Criminalitatea – fenomen social-juridic, care include infracțiunea săvîrșită pe un anumit teritoriu și pe parcursul unei perioade anumite de timp.

Infracțiune înregistrată – fapt obștesc periculos, relevat și luat la evidență oficial, în conformitate cu legislația penală în vigoare.